

XXXI. évfolyam, 1. szám
2026. Nagyböjti szám

A MUNKÁCSI RÓMAI KATOLIKUS EGYHÁZMEGYE LAPJA

ÚJ HAJTÁS

KARÁCSONYI
ÜNNEPKÖR
EGYHÁZMEGYÉNKBEN

ESTERHÁZY
JÁNOS
TISZTELETE

A MUNKÁCSI
KAMILLIÁNUS
CSALÁD
JUBILEUMA

EGYHÁZTÖRTÉNETI
ÉVFORDULÓK

BÉRMÁLKOZÁS ÉS
TEPLOMBÚCSÚ VISKEN

Egyházmegyénkben történt

A Munkácsi Kamillianus Család jubileuma

Ifjúsági találkozó Rahón

Szent Erzsébet napja Munkácson

Adventi készülődés Beregszászban

Gyerekek adventi zárandoklata

Karácsonyvárás a Szent István Líceumban

Karácsonyi koncert Beregszászban

Édesanyák találkozója Budapesten

A tartalomról:

Gyűrt imakönyvek	3. o.
Imaoldal	4-5. o.
Júdás és Szent Mátyás	6. o.
Jézus Szentséges Szívének ajánlott év kezdete Ukrajnában.....	7. o.
XVI. Benedek pápa igeverse	7. o.
XIV. Leó pápa apostoli levele....	8-9. o.
Hám János boldoggáavatási pere	10. o.
Esterházy János	11-14. o.
Leó pápa a kórusok jubileumán..	15. o.
Lelkipásztori levél.....	16-17. o.
Egyháztörténeti évrordulók...	18-20. o.
A házastársi szeretet	21-22. o.
A Szentatyá üzenete	23. o.
Béke mindnyájatokkal!	24-26. o.
Ifjúsági találkozó Rahón	27. o.
Bérmálkozás Visken	28. o.
Ifjúsági lelkigyakorlat Pósházán	28. o.
Malenykij robot-megemlékezés...	29. o.
Zarándoklat Máriapócsra	30. o.
Szent Miklós-napi búcsú Visken ..	30. o.
Szerzetesek zarándoklata	31. o.
Ünnepség a Liceumban	32. o.
Édesanyák imái-találkozó	33. o.
Huszonöt évesek lettek.....	33. o.
Szent Erzsébet ünnepe	34. o.
Afréka Kárpátalján.....	35. o.
Nők adventi lelkigyakorlata	36. o.
Interjú Rácz István atyával....	37-38. o.
Interjú Szalay Józseffel	39-40. o.
Interjú a Szász házaspárral	40-41. o.
Hírmorzsák	41-42. o.
A csodagyertya	43. o.

Új Hajtás

A Kárpátaljai Római Katolikus Egyház lapja

Szerkesztőbizottság:

Lucsok Péter Miklós püspök (elnök),
Fehér Rita (főszerkesztő),
Bunda Veronika, Popovicsné Palótyai Márta,
Riskó Marianna (szerkesztők)

Tördelőszerkesztő:

Popovics Pál

Címlap és grafika:

Gyürki András

A szerkesztőség címe:

89600. Munkács, Mira u. 15.
E-mail: ujhajtás@munkacs-diocese.org
Honlap: www.ujhajtás.net.ua
A Munkácsi Egyházmegye honlapja:
www.munkacs-diocese.org

Engedélyszám:

3Т 199

Készült: СП ТЗОВ "Полі", Lemberg
1300 példány

Видавництво: Мукачівська Дієцезія РКЦ
вул. Миру 15, м. Мукачево,
Закарпатська обл. 89600
curia@munkacs-diocese.org

Головний редактор: Ріта Фереф

Зареєстровано: 28. 11. 2024 р. Ідентифікатор
друкованого медіа в Реєстрі: Я30-05495
Надруковано в СП ТЗОВ "Полі", Львів

Gyűrt imakönyvek

A templom padjain megfigyelem az imakönyveket. Sokszor kopottak, lapjaik már nincsenek rögzítve, néha ki is hullanak, a lapszélek gyűrttek, megviseltek. Egy-egy oldalon akár zsírfoltok is felbukkannak. Első gondolatunk az lehetne, hogy „jaj, nem vigyáznak a szent könyvre, tiszteletlenek a szent tárgyak iránt”. Mégsem ez jut eszembe. Inkább én éreztem tiszteletet azon személy iránt, aki ezt a könyvet ennyire agyonhasználta.

Mert melyik tárgyunk az, amely legikább összegyűrdök, zsírfoltos lesz? Amit gyakran használunk, amit minden élethelyzetben előveszünk, amit mindenhol magunkkal viszünk. Nem hagyjuk otthon, mert utazás közben, templomban, kiránduláson, bárhol szükség lehet rá. Nem hagyjuk az éjjeli szekrényen, magunkkal visszük a konyhába és míg sül a sütemény, addig végig lapozunk néhány oldalt. Talán itt kerül az imakönyv lapjaira a zsírfolt is. Ha magunkkal visszük a táskában, hol a kenyér, hol a két kiló alma kerül rá. Innen a gyűrdök.

Úgy tartja a szólás, hogy csak annak a személynek a konyhájában van rend, aki nem főz... Vannak csodálatosan berendezett, tisztán tartott konyhák, ahol rend van, de mégis üres, mert nem használják. Ugyanez a helyzet az imakönyvvel is. Ha tiszta, újszerű, és csak díszként szolgál, akkor elveszett a lényeg, a belső nem számít.

Jézus szavai jutnak eszembe, melyeket a farizeusok kapcsán mondott:

„Jaj nektek, farizeusok és írástudók, ti képmutatók! Tisztára mossátok a pohárnak és a tálnak a külsejét, belül azonban tele vagytok rablással és mértéktelenséggel. Te vak farizeus! Előbb belül tisztítsd ki a poharat és a tálat, akkor majd kívül is tiszta lesz. Jaj nektek, farizeusok és írástudók, ti képmutatók! Fehérre meszelt sírokhoz hasonlítok, amelyek kívülről szépnek látszanak, de belül tele vannak a halottak csontjaival s mindenféle undoksággal. Így ti is kívülről igazaknak látszotok az emberek szemében, de belül tele vagytok képmutatással és gonosszággal. Jaj nektek, farizeusok és írástudók, ti képmutatók! A prófétáknak sírboltot építtek, az igazak síremlékeit feldíszítitek, s azt mondtátok: Ha atyáink idejében éltünk volna, nem lettünk volna részesek, mint ők, a próféták vére ontásában.” (Mt 23, 25-30)

Jézus nagyon szigorúan viszonyul azokhoz az emberekhez, akik szép külsevel, de üres vagy csúf belsővel rendelkeznek. Viszont elnéző és irgalmas azok iránt, akik megviselten, de alázatos szívvel közelednek hozzá.

Ne féljünk hát attól, hogy gyűrtten, „használt” külsőnkkel lépünk Isten elé. Vigyük elé fáradtságunkat, ráncainkat, betegségeinket, sötétebb gondolatainkat, azt az énünket, amelyet nem szeretünk eléggé. Hiszen mindez azért történt velünk, mert érzünk, mert sebezhetőek vagyunk, mert élünk és mert porból vagyunk...

Mert az Isten számára nem az a fontos, hogy ráncatlanul álljunk elé és büszkén mondjuk, hogy karcolásmentesen őriztük meg magunkat az Örök életre. Neki az a fontos, hogy újra és újra igent mondjunk az életre, a nap fáradalmaira, a próbatételekre, és ha elesünk, akkor legyen erőnk felállni. Majd így tökéletlenül belesimuljunk a Teremtőnk tenyerébe és különösen most, nagybőjtben egyesüljünk az akarátával.

A gyűrt imakönyvekben többé nem az igénytelenséget látjuk, hanem jele lesz a kintartásnak, a rendíthetetlen hitnek, a soha véget nem érő bizalomnak és az Istenhez való ragaszkodásnak.

Fehér Rita

„Ne félj, mert megváltottalak, neveden szólítottalak, enyém vagy.”

Iz 43,1

„Ha valaki utánam akar jönni, tagadja meg magát, vegye föl keresztjét minden nap, és kövessen engem!”

Lk 9, 23

A tövisszörűt nem kell keresni, a sebeket nem kell magunkon kivésni és a keresztet nem kell hívogatnunk. – Isten kiméri nekünk, s akkor szeretettel, bátorsággal, hálaadással kell elviselnünk. A földi élet keresztördő, a földi élet tövisszörűs, a földi szíveknek sebekben kell égniük, és a Golgota a mennybemenetel prelúdiuma.

Prohászka Ottokár

Olykor elég egy tekintet, ahogy Jézus az ő megtagadó Péterre nézett azon a hajnalba fakadó éjjelen...

Gyökössi Endre

Az imádság az önzetlenség iskolája. Arra tanít, ezerszer jobb saját bűnünket ismernünk, mint másokét, hiszen a Bárány színe előtt se másokról kell majd beszámolnunk, hanem egyedül saját magunkról...

Ha életünkben csak egy órára komolyan vennénk Jézust! Csak egy percre azt a percet, amikor a Bárány egyedül engem néz, s egyedül engem kérdez, s egyetlen szó erejéig sem mások bűneiről, hanem egyedül a saját bűneimről! A szentség tulajdonképpen nem is más, mint a végső/ de valójában mindig is érvényes/ helyzet fölismérése és boldog elfogadása. A szent egyedül van Istennel, élete ettől folyamatosan gyónás és szakadatlan imádság, vagyis az ő életformája az egyedül valóságos élet és életforma.

Pilinszky János

Isten
nem azért jött közénk, hogy minden szenvedéstől megszabadítson.

Isten
nem azért jött, hogy minden szenvedést megmagyarázzon.

Ő azért jött, hogy a szenvedést megtöltsé jelenlétével.

Paul Claudel

Félek, Atyám. Megtörtem a harcban, a hitben, és éhes sárkányok elé ejtem a kardot!

Ne félj, fiam, megtartalak a harcban, a hitben, s karommal égig emeled azt a kardot!

Mit ér az ember, mit a vágy, az önvád, mit ér törékeny szavam az örült viharban?

Ne félj, fiam. Az a kín, az a vágy, az az önvád téged tisztít örök kék égboltta a viharban.

Bakó Barlay Edit

Várva-vártam az Urat,
s ő lehajolt hozzám.
Meghallgatta könyörgésemet,
kihúzott a nyomorúság verméből,
A sár fertőjéből;
lábamat kősziklára helyezte,
lépésemet biztossá tette.
Új éneket adott számba.
Istenünket dicsérő szótatot.

Zsolt 40,1-4

Jézusnak szüksége van arra, aki vele együtt szenved az emberi kegyetlenség miatt. Ezért vezet a fájdalom útján. Áldott legyen azonban az ő szeretete, mely meg tudja édesíteni a keserűt is, és örök jutalmat ad az élet időleges kínjaiért, fáradozásaiért.

Ne félj tehát, hanem tartsd a legszerencsésebbnek magad, hogy méltónak találtattál részt venni az Istenember fájdalmaiban. Ez nem önfeladás, hanem szeretet, amellyel Isten közeledik feléd. Nem büntetés volt, hanem szeretet, a legmagasabb rendű. Áldjad ezért az Urat, és nyugodtan igyál a Getszemáni kert szenvedésének kelyhéből.

Pio atya

SZEDŐ DÉNES Keresztút

- I. Mosakodni hasztalan.
Urad áll itt szóttalan.
- II. Élet fáját ültetem.
Erős mint a szerelem.
- III. Kereszt súlya malomkö,
Földi ember esendő.
- IV. Szerető szív valahány,
egytyől egyty mind anyám.

- V. Gyöngye karral gyámolíts,
igaz szívvel felüdíts.
VI. Vérben ázott arcomat
Jegykendőül elfogad.
VII. Másodízben bukom el.
Terhem elnyom s fölemel.
VIII. Élő fába fejsze vág
Mit remél a száraz ág?
IX. Hegytetőn, hol nincsen út,
Elnyúlt testem ingyen út.
X. Mért csupán az ingem kell?
Ölts magadra engem fel!
XI. Vasszögekkel veretem
Aki gyűlöl: szeretem.
XII. Föld is, ég is elhagyott,
Két lator közt lankadok.
XIII. Megfeszített Istened,
Szép szelíden ölbbe vedd.
XIV. Földbe tér a búzaszem,
Kicsirázik csöndesen.

Azok vagyunk, akiknek Isten lát... Ő látja minden nyomorúságunkat és koldus voltunk összes oldalát. És szeret minket... Kíváncsiak-e ennél többet? Nem azért szeret, mint ha megérdemelnénk. Azért szeret, mert a legszegényebb lelkek szenvedése láttán képtelen visszafojtani szeretetét.

Journet bíboros

Uram, íme itt állok előtted...
Uram, íme itt állok előtted szegényen és ruhátlanul, kegyelemért könyörögve és irgalomért esedezve.
Táplálj engem, éhező koldusodat, gyullaszd föl jégheg szívemet végtelen szerelmed tüzével, világosítsd meg vakságomat jelenléd ragyogófényével.

Kempis Tamás. Krisztus követése IV,16.

Péter tekintete keresztezi Jézus tekintetét, és belehá-
sít árulása minden borzalma, látja egész nyomorát, de
együttal megérzi azt is, hogy nem ítélték el, hogy sok-
kal gyöngédebben szeretik, mint valaha, és hogy elérhető
számára a felemelkedés és az üdvösség reménye. Ekkor
Péter könnyekben tör ki, és ezek a könnyek máris megtisz-
títják a szívét. Péter esélye az volt, hogy elfogadta a talál-
kozást Krisztus tekintetével... Júdás, te miért menekültél e
tekintet elől, hagyva, hogy magába zárjon a reménytelen-
ség? Számodra is mindvégig megmaradt az üdvösség és
a megbocsátás reménye! Bűnöd nem volt nagyobb Péter
bűnénél...

P.Jacques Philippe A belső szabadság c. könyvéből

„Szívem olyan volt, mint a föld a tűző napon.
De akkor megvallottam neked bűnömet,
nem rejtettem tovább vétkemet.
Így szóltam: „Az Úrhoz megyek és megvallom gonosz-
ságomat!”
S te eltörölted adósságom,
megbocsátottad bűnömet.
Ezért imádkozzék hozzád minden igaz

a szorongattatás idején!
Hiába tör be a vizek áradata, nem éri el.,,

Zsolt 32,4-6

„Tartsatok tehát bűnbánatot, és térjete meg, hogy el-
töröljék bűneiteket, s hogy az enyhülés idői eljöjjenek az
Úr színétől...”

ApCsel 3,19

SZENT-GÁLY KATA - szomorú az én lelkem -

elmondom neked csöndesen
hogy szomorú vagyok

mert Te is voltál halálosan szomorú
s egy más ég alatt
mely ugyanilyen kék volt
mint az itteni
a Te számodra is meghozta
Földünk tövisbokra a maga tüskéit
bőséges mértékkel

tudom
hogy meg kellene köszönnöm
a Csodálatos Jóhírt
amit hoztál
a Szentséget
az Oldást
meg Anyádat

de ma csak annak örülök mindezekből
hogy rettentő nagy kínok ismerője vagy

Az Istenhez közeledés olyan, mint egy nyitott seb,
amelynek begyógyulásáért az ember mindent megtesz.
Még mielőtt felfedezné az Igazságot, meg kell éreznie, mi
a kétségbeesés és kételkedés.

Nazianzi Szt. Gergely

HARCOS GERGELY Fohász

Egy pillanatot kérek csak Uram,
hogy úgy láthassam magam, ahogyan
Te: hadd legyenek szánumas, ostoba,
szembenem lássam a korlátokat,
miket adtál nekem, minden suta
szavamat; leplezd le vágyaimat,
mert velük hazug vagyok, nélkülük
halott; engedj egy kicsit egyedül -
most az egyszer ne Te légy: Mi legyünk
a teljesség, sok ember elmerült
öröme-bánata, szent akarat,
az erők nyugalmas vize: magam

Júdás és Szent Mátyás, árulás és hűség

Jézus Urunk nyilvános működéséhez tizenkét tanítványt választott maga mellé. Az evangéliumból tudjuk, hogy Júdás áruló tettét nem hirtelen változás okozta. Biztos, hogy annak idején őszinte szándékkal állt Jézus követői közé, és Jézus benne is meglátta a jó vonásokat.

Júdás a többi apostollal szemben nem galileai volt, hanem júdeai, és bizonyára közelebb állt a farizeusok gondolatvilágához. Anyagiassága a betániai vacsorán ütközött ki, amikor képmutatónan megjegyezte, hogy az illatos kenetet 300 dénárért el lehetett volna adni, és az árát kiosztani a szegények közt. Innen tudjuk, hogy ő kezelte a pénzt, és kapzsiságában azt meg is dézsmálta. Lehet, hogy amikor Jézus ott sem adott neki igazat, akkor fogant meg benne véglegesen a szakítás gondolata. Mivel a kapzsiság erőt vett rajta, most már csak a saját hasznát kereste. Lukács úgy jellemzi Júdás lelkületét, hogy „a sátn hatalmába kerítette” (Lk 22,3). Ez lehet egyszerűen a bűnös szándék kifejezése, de az egyház mindig látott valami démonit abban, ahogy Júdás és a vallási vezetők Jézus bizonyítékaira, erényeire és a szeretet megnyilvánulásaira válaszoltak.

Jézus azonban az emberi gonoszság mögött is meglátja az Atya akaratát. Ha a földre küldte, akkor emberi módon, mégis a Fiú hűségével kell helyt állnia. A rosszat nem viszonzhatja rosszal, és nem rettenhet vissza tanítása, tetteinek következményeitől. Ezért nem szégyeníti meg tanítványát, hanem úgy szól hozzá, hogy tudtára adja, beelátja a lelkébe, tehát még lehetősége volna arra, hogy mindent jóvátegyen: „Amit tenni akarsz, tedd mielőbb!” De Júdásban már végeleges az elhatározás.

Elment hát, és eladta az Urat 30 dénárért. Majd a bűnbánattól vezérelve visszaadta az összeget, miután elment, és Máté evangéliuma szerint (27,5) fölakasztotta magát.

Júdás esete a hit misztériumát is magában hordozza. Ő szenttanúja volt Jézus csodáinak, az Atya iránti hódolatának, s mindez nem volt elég ahhoz, hogy a hitben megtartsa. Isten a legnagyobb kegyelmet is úgy ajánlja fel, hogy az ember szabadon elfogadhassa, vagy akár visszautasíthassa.

Az apostolok Krisztus mennybemenetele után és a Szentlélek eljövetele előtt a bizonytalan jövő szorongá-

sában éltek, s akkor egyik megbeszélésükön, amelyen mintegy százhuszan vettek részt, Péter apostol azt indítványozta (ApCsel 1,36), hogy be kell tölteni az áruló Júdás üres helyét, ismét tizenkét tanítványnak kell lennie. Mert hogy: „a Tizenkettő” Isten ígéretének jelképe.

Két jelöltet állítottak, akik megfeleltek ennek a feltételnek: Barnabást és Mátyást, hogy egyikőjük elfoglalja Júdás helyét az apostoli rendben. A döntést azonban ezután már a Szentlélekre bízta, és imádságban kérték, válassza ki a megfelelőt. Mivel a kiválasztás szempontja az volt, hogy az apostolnak a feltámadás tanújának kell lennie, Mátyás valószínűleg találkozott a feltámadott Krisztussal.

Milyen alapon esett éppen Mátyásra a Lélek választása, ez az Isten titka, hiszen a másik jelölt is kifogástalan életű, igaz ember lehetett.

Mátyás további sorsa bár ismeretlen előttünk, azzá lett, ami nevének jelentése: „Isten ajándéka”. Az apokrif iratok állítása szerint Mátyásnak a missziós területek elosztása alkalmával „az emberevők országa” jutott. Ott Mátyást megvakították, és börtönbe vetették, de Isten visszaadta látását és András csodálatos módon kiszabadította.

A vértanúhalált állítólag lefejezés útján szenvedte el. Emiatt bárdal szokták ábrázolni, és a keresztény mészárosok és ácsok őt választották védőszentjükül, rajtuk kívül általmát kéri a cukrászok, szabók, kovácsok. Emelett, mint általában az apostolok, védőszentje a teológusoknak, hittanároknak, misszionáriusoknak is.

Ereklyéit Ilona császárné a 4. században Trierbe vitette. Még ma is tiszteletben részesítik ott a Szent Mátyás apát-ság bazilikájában. A tizenkettedik apostol, Mátyás sírja őrzésének dicsőségét azonban magának igényli a római S. Maria Maggiore-bazilika és a padovai Santa Giustina is.

Rómában a 11. századtól február 24-én ünnepelték Mátyást, mert a Jeromos-féle martirológium ezen a napon emlékezik meg róla. Milánóban február 7-én, a bizánci szertartásban augusztus 9-én ünneplik. Assisi Szent Ferenc 1209. február 24-én, Szent Mátyás apostol ünnepén vett részt azon a nevezetes misén a Porciunkula-kápolnában, amikor találva érezte magát az Evangélium által.

Riskó Marianna

Január 16: Jézus Szentséges Szívének ajánlott év kezdete Ukrajnában

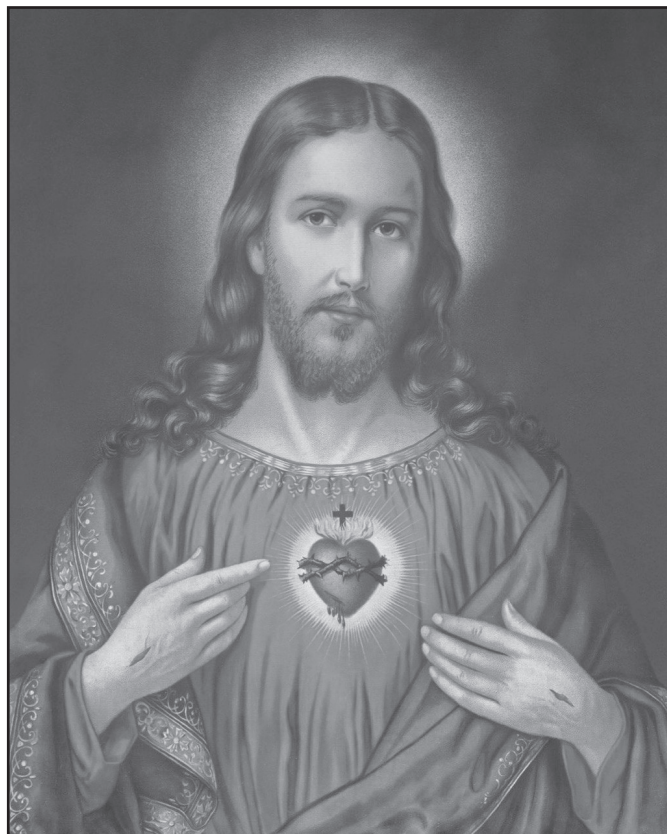
Ukrajna Római Katolikus Püspöki Konferenciája 63. plenáris ülése során, melyet 2025. november 28-án és 29-én tartottak meg Brjuhovicsban, Lviv közelében, elfogadták azt a döntést, amely szerint Jézus Szentséges Szíve évének kezdetét 2026 január közepére tűzte ki és ismertették e kezdeményezés részleteit.

Az ünnepélyes megnyitóra 2026. január 16-án került sor Berdicsivben, a Boldogságos Szűz Mária-kegyhelyen. Ez a nap alkalmat adott arra, hogy megköszönjük az Ukrajnai Római Katolikus Egyház rendszerének helyreállítását az elmúlt 35 év során. Az ünnepség során a püspöki kar Jézus Szentséges Szívének ajánlotta Ukrajnát.

A 2026-os év tematikáját Ukrajna Római Katolikus Püspöki Konferenciája 62. plenáris ülésén választották ki, amelyet 2025 márciusában tartottak. A Jézus Szentséges Szíve év a liturgikus év végéig, vagyis advent első vasárnapjáig tart.

Az egyház hivatalos oldalán, ahol bejelentették Jézus Szentséges Szíve évének kezdőnapját, bemutatták azt az ikont is, amely végigkíséri a híveket az év során.

Érdemes felidézni, hogy az Ukrán Római Katolikus Püspöki Konferencia 2024-et Szent Mihály arkangyal liturgikus évének nyilvánította. A Katolikus Egyházban a 2025-ös jubileumi szentév központi üzenete a remény, mottója: „A remény zarándokai” volt.

XVI. Benedek pápa nagyböjti igeverse

Már ez az egyetlen igevers segíthet összpontosítani a nagyböjt alatt.

Ha úgy érzed, hogy csak telnek a nagyböjt napjai, és nem tudod igazán összpontosítani a figyelmed, próbálj meg elmélkedni ezen az egyszerű evangéliumi versen, amelyet XVI. Benedek pápa ajánlott.

Sokféle bibliai igeversen elmélkedhetsz a nagyböjt alatt, de ezek közül egy különösen hasznosat javasolt XVI. Benedek pápa még 2007-ben. Egyetlen verset választott ki, amelyre a nagyböjt teljes időszakában összpontosítani akart:

„Nézznek majd arra, akit átszúrtak.” (Jn 19,37)

XVI. Benedek pápa elmagyarázta, miért választotta ezt, és hogy hogyan

segíthet nekünk a nagyböjt idején összpontosítani:

„Ez az a bibliai téma, amely segíthet irányítani a nagyböjti elmélkedésünket. A nagyböjt kedvező időszak arra, hogy megtanuljunk Máriával és Jánossal, a szeretett tanítványokkal együtt maradni, közel ahhoz, aki a kereszten az egész emberiségért feláldozta életét (vö. Jn 19,25). Irányítjuk tehát tekintetünket bűnbánattal és imádsággal a Megfeszített Krisztusra, aki a Golgotán meghalva tökéletesen kinyilatkoztatta számunkra Isten szeretetét.”

Bár az általa kiválasztott vers nagyon rövid, képes arra, hogy a lelki életünket meggazdagítsa.

XVI. Benedek szerint elég arra a szeretetre összpontosítanunk, amelyet

megtapasztalhatunk, amikor Jézusra nézünk a kereszten:

„Kedves testvéreim, tekintsünk rá a kereszten átszúrt Krisztusra! Ő Isten szeretetének felülmúlhatatlan kinyilatkoztatása, egy olyan szereteté, amelyben az erosz és az agapé távolról sem ellentétesek, hanem erősítik egymást. A kereszten maga Isten könyörög teremtménye szeretetéért: mindannyiunk szeretetére szomjazik.”

Valahányszor úgy érezzük, hogy elszakadtunk Isten közelségétől a nagyböjti időszakban, nézzünk fel Jézusra a kereszten, és tapasztaljuk meg, hogy az Ő szeretete átmos bennünket!

Forrás: Aleteia

Fordította: Szilágyi Anna

forrás: 777blog.hu

A pápa nagyobb kollegialitást sürget a papi szolgálatról szóló apostoli levelében

A II. Vatikáni Zsinat papképzésről, valamint a papi életről és szolgálatról szóló határozatainak hatvanadik évfordulója alkalmából XIV. Leó pápa új apostoli levele a papok szolgálatának és szerepének mélyebb megértésére irányul.

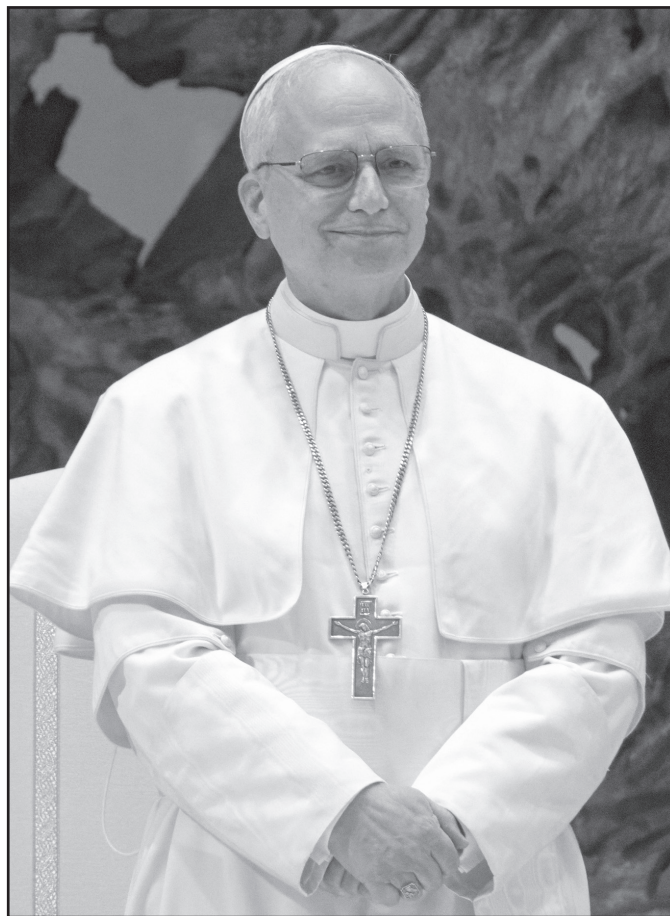
A hűség, amely a minden ember iránti alázatos szolgálatban, Istennel és népével való állandó párbeszédben fejeződik ki a folyamatos képzés révén, a papok közötti testvériség és az egész Egyház kontextusában, a missziós és szinodális lelkületben, amely túllép minden önmagunk ünneplésének kísértésén: ezek azok a prioritások, amelyeket XIV. Leó a papi életben fokozni kíván az *Una fedeltà che genera futuro* (A jövőt teremtő hűség) című apostoli levelében, amelyet a Szeplőtelen Fogantatás ünnepén írt alá és december 22-én tett közzé.

A levelet a zsinati *Optatum totius és Presbyterorum ordinis* dekrétumok hatvanadik évfordulója alkalmából írta: ezek a dokumentumok – amint a pápa hangsúlyozza – „mérőkövet jelentenek a lelkipásztori szolgálat természetéről és küldetéséről, valamint az arra való felkészülésről szóló teológiai reflexióban”, és amelyek megőrzik „nagy újdonságukat és jelentőségüket”. „Ezért életben kell tartanunk ezt az emléket (a zsinat szándékairól) azáltal, hogy elfogadjuk azt a küldetést, amelyet ezek a dekrétumok az egész Egyháznak adtak” – írja a pápa. Ez magában foglalja a papi szolgálat mindennapos megújítását, erőt merítve annak gyökeréből, amely Krisztus és az Egyház közötti kötelék.”

PAPKÉPZÉS A VISSZAÉLÉSEK ÉS A SZOLGÁLAT ELHAGYÁSA ELLENI KÜZDELEMBEN

Leó pápa szerint ez elsősorban azt jelenti, hogy a Lélek hangjára kell támaszkodnunk, amely eredetileg táplálta a vágyat erre a lelkipásztori hivatásra, amely mindig „Isten ingyenes ajándéka”. A pápa arra kéri az Egyházat, hogy támogassa a papok folyamatos képzésére irányuló kezdeményezéseket, mint például 2024 februárjában tartott konferencia, amelyen több mint 800-an vettek részt mintegy 80 országból. Hangsúlyozza továbbá, hogy a szemináriumok célja, hogy a képzés terei legyenek, „hogy segítsenek a seminaristának a saját szívére figyelni”. „Csak az emberileg érett és lelkileg szilárd papok és szerzetesek vállalhatják a cölibátus elkötelezettségét és hirdethetik hitelesen a Feltámadt evangéliumát” – figyelmeztet XIV. Leó pápa.

A Szentatya nem hagyja figyelmen kívül azokat a nyílt sebeket sem, amelyek továbbra is sújtják az Egyházat: „Az elmúlt évtizedekben a papság tagjai által elkövetett visszaélések által okozott bizalmi válság az Egyházban szégyennel töltött el és alázatra hívott minket. Még inkább

tudatosította bennünk az átfogó képzés sürgető szükségességét, amely biztosítja a papjelöltek személyes fejlődését és érettségét, valamint a gazdag és szilárd lelki életet.

A képzés kérdése központi szerepet játszik annak a jelenségnek a kezelésében is, amikor azok elhagyják a papi szolgálatot néhány év vagy akár évtized után. Ezt a fájdalmas valóságot nem szabad kizárólag jogi értelemben értelmezni, hanem megköveteli tőlünk, hogy gondosan és együttérzően vizsgáljuk meg ezeknek a testvéreknek a történetét és a számos okot, amelyek ehhez a döntéshez vezethették őket. A megfelelő válasz mindenekelőtt a képzés iránti megújult elkötelezettség, amelynek célja a növekedés útja az Úrral való bensőséges kapcsolatban.

„Egyetlen pásztor sem létezik egyedül!”

Leó pápa óva int az önreferencialitás kísértésétől, amelyet el kell kerülni, mert a papi hivatás mindig kapcsolati jellegű: „Egyetlen pásztor sem létezik egyedül!” Rámutat: a hivatás „soha nem pusztán egyéni út, hanem arra kötelez minket, hogy gondoskodjunk egymásról. Ez a dinamika mindig a kegyelem műve, amely átöleli törekeny emberségünket, meggyógyítja azt a nárcizmustól és az önzéstől. Hittel, reménnyel és szeretettel arra kaptunk hivatást, hogy minden nap kövessük Krisztust, minden bizalmunkat az Úrba helyezve. A közösség, a szinodalitás és

a misszió nem valósítható meg, ha a papok szívében az önreferencialitás kísértése nem enged a meghallgatás és a szolgálat gondolkodásmódjának.”

A papi testvériség nem csupán egy ideál vagy egy szlogen, hanem „a szolgálatot végzők identitása alkotóelemének (...) egy olyan aspektusnak kell tekinteni, amelyet megújult erővel kell követni”. Ezzel kapcsolatban Leó pápa rámutat, hogy bár már sokat tettek a Presbyterorum ordinis ajánlásainak végrehajtása érdekében, még van mit tenni. Részletesen kitér néhány kérdésre, beleértve a „gazdasági egyenlőség megvalósítását azok között, akik szegény plébániákat szolgálnak, és azok között, akik gazdag közösségekben végzik szolgálatukat”, valamint az egészségügyi és idősgondozást, amely egyes egyházmegyéikben vagy országokban még nem biztosított. „A kölcsönös gondoskodás, a kifejezett odafigyelés a legmagányosabb és legelszigeteltebb testvéreinkre, valamint a betegekre és az idősekre nem tekinthető kevésbé fontosnak, mint a ránk bízott emberekről való gondoskodás” – állapítja meg a Szentatya.

A KÖZÖSSÉGI ÉLET FORMÁINAK ELŐMOZDÍTÁSA

A pápa ezután az egyik olyan „veszélyre” utal, amely a papi életet fenyegetheti, nevezetesen a magányra, „amely elfojtja apostoli buzgalmukat, és szomorú önmagukba zárkózáshoz vezethet”. Emiatt is, „elődeim iránymutatásait követve remélem, hogy minden helyi egyházban megújul az elkötelezettség a közösségi élet lehetséges formáiba való befektetés és azok előmozdítása iránt, „hogyan a papok kölcsönös segítséget találhassanak az intellektuális és lelki élet ápolásában, hogy elősegítsék az egymás közötti jobb együttműködést a szolgálatban, hogy megvédjék őket a magányból eredő lehetséges veszélyektől” – írja apostoli levelében XIV. Leó.

AZ ÁLLANDÓ DIAKÓNUSI SZOLGÁLAT

A pápa ezután kiemeli az állandó diakónus szolgálatát: „A nagy törekénység idején minden felszentelt pap arra hivatott, hogy élje meg a szeretetközösséget azáltal, hogy visszatér a legalapvetőbb dolgokhoz, és közeledik az emberekhez, hogy megőrizze a reményt, amely az alázatos és konkrét szolgálatban ölt testet. Ebben a kontextusban az állandó diakónus szolgálata, a szolgáló Krisztushoz hasonlóvá válva, a szeretet élő jele, amely nem marad a felszínen, hanem lehajol, meghallgat és odaajándékozza magát. Az együttműködő papokból és diakónusokból álló Egyház szépsége, akiket az Evangélium iránti ugyanazon szenvedély egyesít, és akik figyelnek a legszegényebbekre, a szeretetközösség ragyogó tanúságtételévé válik.”

A DIAKONÁTUS ÉS A LAIKUS HÍVŐK MEGBECSÜLÉSE

A diakonátu, „egy diszkrét, de lényeges szolgálat”, „különösen akkor, ha a családdal szeretetközösségben élnek meg, mert egy megértendő, értékelendő és támogatandó ajándék” – figyelmeztet Leó pápa. Hasonlóképpen – folytatja apostoli levelében – a laikus hívők szerepét teljes mértékben szinodális szempontból kell értékelni. E tekintetben „megfelelő kezdeményezésekre” szólít fel „minden

részei egyházban (...) hogy a papok megismerkedhessenek a szinódus záródokumentumának irányelveivel”.

Leó pápa ezután konkrét ajánlásokat tesz: „A szeretetközösség egyháztanának még hatékonyabb megvalósítása érdekében a papi szolgálatnak túl kell lépnie a kizárólagos vezetői modellen, amely a lekipásztori tevékenységek központosításához és a ráruházott összes felelősség egyedüli viseléséhez vezet. Ehelyett a szolgálatnak egyre inkább a kollegiális vezetés felé kell elmozdulnia, a papok, a diakónusok és Isten egész népe közötti együttműködéssel, amely kölcsönös gazdagodáshoz vezet, ami a Szentlélek által adományozott különféle karizmák gyümölcse. Ahogy az Evangélium gaudium emlékeztet minket arra, hogy a szolgálati papság és a Krisztushoz, a Völegényhez való hasonulás nem vezethet oda, hogy a szentségi tekintélyt a hatalommal azonosítsuk (...)”

AZ ILYEN KÍSÉRTÉSEK ALÁÁSSÁK A KÜLDETÉSHEZ VALÓ HŰSÉGET

A papi hivatás a testvérek szolgálatának örömeiben bontakozik ki – összegzi gondolatait XIV. Leó. Azonban, megfigyelve a kortárs társadalmakban érzékelhető néhány gyakori trendet, nevezetesen a túlzott összekapcsolódottságot, a pápa óva int egy kettős kísértéstől, amely alááshatja a papi szolgálatot: az önmagáért való hatékonyság – amely gyakran túlzott média jelenléttel jár –, és az „egyfajta teljes csendesség”. Az evangelizációt nem a megvalósított projektek számával mérik – magyarázza a pápa –, sem a felajánlott szolgáltatások számával. Másrészt a „lusta és legyőzött” megközelítés ugyanilyen helytelen. „A papok minden helyzetben arra hivatottak, hogy hatékonyan válaszoljanak a hiteles és őszinte kapcsolatok iránti nagy éhségre, amely a kortárs társadalomban megtalálható a szerény és tiszta élet tanúságtételén keresztül.”

„A szemlélődés és a cselekvés közötti harmóniát nem a működési tervek kétségbeesett elfogadásával vagy a tevékenységek egyszerű egyensúlyozásával kell keresni, hanem a húsvéti dimenzióknak a szolgálat középpontjába helyezésével. A fenntartás nélküli önátadás azonban nem lehet és nem szabad, hogy azt jelentse, hogy feladjuk az imát, a tanulást vagy a papi testvériséget. Épp ellenkezőleg, az ima válik azzá a horizonttá, amelybe minden belefér, amennyiben az Úr Jézusra irányul, aki meghalt és feltámadt a világ üdvösségéért.”

Antonella Palermo és Christopher Wells / Somogyi Viktória – Vatikán

Forrás: Magyar Kurír/Vatikáni rádió

Fontos előrelépés történt Hám János püspök boldoggáavatási ügyében

Újabb fontos állomáshoz érkezett Hám János szatmári püspök, kinevezett esztergomi érsek (1781–1857) boldoggáavatási eljárása december 16-án. Rómában a Szenttéavatási Ügyek Dikasztériuma történészekből álló bizottsága elfogadta a püspök ügyéhez benyújtott pozíciót, azt az átfogó dokumentációt, amely részletesen bemutatja Hám János életútját, keresztény erényeit és életszentségét.

A pozíció – teljes latin neve: Positio super vita, virtutibus et fama sanctitatis – ez év nyarán készült el Rómában. Egy 517 oldalas, terjedelmes dokumentumról van szó, a történelmi, teológiai és hitéleti összefoglaló a római szakasz posztulátora vezetésével és koordinálásával született.

A pozíció legfőbb forrásait az egyházmegyei szakaszban begyűjtött tanúvallomások, levelek és hivatalos dokumentumok alkotják. Ezeket egészíti ki egy részletes történeti tanulmány, amely hitelesen ábrázolja Hám János püspök életének és működésének korabeli társadalmi és egyházi környezetét. A dokumentum teológiai elemzést is tartalmaz, amely bemutatja, miként gyakorolta hősies fokon a keresztény erényeket, valamint külön fejezet foglalkozik azzal, hogyan maradt fenn szentségének híre a hívek emlékezetében. A munkát gazdag forrásjegyzék, idézetek és hivatkozások kísérik.

Hám Jánost (1781–1857) a Szatmári egyházmegye második alapítójaként is tisztelik. 1827. május 25-én nevezték ki püspökké. Szentelését 1828. március 16-án ünnepelték Egerben, majd április 15-én vette át egyházmegyei vezetését.

Kinevezésének idei évfordulóján a szatmárnémeti székesegyházban bemutatott szentmisén Schönberger Jenő szatmári megyéspüspök úgy emlékezett elődjére mint az egyházmegye nagy formálójára.

Hám Jánost elsősorban nem építkezései tették ismertté, hanem az a belső tartás és tekintély, melyek révén a hívek szemében már életében az életszentség példája volt – szögezte le a főpásztor. Hám János alázatos ember volt, aki alázatosságában talán nem törekedne arra, hogy az oltárra emeljék, de ha az Úr hívja őt e szolgálatra, készséges lélekkel mond igent az isteni akaratra. Ezért bátran kérjük Hám Jánost, hogy járjon közben értünk, és közbenjárására történjen csoda, hogy az Egyház mielőbb boldoggá avathassa – fogalmazott a püspök.

A kongresszuson az ügy relátorával együtt üléselőző történészek közül a pozíció tanulmányozása után mindenki ismertette véleményét. Hat történész tanulmányozta az ügyet, és mindannyian pozitív véleményt fogalmaztak meg. Így az ügy tovább tud haladni.

Az eljárás a következő szakaszába lép: a pozíciót most a Teológusok Bizottsága vizsgálja meg. Feladatuk annak

megítélése, hogy Hám János püspök élete és tanúságtétele teológiai szempontból megfelel-e az Egyház által megkövetelt kritériumoknak. Amennyiben a bizottság véleménye kedvező, az ügy a harmadik, egyben utolsó testület, a Püspökök és Bíborosok Testülete elé kerül.

Ha ez a testület is pozitívan nyilatkozik Hám János püspök életszentségéről, a Szentatya számára javasolják a Tiszteletreméltó cím megadását. A boldoggá avatás következő feltétele ezt követően egy olyan csoda igazolása, amely Hám János püspök közbenjárásának tulajdonítható.

Ez a mostani döntés tehát nemcsak önmagában fontos előrelépés, hanem egy hosszabb egyházi folyamat meghatározó állomása is. Reményt ad arra, hogy Hám János püspök példamutató élete és hűséges szolgálata az Egyház hivatalos elismerésében is megmutatkozhasson.

A Szatmári Római Katolikus Egyházmegye arra kéri a híveket, hogy imádságban kérjék, hogy Hám János püspök közbenjárására csoda történjen. Amennyiben Hám János püspök közbenjárásának tulajdonított imameghallgatás történik, kérik, hogy azt jelezzék a Szatmári Római Katolikus Püspökség felé.

Forrás és fotó: Szatmári Római Katolikus Egyházmegye

Esterházy János tisztelete Kárpátalján is él

A Beregszászi Keresztény Magyar Értelmiségiek Szövetsége jóvoltából 2025 tavaszán dr. Molnár Imre történész Kárpátalján is bemutathatta gróf Esterházy Jánost, aki politikusként példaértékű és szentségre törekvő életével számos ember szívében az önátadó szeretet, a kifogyhatatlan remény és a fáradhatatlan segítségnyújtás nyomát hagyta. December elején a beregszászi római katolikus templomudvarban avattak emléktáblát emlékére, valamint Munkácson is szerveztek Esterházy-estet, mely során a gróf életéről szóló dokumentumfilmet is levetítették.

Miért fontos, hogy a felvidéki magyar mártírról mi is halljunk, mi is méltassuk emlékét?

Esterházy János 1901-ben született Nyitraújlakon. A 20. század első felében élt, amikor történelmünk több szállal is összefonódott a Felvidéken élő magyar testvéreinkkel. Közös volt a Hazánk, és sorsunk is hasonlóan alakult. Volt közös egyházmegyénk, ugyanahhoz a nemzethez tartoztunk, közös célokért küzdöttünk, így lettek a hőseink és szentjeink is közösek. Esterházy János a kárpátaljaiak parlamenti képviselője is volt.

Méltó, hogy megismerjük közelebbről gróf Esterházy János életútját,

érdemeit és imádkozzunk boldoggá avatásáért, hiszen értünk élt és értünk, nemzetéért, hitéért halt meg.

Vegyes lakosságú szülőhelyén korán megtanulta a szlovák nyelvet, és elsajátította a nemzeti tolerancia képességét. Közgazdasági tanulmányait Budapesten folytatta, majd újlaki birtokán kezdett gazdálkodni. A háború után megkezdődött a Felvidék cseh megszállása, ekkor csatlakozott az önkéntes ellenálló egységekhez. A földreform következtében a család birtokainak nagy részét felosztották. Esterházy nemsokára aktívan bekapcsolódott a kisebbségi magyar politikába, majd 1932-ben elnöke lett az Országos Keresztényszocialista Pártnak.

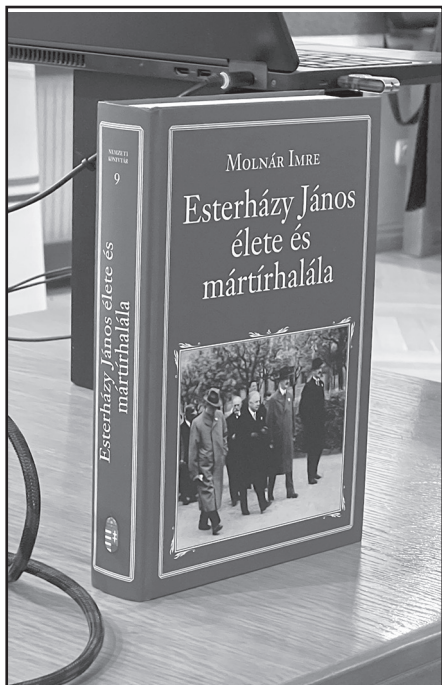
Kezdetől fogva kiállt a magyar kisebbség egyenjogúsága és autonómia mellett. 1936-tól az Egyesült Magyar Párt ügyvezető elnökeként lépett fel, és fáradhatatlanul küzdött a jogtalanságok és a nacionalista elnyomás ellen. Viszont a kutatók nem találkoztak egyetlen olyan hiteles adattal sem, mely Esterházy ellenséges mesterkedéséről tanúskodhatna Csehszlovákiával és a szlovákokkal szemben. Amikor 1938-ban a Felvidék bizonyos magyarlakta területeit visszacsatolták Magyarországhoz, Esterházy kötelességének érezte, hogy a szlovák fennhatóság alatt maradt mintegy 66 000 magyart továbbra is képviselje.

Rendíthetetlenül küzdött a nemzeti és emberi jogokért. A Kassára bevonuló Horthy Miklóstól azt kérte, hogy ugyanazokat a jogokat biztosítsa a Magyarországra kerülő szlovákoknak, mint amelyekért ő küzd a Szlovákiában maradó magyarok számára. Ő volt a pozsonyi parlament egyetlen olyan képviselője, aki nem szavazta meg a zsidók deportálásáról szóló 1942-es törvényt. A gróf 1945-ben Nyugatra menekülhetett volna, de mégsem tette. Sorsa így tragikusan alakult. 1945. április 20-án elfogták, és átadták a szovjet katonai rendőrségnek.

Több társával együtt Moszkvába hurcolták. Szovjetellenes fasiszta tevékenység címén kényszermunkára ítélték, amelyet 1949-ig végzett. Ez azonban még mindig nem volt elég. Mivel a hírhedt beneši dekrétumok következtében a felvidéki magyarság egésze kollektív bűnösneként a vádlottak padján ült, valamilyen módon e nemzet rész vezetőjét is látványosan meg kellett büntetni. A Szlovák Nemzeti Bíróság 1947. szeptember 16-án Esterházyt kötélt általi halálra ítélte, de végül nem végezték ki, hanem a halálos ítéletet elnöki kegyelemmel életfogytiglani börtönbüntetésre vál-

toztatták. Több szlovákiai és csehországi börtönben is raboskodott, míg nem hosszú szenvedés után a mirovi börtönben 1957. március 8-án halt meg. Esterházy János az önzetlen önfeláldozás nemes példáját nyújtotta az egész magyarság és minden jóakarató keresztény ember számára.

Fogolytársai, közöttük szlovák papok tanúságtétele szerint Krisztus

szentéletű és hűséges követője volt. Börtönéletét az evangélium példájára épülő imádságos lelkület az Eucharishtiában jelen lévő Jézus iránti szeretet, Mária és a szentek tisztelete töltötte ki. Élete végéig imádkozott üldözőiért és a nemzetek közötti megbékélésért.

A Vatikán 2018 novemberében engedélyezte Esterházy János boldogávvatási eljárásának megindítását, amelyet a Krakói főegyházmegye folytat le. A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia jóváhagyta az Esterházy János boldoggá avatásáért végzendő magánimádság magyar nyelvű fordítását, melyet az alábbiakban olvashatnak:

Istenünk, Irgalmas Atyánk! Hálát adunk Neked hűséges szolgáért, Esterházy Jánosért, aki a kereszten felmagasztalt Krisztusban megdicsőített Téged, magát Teljesen a Te kezedbe adva, és megnyitotta az irgalom forrását.

János testvérünk, te reményteljes hittel és határtalan szeretetben bízva adtál példát a szenvedések viselésére és az embertársainkért való felaján-

lásra. Alázatos szíveddel felismerted az élet törekénységét, de hordoztad az üdvösség reményét. Férjként, apaként, testvérként megélted az elszakítottság, tehetetlenség gyötrelmeit, de mindig számíthattál Szűz Mária együttérzésére. Légy közbenjárónk!

Kérünk, segíts nekünk, hogy mi is megtaláljuk az utat a szívünkben lévő törvény szerint, és hűségesek maradjunk Isten akaratahoz, béke és világosság eszközei lehessünk. Te, aki megbocsátottál üldözőidnek, segíts nekünk is megbocsátani. Helyezz minket is az égi édesanyánk oltalmába.

János testvérünk, te a háború és üldöztetés idején ajtót nyitottál a békesség felé. Most kérjük közbenjárásodat, hogy a Te életszentségedet követve, bátran hirdessük az evangéliumot, és erősíts meg minket a hitben, hogy mi is Isten országának építői lehessünk.

Krisztus, a mi Urunk által, akinek dicsősége, hogy a szenvedésben is hűséges maradt, és Lelke által megújítja az világot. Ámen.

Összeállította Fehér Rita

Forrás: eszterhazyjanos.eu, magyarkurir.hu

Esterházy János keresztútján

Az alábbiakban Molnár Imre történész által összeállított Esterházy-keresztút állomásairól elmélkedhetnek olvasóink.

BEVEZETÉS:

„1945. március 30. Nagypéntek. János utoljára volt itthon. Nem akart külföldre távozni.” (Esterházy-Mycielska Mária naplóbejegyzése.)

„A háború vége felé, körülbelül amikor a pesti ostrom kezdődött, kezdtem imádkozni azért, hogy a jó Isten engedje meg, hogy szenvedések és nélkülözések árán méltóvá váljak arra, hogy megtisztulva követhessem. Mivel ezt kértem, ezért imádkoztam, s amikor az oroszok elszállítottak, és aztán később is teljesen nyugodt voltam, és mikor már úgy éreztem, hogy helyzetem nagyon nehéz – egyszerűen azt mondtam magamnak, hogy nem szabad kétségbe esni, hanem örülni kell, mert az Úr Jézus meghallgatta kérésemet... (EJ leveléből).

I. ÁLLOMÁS: HALÁLRA ÍTÉLIK.

Az indoklás szerint kötél általi halálos ítéletre van szükség: „mert az agyonlövés általában a becsületeseknek kijáró halál, a bírósági eljárás során azonban nem

merültek fel olyan körülmények, amely a halálbüntetés végrehajtásának ilyen módját indokoltá tennék.” (részlet az ítélet szövegéből)

Szeretlek édes Jézusom! Jobban mint önmagamat. Tégy velem úgy amint neked tetszik. Szívesen fogadok tőled mindent bármit bocsátasz is rám. Állj mellettem azon az úton, melyet lelkemnek, az örök haza felé vezető úton végig kell járnia.

II. ÁLLOMÁS: NEM MENEKÜL, VÁLLALJA A REÁ VÁRÓ SZENVEDÉST.

„Ezen a földön születtem, szívem lelkem gyökere anynyira ezen a földön él, hogy itt maradok köztetek és veletek fogom átélni a rossz napokat is... Egyet kérek tőletek: Szívünk-lelkünk nagy kincsét, nemzeti öntudatunkat és Krisztus Urunkba vetett hitünket ne tévesszük szem elől egy pillanatra sem” (EJ utolsó üzenete a felvidéki magyaroknak.)

Szeretetre legméltóbb Jézusom! Szívesen magamra vállalom minden szenvedést, melyet részemre itt a földön kijelöltél. A kereszthordozással szerzett érdemeidre kérek, add meg nekem azt a kegyelmet, hogy szenvedéseimet hozzád hasonlóan én is megadással viselhessem!

III. ÁLLOMÁS: MEGALÁZZÁK, VERIK, ELTETVESEDIK, MERŐ SEB A TESTE.

Franek könnyektől elfojtott hangon mondta: „Ha tudnád, milyen rémesen néz ki! 45 kiló, csont és bőr, haja, fogai nincsenek, súlyos tüdőbetegsége van, a szíve sincs rendben és ólommérgezése van. Meg sem lehet ismeri.” (EM naplójából)

„Imádkozzatok azért, hogy én tudjak igazán ájtatosan imádkozni, bűneimet a tökéletes bánattal megbánni, és keresztemet alázatosan és örömmel hordani.” (EJ leveléből)

Isteni Megváltóm, egyedül Te adhatod vissza vétkeim miatt eltorzított lelkem általad teremtettségségét. Tedd meg ezt kérlek a Te keserves kínszenvedéseid által...

IV. ÁLLOMÁS: KÍNOZVA, MEGZSAROLVA, HAMIS VÁDAK BEISMERÉSÉRE KÉNYSZERÍTIK.

Falnak fordulva, kitárt karokkal kellett állnia, a legcsekélyebb mozdulatnál összeverték. Éhezették, szomjaztaták, és a legszörnyűbb kínzás az volt, hogy egy cellában többszáz gyertya erejű villanykörtebe kellett néznie, szemhunyorítás nélkül, mert ha csak hunyorított, verték. Az NKVD-sek vastag fekete szemüveggel a szemükön ötpercenként váltakoztak, öt óráig hagyták így. Nyolc – tizenkét óráig hallgatták ki egyfolytában, pokoli kínokon ment át. Végül mikor fizikai szenvedéssel nem bírták megtörni, ördögi módszerhez nyúlta: vagy vallasz, vagy elpusztítjuk, kiírtjuk az egész családot! És elszámoltak Maminkón kezdve és Klimán végezve mindenkit. Ez megtörte az ellenálló képességét. (EM naplójából)

„Tudom, hogy nagy változáson mentem át, de azért engem dicsérni nem lehet és nem is szabad – mert még ma is, mikor ezen változáson átmentem, oly végtelenül meszsze vagyok attól, hogy igazán olyan legyek, hogy Jézus Urunknak öröme lehessen belőlem, és hogy Őt így engesztelhessem.” (EJ levele)

Irgalmazz, Jézusom! Kérlek add, hogy a jóban mindig kitartsak és minden kísértés alkalmával magamat kegyeidbe ajánljam...

V. ÁLLOMÁS: A JÓRA INTI BÖRTÖNTÁRSAIT, AKIKKEL RABSÁGA SORÁN TALÁKOZIK...

Férfiak az utolsó darab kenyérük árán vásároltak aszszonyt maguknak. Ott, ahol ő volt, magyarok is voltak, akiket igyekezett ettől visszatartani. Megkérdezte tőlük, szoktak-e imádkozni. Szoktak. Miatyánkot? Igen. „Fiúk, hát hogyan imádkozhatjátok: mindennapi kenyerünket, s azután, mikor azt Krisztus Urunk megadja nektek, láncot csináltok belőle, hogy arcul csapjátok Őt azzal?!” Szegény gyerekek röstellték magukat, és tartózkodtak a bűntől.

Szenvedő Jézusom, siratom bűneimet, hogy téged, ki engem annyira szeretted, valaha is megbántottalak. Fáj, hogy ellened vétettem. Nem azért, mert a poklot megérdemeltam, hanem azért, mert hálátlan voltam irántad...

VI. ÁLLOMÁS: A BESZÉLŐK, S LEVELEZÉSE SORÁN IS MEGTILTJÁK ANYANYELVE HASZNÁLATÁT.

„Fogta a kezemet, és megsimogatott. Én megcsókoltam

a homlokát, és szóltanul keresztet rajzoltunk egymás homlokára”. (EM naplójából)

Megírtam neki, s tudatni próbáltam, hogy mindannyian vele vagyunk, megszakítás nélkül, de mit érnek most ezek a szavak? Nem kérem, hogy imádkozz mert tudom, hogy mást sem teszel, de kérj mindenkit, hogy imádkozzanak érte, a távolból is, hogy az Úr Isten könyörüljön meg rajta! (EM leveléből)

Ó kegyes Atyám! Erősíts meg engem, hogy szent akaratodon gyermeki megadással és szent türelemmel megnyugodhassak. Ne fordulj el tőlem, ne hagyj magamra, ne késsél segítségemre jönni...

VII. ÁLLOMÁS: AKIK SEGÍTIK KERESZTHORDOZÁSÁT.

(Prisender) Emil sírva borult a nyakamba és biztosított, mindent megteszünk, hogy megmentjük Jánost... (EM Naplójából)

A magyarok segítettek, ahogy tudtak. A nyitrai Kotruszék csomagokat küldtek János bátyám részére, amelyeket anyánk vitt be a börtönbe. Barna ügyvéd és mások pénzt adtak „kölcsön” vonatjegyre, hogy édesanyánk meglátogathassa a börtönben lévő testvérét stb. Ezeket az embereket soha nem felejttem el. (Zsófia Milecka emlékezése)

Ó édes Jézusom! Szívesen magamra veszem keresztemet. Megadással akarom elszenvetni a halált is, minden gyötrelmével együtt. Egyesítem halálomat a Tieddel és Neked felajánlom. Te, irántam való szeretetből haltál meg, én is irántad való szeretetből akarom halálomat elfogadni. Add meg hozzá kegyelmedet.

VIII. ÁLLOMÁS: MARISKA NŐVÉRE VERONIKAI SZERETETE ENYHÍTI SZENVEDÉSEIT.

Az út Prágába végtelennel tűnik – hányszor utazott erre János – Istenem, segíts! Ne engedd, hogy fölakasszák. Szűzanyám, Kaszap Pista – segítsetek! Pozsonyi nagymám rózsafüzérjét morzsolgatom, imádkoznék, de nem megy. Minden idegszálam a repedésig megfeszülve – de hiszek, hiszek Uram, a te irgalmadban. (EM naplójából)

Anyánk ekkor betegedett meg a szívével, s egy súlyos tüdőgyulladásra is átesett, amelynek az élete végéig tartó asztma lett a következménye. (EM emlékezése)

Jézus Urunk szenvedéseit én okoztam bűneimmel. Én ostromoztam, én koronáztam tövissel, én ütöttem arcul bűneimmel és az én bűneimtől volt oly nehéz szegény Jézus Úrnak keresztje, hogy háromszor összeesett annak súlya alatt és az én bűneimért halt meg a keresztfán. (EJ leveléből)

Jézusom! Szívemből sajnálom, hogy valaha is megbántottalak. Ne engedd, hogy újra vétkezzem ellened, s add hogy nap mint nap jobban szerethesselek Téged!

IX. ÁLLOMÁS: MEGFOSZTJÁK RUHÁITÓL, A VAGONBAN, MAJD A MIROVI BÖRTÖNEN...

1946. július 13-án Moszkvából vagonban elszállították, és 1947. február 27-én érkezett meg az északi sarkköri Knáz Pogot koncentrációs táborába. Útközt fogolytársai mindenét elrabolták, úgyhogy anyaszült meztelenül,

egy ócska katonakabátban (amit rádobtak) érkezett a táborba.

Társai mind megrögzött gonosztevők voltak. Káromkodtak, átkozódtak, trágárságokat beszéltek és Jánost csúfolták, amiért folyton imádkozik.

Megdöbbenésem átragadt a gyermekeimre. Csak ültünk megkövülve, mint Lót felesége. Kezdtém kibontani a csomagokat. Az ottani (civil) ruhái voltak benne amelyeket előzőleg tőlünk kapott: fehérnemű, ruha, cipők stb. S ami a legrosszabb az imakönyve is, és minden fénykép, amelyeket magánál tartott. Egyszerűen úgy nézett ki, hogy már nem él, ezért mindenét visszaküldték! (EM naplója)

Ártatlan Jézusom, ki értem oly keserves kínokat szenvedtél, tedd, hogy minden földies hajlamtól megszabaduljak és egyedül csak Téged szeresselek, ki egyedül vagy méltó minden szeretetre.

X. ÁLLOMÁS: AZ AMNESZTIA MEGVONÁSÁVAL VÉGLEG A RABSÁG KERESZTJÉHEZ SZÖGEZIK.

Semmit sem tehetünk ebben a rendszerben, amely úgy rendelkezett, hogy a kegyelem megadása nem irgalmasági aktus, hanem egy olyan rendelet, mely akkor adható ki „ha a börtönbüntetés elérte átnevelési célját” – ezt válasszák egyik kérvényemre a számtalan beadvány közül. Imádkozunk, hogy megkapja a jó halál kegyelmét. Hogy jó halála lesz-e vagy milyen, ezt már sohasem fogjuk tőle megtudni. Mindez oly szörnyen embertelen! De most el kell magunkban nyomni, és le kell győzni az emberi harag vagy lázadás minden kifejezését, hogy be ne árnyékoljuk az Ő áldozatának beteljesedését.

Olyan földöntúli fény volt a szemében, oly fölséges megadás a szavaiban, hogy az leírhatatlan. A lélek diadalát láttam benne az anyag felett, és ez úgy hatott rám, hogy félórás beszélgetés után, amikor elbúcsúztunk, nem sírtam, hanem a Magnificatot voltam kénytelen elmondani.” (EM leveleiből)

Szögezz engem magadhoz, drága Jézusom, hogy mindig nálad maradjak, mert Téged napról napra mindig jobban akarok szeretni és hozzád mindhalálig hű akarok maradni.

XI. ÁLLOMÁS: MINDENÉBŐL KIFOSZTVÁ MEGHAL BÖRTÖNÉBEN.

„Tudom, hogy emberileg szólva nincs remény a szabadságra. Ezt elfogadva, mint keresztet és felajánlom a Jó Istennek könyörgésképpen a legszűkebb családjáért és a szélesebb (a felvidéki magyarságért) meg a legszélesebb

családunk (a magyar nemzet) boldogabb jövőjéért.” (EJ végrendeletéből)

„Mondom neked, František, ez az ember a szentség jegyében halt meg.” (F. Miklósko tanúságtételéből)

Jézusom, halálod érdemeiért add meg nekem a kegyelmet, hogy irántad való szeretetből múlthassak ki én is e világból. A Te kezeidbe ajánlom szegény bűnös lelkemet...

XII. ÁLLOMÁS: HOLTESTÉT ELHAMVASZTJÁK, MAJD PORAIT ÚJRA BÖRTÖNBE HURCOLJÁK.

Nem elég, hogy az élőnek nem bocsátottak meg, még a halott poraitól is megtagadják azt, hogy megszentelt földben pihenhessen. Ennyi gyűlölettel és szadista rosszakarattal szemben az ember tehetetlen...

Ha nem irgalmaztak az élőnek, bizonyára a holtak sem fognak. (EM naplójából)

Ó jó Anyám, Tenger Csillaga, világosítsd meg lelkeket, oszlasd el a sötétséget, mutasd meg hatalmad erejét, hogy össze ne roskadjak a gyötrelmek súlya alatt... Add, hogy minél előbb derült lélekkel jelenhessek meg előtted, elrebegni szívem hálaszózatát.

XIII. ÁLLOMÁS: FÖLDI MARADVÁNYAIT MÁIG NEM ENGEDTÉK ELTEMETNI.

Megkérdeztem, nem érez-e gyűlöletet vagy bosszúvágyat azok iránt, akik ilyen szörnyű szenvedések tömegét zúdították rá? „No hallod! Miért? Minden úgy van jól, ahogy a jó Isten akarja. Ha Ő jónak tartotta mindezt, akkor ez nekem is jó.

Ki vagyok én, hogy a jó Isten akaratát ellenezzem?” (EM naplójából)

„A hét minden napját felajánlotta valakiért, vasárnap jótévedőit és ellenségeit egyformán imádkozott.” (Édesanya imakönyvéből való bejegyzés)

Ó sírba fektetett Jézusom! Feltámadásod érdemei által, add meg a kegyelmet, hogy az utolsó napon én is dicsőségben feltámadhassak, hogy Veled az égben örökké együtt lehessenek és az egész örökkévalóságon át téged szerethesselek és dicsőíthesselek.

BEFEJEZÉS:

„Mi a történelmünkben megtanulhattuk azt is, hogy csak az olyan törekvés jut diadalra, melynek mártírjai vannak. Végtelenül komoly és rendkívül súlyos időköt élünk, amelyekben fokozott a felelősségünk Istenünkkel, nemzetünkkel, utódainkkal és magunkkal szemben. De vállaljuk ezt a felelősséget. Bízunk a magunk erejében, és emelt fővel hirdethetjük, hogy lelkiismeretünk tiszta, becsületünk érintetlen, nem vétettünk senki ellen, és csak azokat a jogainkat követeljük és védjük, melyeket már a múltban ki harcoltunk és amelyek feltétlenül megilletnek minket... Ha szenvednünk kell magyarságunkért, panasz és zokszó nélkül tesszük ezt, mert mentül szilárdabban állunk ilyen körülmények között Isten adta jogaink alapján, annál értékeesebb tagjai leszünk a nagy magyar közösségnek és annál eredményesebben tudjuk majd szolgálni Isten segítségével örök magyar céljainkat.”

(Részlet EJ. beszédéből)

Leó pápa a kórusok jubileumán: Krisztusban a kegyelem énekeseivé válunk

November 23-án, vasárnap délelőtt, a Mi Urunk Jézus Krisztus, a Világmindenség Királya főünnepén XIV. Leó pápa a Szent Péter téren mutatott be szentmisét a kórusok jubileuma alkalmából.

A mintegy 60 ezer hívőhöz és zarándokhoz intézett homíliájában XIV. Leó pápa kifejtette, hogy a liturgikus zene rendkívül értékes eszköz, amely révén Isten dicséretét szolgáljuk, és kifejezzük az új élet örömét Krisztusban. A kórusok legyenek az egyház imájának ékesszóló jelei, amely a zene szépségén keresztül kifejezi Isten iránti szeretetét.

A Pápa a szentmisén elhangzott válaszos zsoltár szavaival kezdte homíliáját: „Induljunk örömmel az Úr házába” (vö. Zsolt 121). A mai liturgia arra hív minket, hogy együtt járuljunk az Úr Jézus Krisztus, a Világmindenség Királya, az alázatos és szelíd Uralkodó elé, örömmel dicsérve Őt, aki minden dolog kezdete és vége. Az Ő hatalma a szeretet, trónja a Kereszt, és a Kereszten át Országáa kisugárzik a világra. „Ő a Keresztről uralkodik” (vö. Vexilla Regis himnusz), mint a béke Fejedelme és az igazságosság Királya, aki kinszenvedésében megmutatja a világnak Isten szívének hatalmas irgalmasságát – fejtette ki szentbeszédében a pápa.

Jubileumuk alkalmából a kórustagok most hálát adnak az Úrnak azért a kegyelemért és ajándékért, hogy hangjukkal és tehetségükkel szolgálhatják dicsőségére és testvéreik lelki épülésére (vö. II. Vatikáni Zsinat, Sacrosanctum Concilium k. konstitúció a szent liturgiáról, 120) – utalt a Szentatya a II. Vatikáni Zsinat Sacrosanctum Concilium, k. konstitúciójára. Feladataik közé tartozik, hogy a közösségeket bevonják Isten dicséretébe, és az éneklés által a liturgikus cselekmény aktívabb résztvevőivé tegyék őket. Ma teljes mértékben kifejezik „iubilum”-ukat „jubileumukat”, örömjongásukat, amely a kegyelem örömé-

vel elárasztott szívből fakad – hangsúlyozta homíliájában Leó pápa.

A zene a nagy civilizációk ajándéka, amely arra szolgál, hogy kimondhassuk szívünk mély érzéseit, amelyeket a szavak nem mindig képesek kifejezni. Különösen az ének az, amelyben az értelem, az érzések, a test és a lélek egyesülnek.

Isten népe számára a dal imádság és dicséret, az az „új ének”, amellyel a Feltámadt Krisztus az Atyához fordul, és amelybe bevonja az összes megkereszteltet, mint egyetlen testet, amelyet a Lélek új élete hat át. Krisztusban a kegyelem énekeseivé válunk, az Egyház gyermekei, akik a Feltámadt Urat dicsérik. A liturgikus zene rendkívül értékes eszköz, amely révén Isten dicséretét szolgáljuk, és kifejezzük az új élet örömét Krisztusban – állapította meg a Szentatya.

A pápa ismét idézte Szent Ágostont, aki arra buzdít minket, hogy továbbra is énekelve járjunk, mint fáradt vándorok, akik már elővételezik az énekekben azt az örömet, amit akkor tapasztalnak majd, amikor elérik céljukat. „Énekelj, de járj [...] haladj előre a jó úton” (256, 3). Egy kórus tagjának lenni azt jelenti, hogy együtt haladunk testvéreinkkel, kézen fogva, segítve őket, és velük együtt énekelve dicsőítjük Istent, vigasztaljuk őket a szenvedésekben, buzdítjuk, lelkesítjük őket amikor a fáradtság uralkodni látszik – mutatott rá homíliájában Leó pápa. Az éneklés kifejezi, hogy mi egy úton lévő egyház vagyunk, egy olyan szinodális valóság, amely képes megosztani mindenkiel a dicsőítésre és öröme kapott meghívást a szeretet és reménység zarándokútján.

A pápa emlékeztetett Antiochiai Szent Ignác szavaira is, amelyekkel a kórus énekét összekapcsolja az Egyház egységével: „Egységetek és egyetértő szeretetek révén Krisztusnak énekeltek”. Kórusban egyesülve, összhangban vegyék fel Isten hang-

ját, és egyetlen hangon énekeljenek Jézus Krisztus által az Atyának.

Leó pápa ezután arra mutatott rá, hogy a kórustagok liturgikus tevékenysége valódi szolgálat, amely felkészülést, hűséget, kölcsönös megértést és mindenekelőtt mély lelki életet, fegyelmet, készséges lelkületet igényel, különösen akkor, amikor ünnepélyes liturgiát vagy valamilyen fontos eseményt kell előkészíteni közösségeik számára. A kórus egy különböző emberekből álló kis család, akiket a zene iránti szeretet és a felkínált szolgálat köt össze. Azonban a közösség a nagy családjuk, amelynek részét alkotják, törekedjenek rá, hogy még egységesebbé tegyék.

A pápa arra bízta őket, hogy kórusaikat egyre inkább alakítsák át a harmónia és a szépség csodájává. Váljanak egyre inkább az Urat dicsőítő egyház ragyogó képmásává, tanulmányozzák figyelemmel az egyház tanítását, amely a zsinati dokumentumokban megjelöli számukra a szolgálatuk legjobb végzéséhez szükséges irányelveket. Mindig vonják be Isten népét, nem engedve annak a kísértésnek, amely kizárja a szertartáson részt vevő közösség aktív részvételét. Legyenek az egyház imájának ékesszóló jelei, amely a zene szépségén keresztül fejezi ki Isten iránti szeretetét. Lelki életük legyen mindig méltó szolgálatukhoz, hogy hitelesen kifejezhessék a liturgia kegyelmét.

Végül Leó pápa mindnyájukat Szent Cecília szűz és vértanú oltalmába ajánlotta, aki Rómában életével a szeretet legszebb dalát emelte fel az Úrhoz, teljesen Krisztusnak szentelve magát, a hit és a szeretet ragyogó tanúságtételét kínálva fel az egyháznak. „Énekelve haladjunk előre, és ismét tegyük magunkévá az ünnepi liturgia válaszos zsoltárának meghívását: „Induljunk örömmel az Úr házába”! - hangzott XIV. Leó pápa buzdítása a kórusok jubileumi szentmiséjén mondott homíliájában.

Vatican news, Vertse Márta - Vatikán

Lelkipásztori levél

Ukrajna római katolikus püspökeinek

az Úr Jézus Szentséges Szívének szentelt év kezdete alkalmából

Krisztusban szeretett Testvéreim!

Az Úr 2026-os évében az Ukrajnai Római Katolikus Egyház az Úr Jézus Szent Szívének misztériumára fog összpontosítani, hogy elmélkedjen végtelen szeretetről, engesztelést végezzen bűneinkért és az egész világ bűneiért, és imádkozzon hazánk békéjének, igazságosságának és lelki megújulásának ajándékáért.

Ezzel a levéllel hozzátok fordulunk, és arra hívunk, hogy együtt lépjünk be Isten szeretetének misztériumába, amely még a szenvedés és a háború közepette sem halványul el.

Szent Bilcsevszkij József példáját követve tesszük ezt,

aki 1918-ban, amikor Európa egy véres háború után könnyeit törölgette, megmutatta Isten népének a lelki üdvösség útját. Lelkipásztori szívében megérett a meggyőződés, hogy az erkölcsi, vallási és nemzeti megújulásnak ott kell kezdődnie, ahol a Megváltó szeretetének tüze ég – az Ő Szent Szívében. A szent érsek akkor ezt írta: „Jézus Szívében van a világ üdvössége, van a béke és van a győzelem, amelyet a világ nem adhat.” Ma, amikor földünk a háború tragédiáját éli át, nem érzelmi megfontolásokból, hanem Krisztus Szívének erejébe vetett mély hitből akarjuk megújítani ezt a felajánlást, amelyben a nemzetek megtalálják méltóságukat, az emberek visszanyerik reményüket, és az Egyház erőit meríti a tanúságtételhez.

Szent Bilcsevszkij József továbbra is pásztorunk, azt tanítva, hogy az igazi szabadság az Istenhez való hűség-ből fakad, és Jézus lánczával átszúrt Szíve a kapu a szeretet győzelméhez a gyűlölet felett.

Kedves Testvéreim!

A háború, amely Hazánkat érte, ártatlanok szenvedését, családok szétesését, otthonok romjait és a jövőtől való mély félelmet hozta magával. Az Egyház pásztoraként teljes erőnkkel hangsúlyozni akarjuk: nem vagytok egyedül.

Krisztus, a történelem Ura, nem fordította el tekintetét Ukrajnától. Szíve, tele emberszeretettel, nyitva marad a reménytelen, a küzdő, a lelkileg és fizikailag sebesült, a szeretteit elvesztő és a holnaptól féltő emberek felé.

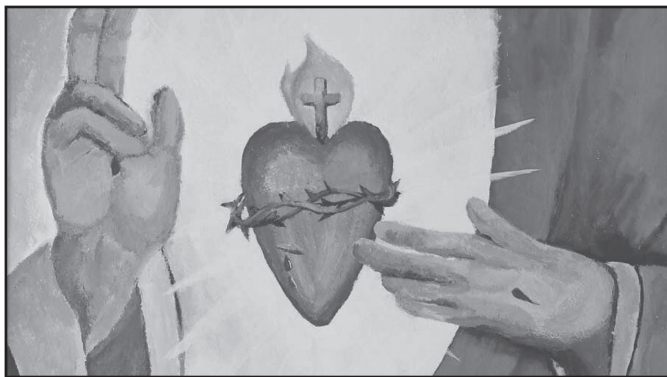
Szent II. János Pál, Jézus Szívének nagy tisztelője, aki 25 évvel ezelőtt ellátogatott hazánkba, azt tanította, hogy ez a kultusz „a szeretet iskolája, amely a hívőket az üdvösség forrásaihoz vezeti”. Ez nem szentimentalizmus, hanem élő, átalakító erő, „amely képes meggyógyítani a nemzetek szívét”. Ezért minden hívőhöz fordulunk: álljatok Jézus Szívéhez, imádjátok Őt, szemléljétek Őt, tanuljatok Tőle csendet, bátorságot és megbocsátást.

Az igazi béke nem csak erőszakból, diplomáciából vagy stratégiából születik. A béke az Istenhez megtért szívből születik.

Ezért szeretnénk ezt az évet mély lelki felhívás időszaként megélni: „Uram Jézus, változtasd meg szívünket, hogy Ukrajna a Te törvényedre és a Te szeretettedre épülő nemzet lehessen!”

Szent Bilcsevszkij József tanította: „Egy nemzet újjáépítése a lelkiismeret újjáépítésével kezdődik.”

Ezért arra hívunk mindenkit, hogy tartsa meg Isten Tízparancsolatát, újítsa meg a szentségi életet, a lelkiismeretet megtisztító gyónást, a megbocsátást, még akkor is, ha a szív sebesült, és éljen igazságban, ne pedig az erőszak és a gyűlölet szellemében. Minden megtért szív olyan, mint egy égő gyertya, amelynek fénye megnyitja az utat a lelki és nemzeti szabadsághoz.

Szeretteim Krisztusban!

Jézus, azzal, hogy megmutatta Szívét Szent Margit Mária Alacoque-nak, nemcsak kinyilatkoztatta szeretetét, hanem szent ígéreteket is adott általa. Ezek olyanok, mint a lelki élet térképe a családok, papok, fiatalok és az egész nép számára.

Krisztus számos ígérete között szerepel: béke az otthonokban, vigasz a szenvedésben, bőséges áldás a mindennapi nehézségekben, buzgalom a közömbösök iránt, erő a kísértésekben, bizalom a kételkedőknek, és a halál óráján - különleges védelem és menedék.

Az Úr Jézus ígéretei által vezérelve kérünk és hívunk benneteket, hogy állítsátok vissza a hónap első péntekjeinek gyakorlatát, térjete vissza az Oltáriszentség gyakori imádásához, az Úr Jézus Szent Szívének felajánlott szertartás napi elmondásához és a világ bűneiért való engesztelő imákhoz.

Ezek a lelkigyakorlatok nemcsak a jámborság megnyilvánulásai, hanem lelki orvosságok, a remény iskolája és a szív békéjének forrása is.

Az évszázadok során számos szent és lelki tanító mutatott rá Jézus Szívére, mint az Egyház kincsére. Szent II. János Pál ezt tanította: „Jézus Szívében rejlik a válasz az ember legmélyebb kérdéseire.” Szent Fausztina megismételte: „Ennek a Szívnek a sugaraiban az irgalmasság óceánját találom.” Szent Szalézi Ferenc így buzdított: „Fogadd be Jézus Szívét, és Ő átalakítja szívedet.” Szent Pio atya pedig azt mondta: „Jézus Szíve az az út, amely soha nem vezet sötétségbe.”

Hadd inspiráljanak minket tanúságtételeik, hogy ez az év ne csak jámbor megemlékezés, hanem lelkigyakorlat is legyen az egész ukrán egyház számára.

E tekintetben a következő évben minden plébánián ünnepélyesen megújítjuk a Jézus Szent Szívének felajánlási szertartást.

Legyen ez a szertartás a békéért való könyörgés, az egységért és a megbocsátásért való ima, a szívek megté-

résére való felhívás és az emberek bizalma Isten gondoskodásában és hatalmában.

Az egység liturgikus gesztusának ki kell fejeznie hitünket abban, hogy Ukrajna Jézus Szívéhez tartozik, és Jézus Szíve a szabadság útja.

Legyen ez az év a családi ima megújulásának, a Jézus Szívéről szóló mélyreható katekézisnek, számos bűnbánati istentiszteletnek, a hit bátor tanúságtételének, a szenvedők lelki és anyagi segítésének, a plébániák megerősítésének ideje a szeretet, az egység és a kölcsönös támogatás szellemében.

Templomaink és otthonaink olyan helyé váljanak, ahonnan a remény fénye sugárzik egész Ukrajna számára.

Kedves Testvérek!

Az Úr Jézus Szentséges Szívére bízunk benneteket, és kérjük, hogy békéje, szeretetének tüze és irgalma érintsen meg minden ukrán családot. Szent Bilcevskij Józseffel ismételjük: „Jézus Szívében van a jövőnk, az erőnk és az üdvösségünk.”

Az Úr Jézus Szentséges Szíve legyen világosság Ukrajna számára, pajzs azoknak, akik a békéért és a szabadságért harcolnak, gyógyulás a sebesülteknek, nyugalom az elnyomottaknak és út a szabadsághoz.

Lelkipásztori áldással

Az Ukrajnai Római Katolikus Egyház püspökei

Egyháztörténeti évfordulók

1077. JANUÁR 28. (949 ÉVVEL EZELEŐTT):

Végetér Henrik császár Canossa-járása

1077. január 28-án ért véget IV. Henrik német-római császár (ur. 1056-1106) nevezetes Canossa-járása, mellyel azt akarta elérni, hogy VII. Gergely visszafogadja őt az egyház kebelébe. Henrik a pápa jóindulatának elnyerése érdekében gyalog, böjtölve zarándokolt el az észak-itáliai várhoz, ahol három napon át vezekelt, mire Gergely szíve megengyhült rajta; ezen a napon tehát látszólag helyreállt a béke, a pápa és a császár hatalmi harca azonban hónapokon belül kiújult.

A gregorián reformokról nevezetes pápa II. Sándor pontifikátusa után, 1073-ban állhatott az egyház élére, amit akkor a nagy hatalmú hercegek letörésével foglalkozó IV. Henrik is elfogadott. A császári és a pápai hatalom között azonban hamarosan komoly konfliktus alakult ki, ugyanis VII. Gergely nem csak az egyház megreformálására, a cölibátus bevezetésére, vagy a szimónia – a hivatalok adásvételének – eltörlésére törekedett, hanem biztosítani akarta a megerősödött katolikus egyház vezető szerepét a keresztény világban. Miután az ellenségek felülkerekedő Henrik saját kénye-kedve szerint akart püspököket választani birodalmában, Gergely az 1075-ös lateráni zsinaton kiadta a Dictatus papae kezdetű bullát, melyben a császárt nyíltan maga mögé utasította a keresztény hierarchiában. Henrik érthető módon nem lelkesedett azért a kinyilatkoztatásért, mely őt a pápa hadvezérévé degradálta, ezért 1076 januárjában Wormsben megfosztotta hatalmától Gergelyt, aki válaszul a böjti zsinaton kiátkozta ellenfelét.

A pengeváltásból a császár került ki rosszabbul, mivel exkommunikációja felmentette hűbéreseit a neki tett eskü alól, vagyis a Henrikkel szemben álló nagy hatalmú hercegek és tartományurak jogalapot találtak arra, hogy folytassák a központosítás ellen vívott küzdelmüket. Az uralkodó trónja néhány hónapon belül megingott, ugyanis ellenfelei Sváb Rudolf herceg személyében már ellen-császár-jelöltet is találtak. A teljes összeomlás megelőzése érdekében IV. Henrik 1076 végén úgy döntött, a pápához megy, aki ebben az időben a Modena közelében fekvő Canossa várában töltötte napjait, mivel attól tartott, hogy a császár fegyverrel vonul majd ellene.

A díszes kíséret azonban csak az Alpok hegyeiig követte az uralkodót, mivel Henrik a Mont Cenis-hágón átkelve igyekezett úgy mutatkozni, hogy megbánást sugározzon Gergely felé. A megbocsátás érdekében a császár darócruhában, mezítláb folytatta útját Canossa felé, a földön aludt, böjtölt és sűrűn imádkozott. A nem mindennapi látványt nyújtó küldöttség 1077. január 25-én érte el a

szóban forgó várat, VII. Gergely azonban sem aznap, sem a következő két napon nem nyitotta meg a kapukat a bűnbocsánatért könyörgő, nyomorúságos körülmények között vezeklő császárnak. Három nap után, január 28-án aztán a pápa szíve megesett Henriken – vagyis belátta, hogy kénytelen engedni az igencsak kitartónak bizonyuló uralkodónak –, így aztán Canossa kapui feltáruultak a vezeklő férfi előtt, aki térden állva kérte Gergelyt, hogy fogadja őt vissza a katolikus egyházba. A pápa végül teljesítette a császár óháját, és a tárgyalások során közvetítő Matilda toszkán hercegnővel közösen később misét tartott a megbékélés öröme, majd hazaküldte a megalázott Henriket az Alpokon túlra.

Mondanunk sem kell, hogy a Canossa-járás egyáltalán nem eredményezett szívélyes viszonyt a felek között: a hazatérő IV. Henrik háborúra kényszerült Sváb Rudolf trónkövetelő ellen, Gergely pedig ennek ürügyén ismét kiátkozta őt az egyházból. A császár később második alkalommal is „elzarándokolt” Itáliába, ám ezúttal már nem darócruhában, hanem páncélban érkezett, és 1081-ben ostrom alá vette Róma városát, ahol III. Kelemen személyében ellenpápát is állított. VII. Gergely végül száműzetésben fejezte be életét, vagyis az invesztitúraharc első ütközetét a császári hatalom nyerte – igaz, ez a diadal a későbbi események ismeretében nem bírt túl nagy értékkel.

Mivel Henrik utóbb győzedelmeskedett Gergely felett, a Canossa-jarást akár úgy is értékelhetnénk, mint egy ügyes politikai húzást, amivel a császár időt szerzett magának a háborúra való felkészülésre. Ezzel szemben ugyanakkor a zarándoklatot később nemzeti szégyenként értékelő németek, illetve azt a germán befolyás visszaszorításaként ünneplő olaszok egyaránt Henrik megaláztatásaként interpretálták a Canossa-jarást, mely kifejezést napjainkban is előszeretettel használják azokra az emberekre, akik a vesztes pozíciójában megbánás és alázat révén próbálják elnyerni korábbi ellenfelük jóindulatát.

Szerző: Tariján M. Tamás
Forrás: Rubicon Online

1929. FEBRUÁR 11. (97 ÉVVEL EZELŐTT):

A lateráni egyezmény megkötése

„Olaszország elismeri a Szentszék Vatikán feletti teljes tulajdonjogát, kizárólagos és teljes hatalmát, illetve fennhatóságát összes járulékaival és alapítványával együtt, úgy, ahogy az ma is fennáll, megteremtve ezzel Vatikánvárost azon különleges célokra, és feltételek mellett, melyek az Egyezményben foglaltaknak.”

(Részlet a lateráni egyezményből)

1929. február 11-én kötötte meg Benito Mussolini és Pietro Gasparri, XII. Pius pápa bíboros államtitkára a lateráni egyezményt, mely majdnem hat évtized után rendezte a Szentszék és az egységes olasz állam viszonyát.

A Pápai Állam Kis Pipin frank uralkodó (ur. 741–768) adományának köszönhetően a középkortól fogva Latiumtól egészen Romagnáig, a Pó torkolatáig terjedt, az olasz egyesítés nagy műve azonban az egyházfő birtokainak csorbulását eredményezte. Olaszország születése után, 1861-től a pápa hatalma már csak Róma környékére terjedt ki, miután pedig a francia védnökség – a poroszokkal vívott háború folytán – megszűnt, II. Viktor Emánuel király (ur. 1849–1878) csapatai az Örök Városba is bevonultak.

A pápák ugyanakkor a fennálló helyzetet nem ismerték el, magukat a „Vatikán foglyának” nyilvánították, és bezárkóztak abba a palotakomplexumba, ami napjainkban az Egyházi Állam magját képezi. Bár az olasz kormány 1870 után tekintélyes kárpótlást ajánlott fel az egyházfő számára, a Szentszék ezt nem volt hajlandó elfogadni. A tárgyalások csak az 1920-as évek második felében kezdődtek újra, XI. Pius engedékeny magatartására pedig éppen a válságos anyagi helyzet szolgáltatott okot; a Mussolini-féle fasiszta vezetéssel folytatott alkudozásokat egyébként Eugenio Pacelli bíboros, a későbbi XII. Pius pápa vezette.

A hároméves alkudozás eredményeként 1929. február 11-én megszületett a lateráni egyezmény, melyet III. Viktor Emánuel (ur. 1900–1946) nevében a Duce, Benito Mussolini, az egyházfő képviselőjében pedig Pietro Gasparri

bíboros államtitkár írt alá. A szerződés három részből állt: egy politikai és egy gazdasági egyezményt, illetve egy konkordátumot tartalmazott. Az első cikkelyek elismerték a Vatikán szuverenitását és a szabad pápaválasztást, ugyanakkor Rómát Olaszország fővárosának nyilvánították, tehát sikeresen megoldották az országegyesítés óta húzódó úgynevezett „római kérdést.”

A lateráni egyezmény emellett részletesen felsorolta, hogy a Vatikánon kívül mely birtokok, illetve épületek maradtak az Egyházi Állam birtokában: az olasz fél a pápa tulajdonjogát 23 római ingatlan – zömében templomok, paloták, illetve az egyház kezében lévő médiumok, például a Vatikáni Rádió épülete – felett ismerte el, a fontosabb birtokok közül pedig meg kell még említenünk a Castel Gandolfó-i nyári palotát és a főváros katakombáit is. A független Egyházi Állam a szerződésben semlegeséget vállalt a nemzetközi kérdésekben, Olaszország pedig „cserében” államvallásának ismerte el a katolicizmust.

A lateráni egyezmény értelmében a pápa 750 millió lírát, illetve 1 milliárd líra értékű államkötvényt kapott kárpótlásul Olaszországtól, ami ugyan kedvezőtlenebb volt az 1871-es ajánlatnál, XII. Pius azonban semmilyen pénzösszegért nem volt hajlandó feláldozni a Vatikán teljes szuverenitását. 1929. február 11-től ez a státus hivatalos elismerést nyert, a szerződés harmadik része, a konkordátum pedig részletesen szabályozta a Szentszék és az olasz állam kapcsolatát. Ennek értelmében Mussolini – illetve hivatalosan III. Viktor Emánuel – garantálta az Egyházi Állam védelmét, engedélyezte a szabad istentiszteleteket, eltörölte a korábban hozott egyházellenes törvényeket és a Szentszék kizárólagos befolyása alá rendelte a házassági ügyeket. A Duce ahhoz is hozzájárult, hogy az iskolákban kötelezővé tegyék a katolikus hitoktatást, ezzel együtt viszont a lateráni egyezmény megtiltotta a papok politikai szerepvállalását és párttagságát, illetve szigorú kritériumokat állított az Olaszországban kinevezett klerikusokkal kapcsolatban.

A Mussolini és Gasparri között kötött lateráni egyezmény tehát véget vetett a Risorgimentót követő zűrzavaros állapotoknak, és úgy rendezte az Egyházi Állam állapotát, hogy az az olasz vezetés és a pápa számára is megfelelő legyen. A fasiszta kormányzat és a Vatikán között a későbbiekben csak egy alkalommal támadt vita a lateráni egyezmény miatt: XII. Pius pápa az 1938. évi zsidótörvények kihirdetését követően fejezte ki tiltakozását, ugyanis a zsidók és nem zsidók házasságának tilalmára vonatkozó jogszabállyal Olaszország megsértette a konkordátum egyik legfőbb pontját. Annak dacára tehát, hogy ez a szerződés „viharos időkben”, a fasiszmus éveiben született meg, a kompromisszum később kiállta az idő próbáját: a paktumot az 1947. évi köztársasági alkotmány is megerősítette, így a lateráni egyezmény az 1984. évi módosítások – például a katolicizmus államvallási státusának megszüntetése – ellenére máig meghatározza az Egyházi Állam jogi helyzetét.

Szerző: Tarján M. Tamás

Forrás: Rubicon Online

547. MÁRCIUS 21. (1479 ÉVVEL EZELETT):

Nursiai Szent Benedek apát, Európa fővédőszentjének halála

A bencés rend alapítójának életéről keveset tudunk. Tanúk elbeszélése nyomán Nagy Szent Gergely pápa Dialógusok című művének második részében megírta Benedek életét, kiemelve, hogy Benedek – „nevének jelentése kegyelem szerint áldott” – a Szentlélek mindenféle adományát megkapta.

Benedek a Szabin-hegyek között fekvő umbriai kisvárosban, Nursiában született az 5. század második felében. Rómában nevelkedett és tanult, ám tanulmányai befejezése előtt, elrettenve az ottani erkölcstelen ettől, visszavonult. Amikor első csodatétele fölhívta rá környezete figyelmét, teljesen visszavonult a világtól, és Subiaco mellett egy barlangban magányos remeteéletet kezdett. Szent Romanus remete öltöztette be szerzetesnek, s gondoskodott lelki-testi szükségleteiről. Az imádság embere volt. Három évi magánya után a környék lakói tömegesen keresték föl lelki ügyeikkel, számos tanítványa lett.

Később – a hagyomány szerint 529-ben – Monte Cassino hegyén telepedett le végleg, és megalapította ma is híres kolostorát. Itt írta meg a közösségben élő szerzetesek szabálykönyvét, a Regulát, a szerzetes atyák tanításának és saját élettapasztalatainak felhasználásával.

„Szent Benedek műve, különösen Regulája spirituális kovászként hatott, amely az évszázadok során hazája és kora határain jóval túlmutatva megváltoztatta Európa arculatát” – fogalmazott XVI. Benedek pápa a nyugati szerzetesség atyjáról tartott katekézisében 2008 áprilisában.

A benedeki Regulát követő szerzetesek életének keretét a liturgia (közösségben végzett imádság), a lectio divina (lelki épülést szolgáló olvasmányok) és a munka jelöli ki. A keresztény Nyugat számára a benedeki Regulát követő szerzetesek, a bencések teremtették meg a szerzetességet. Szent Benedek fiainak jelentős szerepe volt Európa megtérítésében és kultúrájának kialakításában. Benedek nővére, Skolasztika is Istennek szentelte életét, követte fivérét Montecassinóba.

Szent II. János Pál pápa: „Szent Benedek mélységes emberi érzékenységgel volt megáldva. Társadalmi reformtervében az emberre mindenekelőtt három vezérfonalat figyelembe véve tekintett: az egyes ember, mint személy értéke; a munka méltósága, melyet úgy kell értelmezni, mint Isten és a testvérek szolgálatát; az elmélkedés szükségessége, vagyis az imádság.”

Benedek 547. március 21-én halt meg. Halála napját előre megmondta szerzeteseinek. Égi születésnapját a 9. századtól március 21-én, Galliában ismeretlen okok alapján július 11-én ünnepelték. III. Honorius pápa avatta szentté 1220-ban. Mérgezések, tüzvész, varázslás, láz, vese-, fog- és epebetegségek ellen könyörgöttek hozzá, emellett a haldoklók, az iskolás gyermekek, bányászok, barlangkutatók, rézmetszők patrónusa. Szent VI. Pál pápa 1964. október 24-én Európa fővédőszentjévé nyilvánította. Ünnepe a nagyböjtből kiemelve július 11-re tették át.

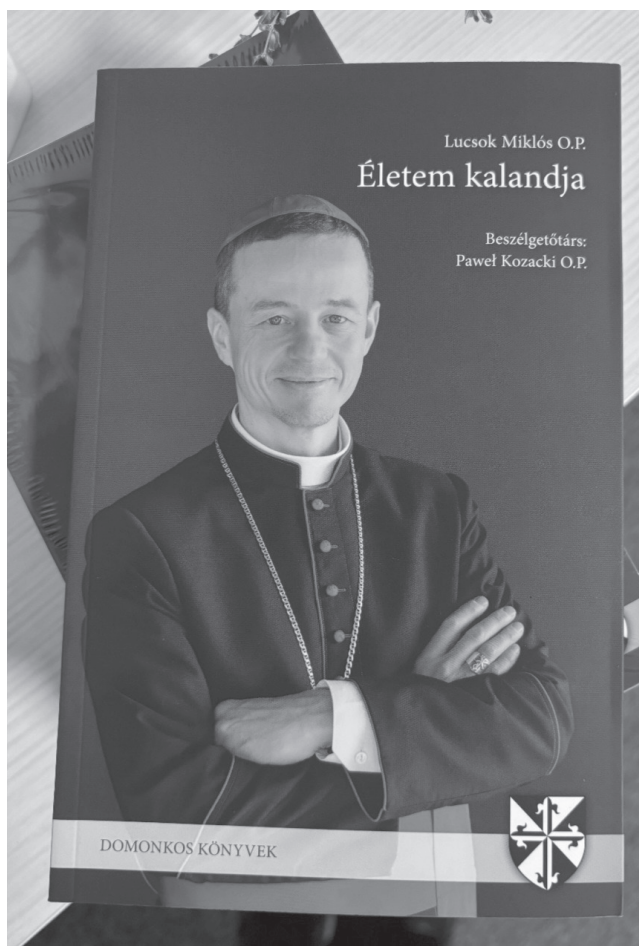
Istenünk, te Szent Benedek apátot az istenszolgálat iskolájában kiváló mesterré titted. Add, kérünk, hogy az irántad való szeretetet mindennél többre becsüljük, és szárnyaló szívvel járjunk parancsaid útján. A mi Urunk, Jézus Krisztus, a te Fiad által, aki veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben, Isten mindörökkön örökké. Ámen.

kép címe: Spinello Aretino: Szent Benedek temetése (1388)

Forrás: Diós István: A szentek élete
Magyar katolikus lexikon, Magyar Kurír

MEGJELENT LUCSOK MIKLÓS OP PÜSPÖK ÉLETEM KALANDJA CÍMŰ KÖNYVÉNEK MAGYAR NYELVŰ KIADÁSA

A könyv megvásárolható az egyházi könyvesboltban, a Mira utca 5. szám alatt és a kegytárgyboltokban.

A házastársi szeretet a végtelenség ígéretében gyökerezik

A Hittani Dikasztérium új dokumentuma

A Hittani Dikasztérium új dokumentumot adott ki Una caro. Elogio della monogamia (Egy test. A monogámia dicsérete) címmel. A szöveget XIV. Leó pápa november 21-én, Szűz Mária bemutatásának emléknapján hagyta jóvá, majd november 25-én sajtótájékoztatón mutatták be.

A dokumentum hangsúlyozza, hogy a teljes önátadás csak két ember között valósulhat meg; minden más kapcsolat szükségszerűen részleges önátadás lenne, amely nem tiszteli a partner méltóságát.

A DOKUMENTUM MEGÍRÁSÁNAK INDOKAI

A szöveg háttérében három indok áll – írja a bevezetőben Víctor Manuel Fernández bíboros, a dikasztérium prefektusa. – Elsőként a jelenlegi „technológiai hatalom globális fejlődésének kontextusára” irányítják a figyelmet, amely arra készíti az embert, hogy „korlátok nélküli lénynek” tekintse magát, és így eltávolodjon az egyetlen személynek fenntartott, kizárólagos szerelem értékétől. Másodszorban szó esik az afrikai püspökökkel folytatott megbeszélésekről a poligámia témájában, emlékeztetve arra, hogy „az afrikai kultúrákról készült alapos tanulmányok” kétségbe vonják a monogám házasság kivételességéről szóló „általános véleményt”. Végül a dokumentum megállapítja, hogy Nyugaton egyre terjed a „poliamoria” (nyílt párkapcsolati forma), vagyis a nem monogám kapcsolatok nyilvános formái.

A HÁZASTÁRSI EGYSÉG ÉS KRISZTUS ÉS AZ EGYHÁZ KÖZÖTTI EGYSÉG

Ebben az összefüggésben a Hittani Dikasztérium dokumentuma kiemeli a házastársi egység szépségét, amely „a kegyelem segítségével” „Krisztus és szeretett menyasszonya, az Egyház közötti egységet” is megjeleníti. A főként püspököknek szóló dokumentum a fiataloknak, a jezsuiták és a házasoknak is segítséget kíván nyújtani, hogy megértsék a keresztény házasság „gazdagságát”, így ösztönözve a téma „nyugodt átgondolását és elmélyült vizsgálatát” – hangsúlyozza Fernández bíboros.

AZ ÖSSZETARTOZÁS SZABAD BELEEGYEZÉSEN ALAPUL

A hét fejezetre és egy összegzésre tagolt szöveg nyomtatékosítja, hogy a monogámia nem korlátozás, hanem inkább az örökkévalóság felé nyíló szerelem lehetősége. Két tényező tűnik meghatározónak: a kölcsönös odatartozás és a házastársi szeretet. Az első, amely a két fél „szabad beleegyezésén nyugszik”, a szentháromságos

közösség tükörképe, és „erős ösztönzője lesz az egység stabilitásának”. Ez a „szív hovatarozásáról szól, ott, ahol csak Isten lát”, és ahová csak Ő léphet be, „anélkül, hogy megzavarná az ember szabadságát és identitását”.

NE GYALÁZZUK MEG A MÁSIK SZABADSÁGÁT

Így értelmezve „a kölcsönös, kizárólagos szeretetből fakadó odatartozás gyengéd gondoskodást, szent félelmet jelent attól, hogy megsértsük a másik szabadságát, aki ugyanolyan méltósággal bír, és ezért ugyanolyan jogok illetik meg”.

Mert aki szeret, tudja, hogy „a másik nem lehet eszköz saját elégedetlenségeinek megoldására”, és hogy saját ürességét soha nem szabad „a másik feletti uralommal” betölteni.

Ezzel kapcsolatban elítéli „a beteges vágyak sokféle formáját, amelyek különbözőféle nyílt vagy burkolt erőszakban, elnyomásban, pszichológiai nyomásgyakorlásban, kontrollban és végül fojtó légkörben nyilvánulnak meg”. Ez mind „a másik méltóságának tiszteletének és megbecsülésének hiányát” jelenti.

A HÁZASSÁG NEM BIRTOKLÁS

Ezzel szemben az egészséges „mi ketten” „a két szabadság kölcsönösségét” jelenti, amelyet „soha nem sértenek meg, hanem kölcsönösen választják egymást, mindig biztonságban hagyva egy határt, amelyet nem lehet átlépni”. Ez akkor valósul meg, amikor „az ember nem vesz el a kapcsolatban, nem olvad eggyé a szeretett személlyel”, és ezzel tiszteletben tart minden olyan egészséges szerelmet, „amely soha nem akarja elnyelni a másikat”. A dokumentum hangsúlyozza, hogy a pár „megértheti és elfogadhatja” a másik fél által kért gondolkodási időt, magányt vagy önállóságot, mivel „a házasság nem birtoklás”, nem az „abszolút nyugalom igénye”, sem a magánytól való teljes megszabadulás (hiszen csak Isten tölti be az emberben lévő űrt), hanem bizalom és képes-

ség az új kihívásokkal való szembenézésre. Ugyanakkor a házastársakat arra buzdítja, hogy ne utasítsák el egymást, mert „amikor a távolság túl gyakori, a »mi ketten« ki lesz téve a lehetséges eltűnésnek”.

Az őszinte párbeszéd viszont lehetővé teszi a kölcsönös eltávolodás okainak orvoslását és a megfelelő egyensúly megtalálását.

Az imádság értékes eszköz a házastársi szeretetben való növekedéshez.

A kölcsönös odatartozás a házaspár közötti kölcsönös segítségben is megnyilvánul, hogy mint személyek érlelődjenek. Ebben az imádság „egy értékes eszköz”, amellyel a pár megszentelődhet és növekedhet a szeretetben. Így valósul meg a házastársi szeretet, az „egységítő erő”, amely „érzelmeikkel teli, hűséges és teljes”, s amely az imádságban kért és a szentségi életben táplált „isteni ajándék”.

Ez éppen a házasságban válik „a legnagyobb barátsággá” két egymáshoz közel álló szív között, akik szeretik egymást és „otthonra találnak” egymásban.

SZEXUALITÁS ÉS TERMÉKENYSÉG

A szeretet átalakító erejének köszönhetően a szexualitás „testben és lélekben” is értelmezhető lesz, vagyis nem pusztán ösztönként vagy szenvedély kiéléseként, hanem „Isten csodálatos ajándékaként”, amely az önátadásra és a másik javára irányul, befogadva a másik teljes személyét. A házastársi szeretet a termékenységben is megnyilvánul, „bár ez nem jelenti azt, hogy minden nemi aktusnak kifejezetten ezt kell céloznia”. Éppen ellenkezőleg, a házasság akkor is megőrzi alapvető jellegét, ha nincs gyermek. Emellett a dokumentum emlékeztet a természetes meddőségi időszakok tiszteltetésének jogosságára is.

A KÖZÖSSÉGI HÁLÓK ÉS AZ ÚJ PEDAGÓGIA SÜRGŐSSÉGE

Azonban „a posztmodern fogyasztói individualizmus összefüggésében”, amely tagadja a szexualitás és a házasság egyesítő célját, hogyan lehet megőrizni a hűséges szerelem lehetőségét? A válasz – állítja a dokumentum – az oktatásban rejlik: „A közösségi hálók világa,

ahol a szemérmesség eltűnik, és a szimbolikus, valamint a szexuális erőszak elburjánzik, rámutat egy új pedagógia sürgető szükségességére”. Ezért „fel kell készíteni a generációkat arra, hogy a szerelmi tapasztalatot antropológiai misztériumként fogadják el”; a szerelmet nem pusztán ösztönként, hanem mint felelősségre való felhívásként és „az egész személy reményre való képességeként” értelmezzék.

A monogámiára való nevelés nem „archaizmus”, sem „erkölcsi kényszer”, hanem „bevezetés a pillanatnyiságot meghaladó szerelem nagyságába”, és bizonyos értelemben „Isten misztériumát” vetíti előre.

A SZEGÉNYEK IRÁNTI FIGYELEM, AZ ÖNMAGUNKBA FORDULÁS „ELLENSZERE”

A házassági egység szeretete abban is megnyilvánul, hogy a párok nem zárkoznak be saját individualizmusukba, hanem nyitottak a közös tervek, hogy „valami szépet tegyenek a közösségért és a világért”, mivel „az ember másokkal és Istennel való kapcsolataiban valósítja meg önmagát”. Ellenkező esetben ez csak önzés, önreferencialitás, önmagukba fordulás, amelyet például a pár „társadalmi érzékenységének” gyakorlásával lehet ellensúlyozni, amelynek keretében a pár együttesen elkötelezi magát a közjó keresése mellett. Ebben a kontextusban központi szerepet játszik a szegények iránti figyelem, akik – ahogy XIV. Leó állította – a keresztény „családi ügye”, nem pedig pusztán „társadalmi probléma”.

A HÁZASTÁRSI SZERETET, AMELY A „VÉGTELENSÉG ÍGÉRETÉBEN” GYÖKEREZIK

Összegzésként a dokumentum megerősíti, hogy „minden hiteles házasság két egyénből álló egység, amely olyan intim és teljes kapcsolatot igényel, amelyet másokkal nem lehet megosztani”. Ezért

a házassági kötelék két alapvető tulajdonsága közül – az egység és a felbonthatatlanság – az első alapozza meg a másodikat: a hűség csak egy választott és megújított közösségből fakadhat. Csak így válhat a házastársi szeretet dinamikus valósággá, amely az idő múlásával folyamatos növekedésre és fejlődésre hivatott, miközben a „végtelenség ígéretében” gyökerezik.

A TEREMTÉS KÖNYVÉTŐL A PÁPAK TANÍTÁSÁIG

A dokumentum széles körű áttekintést ad a monogámia témájáról, kezdve a Teremtés könyvével („...s a kettő egy test lesz.” Ter 2,24), áttekintve az egyházatyák írásait és a főbb egyházi dokumentumokat, végül eljutva a 20. századi filozófusokig és költőig. Mélyíti a „mi ketten” kifejezésben megfogalmazott összetartozás érzését. Végül, ahogy Szent Ágoston mondta: „Adj nekem egy szerető szívet, és meg fogja érteni azt, amit mondom.”

Forrás és fotó: Vatican News olasz és angol nyelvű szerkesztősége
Hollósi Judit/Magyar Kurír

A Szentatya üzenete a Taizéi Közösség 48. Európai Ifjúsági Találkozójára Párizsban

December 28-ától január 1-ig Párizsban tartják a 48. Európai Ifjúsági Taizéi Találkozót, melynek idén épp a francia főváros ad otthont. Leó pápa a Pietro Parolin bíboros államtitkára aláírásával küldött üzenetében arra kéri a fiatalokat, hogy „legyenek a béke építői és a reménység hordozói”.

TAIZÉ
Paris

Ne féljetez továbbra is Krisztust keresni!

Kedves fiatalok! A Taizéi Közösség által szervezett Európai Találkozó alkalmából XIV. Leó pápa arra kéri, hogy tolmácsoljam szívélyes üdvözlését és biztossálatok lelki közelségéről benneteket. Találkozótok új állomást jelent a „Bizalom világméretű zárándoklatán”, amelyet Roger testvér indított el közel fél évszázaddal ezelőtt Párizs városában. A Szentatya örömmel tudatja, hogy egy olyan városban gyűltek össze, amelyet gazdag vallási örökség jellemez, és amelyet az évszázadok során az életszentség oly sok alakjának ragyogó tanúságtétele formált, akik mindegyike a maga módján bátran válaszolt Krisztus hívására.

Máté testvér, taizéi perjel idei levelének témája: „Kit keresel?”, egy olyan lényeges kérdést feszeget, amely minden ember szívében ott lakozik. A Szentatya arra hív, hogy ne féljetez ettől a kérdéstől, hanem hordozzátok imádságban és csendben, annak tudatában, hogy Krisztus mellettetek jár, és hagyja, hogy rátaláljanak azok, akik őszinte szívvel keresik őt.

Az imádság és a megosztás segít senek nektek elmélyíteni hiteteket.

Most az év végén, amikor az emberiség oly sok megpróbáltatást hordoz, az a nagylelkű vendégszeretet, amelyet Párizsban kaptok mindenféle háttérű hívőtől és jóakarátú embertől, erőteljes üzenet a világ számára. Az imádság és a megosztás pillanatait, amelyeket ezekben a napokban megtapasztaltok, segítsenek nektek

elmélyíteni hiteteket, és így egyre világosabban felismerhetitek, hogyan éljetez meg az evangéliumot életek konkrét valóságában.

Erre a találkozóra most egy különleges egyházi időszakban kerül sor, amelyet a Jubileumi Év lezárása és a Nikaiai Zsinat 1700. évfordulójának megemlékezése fémjelez. Ahogy XIV. Leó pápa nemrégiben az Iznikben tartott ökumenikus imagyűlésen emlékeztetett: „A kiengesztelődés ma egy olyan felhívás, amely a konfliktusok és erőszak sújtotta egész emberiséget érinti. A Jézus Krisztusban hívők közötti teljes közösség iránti vágyat mindig elkíséri az összes ember közötti testvériség keresése”. A Szentatya arra buzdít benneteket, hogy legyetek a bizalom zárándokai, a béke és a kiengesztelődés kézművesei, akik képesek alázatos és örömteli reményt adni a körötökben élőknek. Szűz Mária közbenjárására bízva benneteket, valamint a taizéi közösséget és annak ökumenikus küldetését, Leó pápa teljes szívből adja rátok apostoli áldását. Pietro Parolin bíboros államtitkár

A párizsi Taizéi Ifjúsági Találkozóra a magyar résztvevők számára a Katolikus Ifjúsági Mozgalom közös kiutazást szervezett több busszal.

P. Vértessaljai László SJ – Vatikán

forrás: <https://www.vaticannews.va/hu>

Béke mindnyájatokkal!

XIV. Leó pápa üzenete a béke 59. világnapjára

„BÉKE VELED!”

Ez az ősi köszöntés, amely sok kultúrában ma is jelen van, húsvét estéjén újra erővel telt meg a feltámadt Jézus ajkán. „Békesség nektek” (Jn 20,19.21) – ez az ő igéje, amellyel nem pusztán jókívánságot közöl, hanem azokban, akik befogadják, és ezáltal az egész valóságban, marandó változást hoz létre. Ezért az apostolok utódai nap mint nap, a világ minden részén hangot adnak a legcsendesebb forradalomnak: „Békesség nektek!” Már attól az estétől kezdve, amikor Róma püspökévé választottak, bele kívántam illeszteni köszöntésemet ebbe a közös igehirdetésbe. És újfent megerősítem: ez a feltámadt Krisztus békéje, fegyvertelen és lefegyverző, alázatos és kitartó béke. Istentől ered, aki mindnyájunkat feltétel nélkül szeret.

A FELTÁMADT KRISZTUS BÉKÉJE

Aki legyőzte a halált és ledöntötte az emberek közötti válaszfalakat, az a Jó Pásztor, aki életét adja a nyájért, és akinek sok juha van az akolkerítésén túl is: ő Krisztus, a mi békességünk. Az ő jelenléte, ajándéka és győzelme tükröződik sok tanúságtévő kitartásában, akik által Isten műve folytatódik a világban, sőt az idők sötétségében egyre érzékelhetőbbé és fényesebbé válik.

A sötétség és a világosság közötti ellentét ugyanis nem pusztán bibliai kép annak a vajúdásnak a leírására, amelyből egy új világ születik: olyan tapasztalat, amely átjár és megrendít bennünket azokkal a megpróbáltatásokkal kapcsolatban, amelyekkel történelmi körülményeink között szembesülünk. A világosság meglátása és a benne való hit szükséges ahhoz, hogy ne süllyedjünk el a sötétségben. Ez olyan követelmény, amelynek megélésére Jézus tanítványai sajátos és kiváltságos módon meghívást kaptak, de sok úton elér minden ember szívéhez is. A béke létezik, bennünk

akar lakni; szelíd erejével képes megvilágítani és kitágítani az értelmet, ellenáll az erőszaknak és legyőzi azt. A lélegzete az örökkévalóság: míg a rossznak azt kiáltjuk: „elég”, a békének azt suttogjuk: „örökre”. Ebbe a távlatba vezetett be bennünket a Feltámadott. Ebben az előérzetben élnek a béke munkásai, akik mint éjjeli őrök az éjszakában a Ferenc pápa által „darabokban zajló harmadik világháborúnak” nevezett drámában is ellenállnak a sötétség fertőzésének.

Ennek ellenkezője, vagyis a világosság elfelejtése sajnos lehetséges: ekkor elveszítjük a valóságérzékünket, és engedünk a világ részleges és torz ábrázolásának, a sötétség és a félelem jegyében. Ma nem kevesen vannak olyanok, akik valóságosnak nevezik a reményt nélkülöző narrációkat, melyek vakságukban nem látják mások szépségét, és megfélemlenek Isten kegyelméről, amely mindig ott munkálkodik az emberek szívében, még ha a bűn meg is sebezte. Szent Ágoston arra buzdította a keresztényeket, hogy felbonthatatlan barátságot kössenek a békével, hogy azt lelkük mélyén megőrizték és ragyogó melegét mindenfelé sugározhasák. Így írt közösségének: „Ha másokat a békéhez akartok vonzani, először magatokban legyen meg; mindeneke előtt legyetek szilárdak a békében. Ahhoz, hogy másokat lángra gyújtsatok, nektek magatokban kell hordoznotok a meggyújtott világosságot.”

Kedves testvéreim! Akár megvan bennünk a hit ajándéka, akár úgy érezzük, hogy nincs, nyílunk meg a béke előtt! Fogadjuk be és ismerjük fel, és ne gondoljuk, hogy távol van és lehetetlen elérni. Mielőtt cél lenne, a béke először is jelenlét és út.

Még ha bennünk és körülöttünk ellenállásba ütközik is, őrizzük meg, mint vihar által fenyegetett kis lánygot, nem feledve azok nevét és történetét, akik tanúságot tettek róla. A béke olyan alapelv, amely vezeti és

meghatározza döntéseinket. Még ott is, ahol csak romok maradtak, és ahol a kétségbeesés elkerülhetetlennek tűnik, ma is találunk olyanokat, akik nem feledkeztek meg a békéről. Ahogy húsvét estéjén Jézus belépett abba helyiségbe, ahol a megrettent és csüggedt tanítványok tartózkodtak, úgy hatol át ma is a feltámadt Krisztus békéje ajtókon és akadályokon a róla tanúságot tevők hangján és arcán keresztül. Ez az az ajándék, amely lehetővé teszi, hogy ne feledkezzünk meg a jóról, hogy győztesként ismerjük fel, és hogy újra meg újra és együtt azt válasszuk.

FEGYVERTELEN BÉKE

Nem sokkal elfogatása előtt, egy igen bizalmas helyzetben Jézus így szólt azokhoz, akik vele voltak: „Békességet hagyok rátok. Az én békemet adom nektek. Nem úgy adom nektek, ahogy a világ adja” – és azonnal hozzátette: „Ne nyugtalanodjék a szívetek, s ne csüggedjen” (Jn 14,27). A nyugtalanság és a félelem bizonyára arra az erőszakra vonatkozott, amely hamarosan rázúdult. Mélyebb értelemben azonban az evangéliumok nem rejtik el, hogy a tanítványokat Jézus erőszakmentes válasza botránkoztatta meg: olyan útra utalt, amelyet Péteről kezdve mindannyian vitattak, de amelyen a Mester mindvégig az ő követésére hívta őket. Jézus útja ma is nyugtalanságot és félelmet kelt. És ő határozottan megismétli azoknak, akik meg akarják védeni: „Tedd hüvelyedbe kardodat” (Jn 18,11; vö. Mt 26,52). A feltámadt Jézus békéje fegyvertelen béke, mert küzdelme is fegyvertelen volt, meghatározott történelmi, politikai és társadalmi körülmények között. Erről az újdonságról a keresztényeknek együtt, prófétai módon kell tanúságot tenniük, emlékezve azokra a tragédiákra, amelyeknek túl sokszor váltak bűnrészeseivé. Az utolsó ítéletről szóló nagy példabeszéd arra hívja a keresztényeket, hogy ezt tudatosítva irgalmasságot gyakoroljanak. Ebben

testvérekre találnak azokban, akik más utakon járva ugyan, de képesek voltak meghallani mások fájalmát, és belső szabadságra jutottak az erőszak hazugságával szemben.

Bár ma sincsenek kevesen, akiknek szíve kész a békére, az események egyre bizonytalanabb menete miatt mégis nagy tehetetlenségérzés keríti hatalmába őket. Már Szent Ágoston is rámutatott egy különös paradoxonra: „Nem nehéz birtokolni a békét. Legfeljebb dicsérni nehéz. Ha dicsérni akarjuk, olyan képességekre van szükségünk, amelyek talán nincsenek meg bennünk; keressük a megfelelő gondolatokat, mérlegeljük a szavakat. Ha viszont birtokolni akarjuk, ott van, karnyújtásnyira, és minden fáradtság nélkül a miénk lehet.”

Amikor a békét távoli eszményként kezeljük, végül nem fogjuk botrányosnak tartani, ha megtagadják, sőt azt sem, hogy a béke eléréséért háborút vívjanak. Úgy tűnik, hiányoznak a megfelelő gondolatok, a mérlegelt szavak, annak képessége, hogy kimondjuk: a béke közel van. Ha a béke nem megélt valóság, amelyet őrizni és ápolni kell, az agresszivitás elterjed a családban és a közéletben egyaránt. Az állampolgárok és az országok vezetői közötti kapcsolatot illetően odáig juthatunk, hogy bűnnek tekintjük, ha valaki nem készül fel eléggé a háborúra, a támadások visszaverésére, az erőszakra adandó válaszra. A jogos önvédelem elvén messze túlmenően ez a konfrontatív logika politikai szinten az egész világot érintő destabilizáció legaktuálisabb tényezője, amely napról napra egyre drámaibbá és kiszámíthatatlannabbá válik. Nem véletlen, hogy a katonai kiadások növelésére irányuló ismételt felhívásokat és az ezekből fakadó döntéseket sok kormány a másik fél veszélyességével indokolja. A hatalom elrettentő ereje, különösen a nukleáris elrettentés, egy olyan, népek közötti kapcsolat irracionálisát testesíti meg, amely nem a jogon, az igazságosságon és a bizalmon, hanem a félelmen és az erő uralmán alapul. „Az emberiség ennek folytán – ahogyan saját korában Szent XXIII. János írta – egy vihar lidércnyomá-

sa alatt él, mely vihar elképzelhetetlen pusztítással minden pillanatban kitörhet. S miután a fegyverek megvannak, bármennyire nehéz is feltételezni, hogy akadjanak emberek, akik egy háború pusztításának és szenvedéseinek a felelősségét magukra vegyék, nincs kizárva, hogy egy előre nem látott és ellenőrizhetetlen tény meggyújthatja azt a szikrát, mely elindítja a hadi gépezetet.”

2024 folyamán a világ katonai kiadásai 9,4%-kal nőttek az előző évhez képest, megerősítve a tíz éve megszokott tartó tendenciát, és elérve a 2718 milliárd dollárt, ami a világ GDP-jének 2,5%-a. Mindezen túlmenően ma az új kihívásokra – az újrafelfegyverzés hatalmas gazdasági erőfeszítése mellett – az oktatáspolitikai újrachangolásával is válaszolni kívánnak: a huszadik században kialakult tudatosságot őrző, a milliőnyi áldozatról nem megelégedő emlékezetkultúra helyett olyan kommunikációs kampányokat és oktatási programokat mozdítanak elő az iskolákban, az egyetemeken és a médiában, amelyek a fenyegetettség érzését terjesztik, továbbá a védelemnek és a biztonságnak pusztán fegyveres felfogását közvetítik.

Mindazonáltal „aki igazán szereti a békét, az a béke ellenségeit is szereti.”[6] Szent Ágoston ezekkel a szavakkal buzdított arra, hogy ne romboljuk le a hidakat, és ne rögzüljön bennünk a szemrehányás hangneme, hanem inkább a meghallgatás és – amennyire lehetséges – a másik érveivel való találkozás útját válasszuk. Hatvan évvel ezelőtt a II. Vatikáni Zsinat annak tudatában zárult le, hogy sürgető párbeszédre van szükség az Egyház és a kortárs világ között. A Gaudium et spes lekipásztori konstitúció a hadviselés fejlődésére hívta fel a figyelmet: „A modern háború különleges veszedelme abban áll, hogy azoknak, akik a legújabb tudományos fegyverek birtokában vannak, mintegy alkalmat kínál ilyen bűncselekmények elkövetésére, és kérlelhetetlen következetességgel képes behajszolni az emberek akarát az egyre iszonyúbb döntésekbe. Annak érdekében tehát, hogy ez a jövőben

soha többé ne történhessen meg, a földkerekség egybegyűlt püspökei kérve kérnek mindenkit, elsősorban a nemzetek kormányzóit és a katonai vezetőket, hogy állandóan gondoljanak arra az óriási felelősségre, mely Isten és az egyetemes emberiség színe előtt terheli őket.”

Miközben megismételjük a zsinati atyák felhívását, és a párbeszéd útját minden szinten a leghatékonyabb eszköznek tartjuk, megállapítjuk, hogy a további technológiai fejlődés és a mesterséges intelligencia katonai alkalmazása gyökeresen kielezte a fegyveres konfliktusok tragikus helyzetét. Sőt, a politikai és katonai vezetők felelősség alóli kibújásának folyamata is kirajzolódik, mivel az emberek életéről és haláláról való döntéseket egyre növekvő mértékben gépeknek „delegálják”. Ez egy példa nélküli pusztítást végző spirál, mely lerombolja azt a jogi és filozófiai humanizmust, amelyen minden civilizáció nyugszik, és amely azt védelmezi. Fel kell tárni és meg kell nevezni azokat az óriási magán gazdasági és pénzügyi érdekcsoportokat, amelyek ebbe az irányba sodorják az államokat; de mindez nem elég, ha egyúttal nem segítjük elő a lelkiismeret és a kritikus gondolkodás ébredését. A Fratelli tutti enciklika Assisi Szent Ferencet állítja eléink mint ennek az ébredésnek a példáját: „A korabeli, őr-tornyokkal és várfalakkal teli világban a városok a gazdag családok között dúló véres háborúk színterei voltak, miközben a perifériára kirekesztettek nyomortanyáinak száma egyre növekedett. Ferenc elsajátította a valódi békét, megszabadult a vágtyól, hogy másokon uralkodjék, egy lett az utolsók közül, és harmóniában akart élni mindenivel.” Ez olyan történet, amely bennünk akar folytatódni, és amely megköveteli, hogy erőinket egyesítve járuljunk hozzá a lefegyverző békéhez, amely az evangéliumi nyitottságból és alázatból születik.

LEFEGYVERZŐ BÉKE

A jóság lefegyverző. Talán ezért lett Isten gyermekké. A megtestesülés misztériuma, mely leereszkedésének legnagyobb fokát az alvilágba való

alászállásban éri el, egy fiatal anya méhében kezdődik, és a betlehemi jászolban nyilvánul meg. „Békesség a földön” – éneklük az angyalok, s ezzel egy védelem nélküli Isten jelenlétét hirdetik, akinek az emberre irányuló szeretetét az emberiség csak akkor fedezheti fel, ha gondoskodik róla (vö. Lk 2,13-14). És talán éppen az talál bennünket szíven, ha gyermekeinkre, a gyermekekre és a hozzájuk hasonlóan törekeny emberekre gondolunk. Ezzel kapcsolatban tiszteletreméltó elődöm azt írta, hogy „az emberi törekenységnek megvan az az ereje, hogy tisztábban láttassa velünk, mi maradandó és mi mulandó, mi az, ami életet ad, és mi az, ami megöl. Talán ezért vagyunk hajlamosak tagadni a határainkat és elkerülni a törekeny és sebzett embereket: megkérdőjelezhetik azt az irányt, amelyet egyénként és közösségként választottunk.”

XXIII. János vetette fel először az átfogó leszerelés perspektíváját, amely csak a szív és az értelem megújulása által valósítható meg. A *Pacem in terris* enciklikában így írt: „El kell ismerni, hogy a háborús célokra szolgáló fegyverkezés megállítása, tényleges csökkentése és még inkább teljes kiküszöbölése lehetetlen vagy majdnem lehetetlen, ha ezzel egyidejűleg nem haladunk egy átfogó leszerelés felé; vagyis ha nem szereljük le a lelkeket is, őszintén törekedve arra, hogy megszüntessük bennük a háborús pszichózist. Ez azt jelenti, hogy a béke eddigi kritériumát, mely a fegyverek egyensúlyán alapult, váltsa fel az az elv, mely szerint az igazi béke csak a kölcsönös bizalomra épülhet. Mi hiszünk, hogy ez olyan cél, amelyet el lehet érni, mert a józan ész követelménye, mindenki legmélyebb vágya és mérhetetlenül hasznos.”

Ez olyan alapvető szolgálat, amelyet a vallásoknak a szenvedő emberiségnek kell nyújtaniuk, és őrten kell állniuk, hiszen egyre gyakrabban kísérlük meg a gondolatokat és a szavakat fegyverré átalakítani. A nagy spirituális hagyományok – csakúgy, mint az értelem helyes használata – arra indítanak bennünket, hogy lépjünk túl a vérségi vagy az etnikai kötelékeken,

azokon a testvéri kötelékeken, amelyek csak a hasonlót ismerik el, a különbséget pedig elutasítják. Ma látjuk, hogy ez korántsem magától értetődő. Sajnos egyre inkább része korunknak, hogy a hit szavait belerángatják a politikai küzdelmekbe, megáldják a nacionalizmust, és vallási módon igazolják az erőszakot és a fegyveres harcot. A hívőknek – mindenekelőtt életükkel – aktívan meg kell cáfolniuk ezeket az istenkáromlásokat, melyek elhomályosítják Isten szent nevét. Ezért a cselekvés mellett minden eddiginél szükségesebb az imádság, a spiritualitás, az ökumenikus és a válásközi párbeszéd ápolása – ezek a béke útjai, valamint a hagyományok és kultúrák közötti találkozás nyelvei. A világon mindenhol arra vágyunk, hogy „minden közösség a »béke otthona« legyen, ahol a párbeszéd révén az emberek megtanulják megelőzni az ellenségeskedést, ahol igazságosan élnek, és a megbocsátást gyakorolják”. Ma különösen is szükséges megmutatni – figyelmes és termékeny lelkipásztori kreativitás révén –, hogy a béke nem utópia.

Ugyanakkor ez nem vonhatja el az emberek figyelmét a politikai dimenzió fontosságáról. Mindazok, akik a legmagasabb és legfelelősségteljesebb közéleti tisztségeket töltik be, „alaposan fontolják meg a politikai közösségek közötti kapcsolatok világ-szintű, békés újrendezésének kérdését: egy olyan újrendezést, amely a kölcsönös bizalomra, a tárgyalások őszinteségére és a vállalt kötelezettségekhez való hűségen alapul. Egészen addig vizsgálják a kérdést, amíg fel nem ismerik azt a pontot, ahonnan el lehet indulni a tisztességes, tartós és termékeny megállapodások felé.” Ez a diplomáciának, a közvetítésnek és a nemzetközi jognak a lefegyverző útja, amelyet sajnos a nagy nehézségek árán elért megállapodások egyre gyakoribb megsértése cáfol meg, olyan helyzetben, amely inkább a nemzetek fölötti intézmények megerősítését, nem pedig azok legitimitásának aláásását igényelné.

Ma az igazságosság és az emberi méltóság minden eddiginél inkább ki van téve a legerősebbek közötti válto-

zó erőviszonyoknak. Hogyan lehet a destabilizáció és a konfliktusok korát úgy megélni, hogy megszabaduljunk a rossztól? Ösztönözni és támogatni kell minden olyan spirituális, kulturális és politikai kezdeményezést, amely életben tartja a reményt, ellensúlyozva olyan fatalista szemléletmódok terjedését, „amelyek mintha névtelen és személytelen erők, továbbá az emberi akarattól független struktúrák termékei volnának”. Mert ha „a korlátlan uralom és irányítás megszerzésének legjobb módja a kétségbeesés és az állandó bizalmatlanság felkeltése – akár egyes értékek védelmének álarca alatt is”, akkor ezzel a stratégiával szembe kell állítani az öntudatos polgári társadalmak fejlődését, a felelős társulási formákat, az erőszakmentes részvétel tapasztalatait, a helyi és szélesebb körű helyreállító igazságosság gyakorlatait. Már XIII. Leó világosan hangsúlyozta a *Rerum novarum* enciklikában: „Saját erői elégtelenségének megtapasztalása arra inti és ösztönzi az embert, hogy mások segítő erejével társuljon. A Szentírásban olvassuk: »Jobban járnak, akik ketten vannak, mint a magányos, mert fáradozásuk meghozza jutalmát. Ha elestek, az egyik a másikat fölsegítheti. De jaj a magányosnak: ha elesik, nincs senki, aki fölsegítené« (Préd 4,9-10). És: »Erős vár a testvér, aki segít testvérén« (Péld 18,19).”

Adja Isten, hogy ez legyen az egyik gyümölcse a remény jubileumának, amely emberek millióit ösztönözött arra, hogy újra zarándokként ismerjék fel magukat, és hogy elindítsák önmagukban a szív, az értelem és az élet lefegyverzését, amelyre Isten nem késlekedik válaszolni ígéreteinek teljesítésével: „Ő tart majd ítéletet a nemzetek között, és igazságot szolgáltat számtalan népnek. Ők meg ekevassá kovácsolják kardjukat és lándzsájukat szőlőmetező kesszé. Nemzet nem emel kardot nemzet ellen, és nem tanul többé hadviselést. Jákob háza, gyertek, járjunk az Úr világosságában” (Iz 2,4-5).

Kelt a Vatikánban, 2025. december 8-án.

forrás: <https://katolikus.hu>

Jézus velünk volt

Ifjúsági találkozó Rahón

November 22-én, szombaton Krisztus Király ünnepének előestéjén ifjúsági találkozót tartottak Rahón, melynek jelmondata a János evangéliumból vett idézet lett: „Ti is te gyetek tanúságot, hiszen velem vagytok”.

A találkozón 130 katolikus fiatal vett részt. A fiatalokon kívül katekéták és hét lelkipásztor volt jelen: Szulincsák Sándor atya, Felső-Tisza-vidéki esperes; Gerzanics Szerhij atya, a Munkácsi Római Katolikus Egyházmegye Püspöki hivatalának irodaigazgatója; Snep Román atya, Aknaszlatina plébánosa; Mankovics Sándor atya, Rahó plébánosa; valamint a Munkácsi Görögkatolikus Egyházmegye képviselői: Dmitro Pavljuk esperes atya; Keresztesi Jurij atya, Terebesfejérpatak plébánosa és Iván Terninko, Nagybocskó plébánosa.

Az ifjúsági találkozót a Nepomuki Szent János templom helyi plébánosa, Mankovics Sándor atya kezdeményezte. Kiemelte a fiatalok lelki irányításának fontosságát, hiszen ők még csak keresik saját útjukat.

A nap reggeli tornával és rövid vetélkedőkkel indult. Ezt követően előadást tartott Gerzanics Szerhij atya, amelynek fő témái a következők voltak:

tak: Jézus lelki jelenléte, az Istennel való együttlét egyszerűsége, valamint a Szentírás napi olvasásának fontossága. A fiatalok három tanácsot kaptak: merjenek álmodni, ne féljenek hibázni és szeretni.

A találkozó kiemelten fontos része volt a szentmise, amelyet Szulincsák

Sándor esperes atya celebrált. A prédikációt Dmitro Pavljuk esperes atya tartotta, melynek fő üzenete: énekeljünk szívünkben Istennek zsoltárokat és dicsőítsük Őt minden körülmények között.

A program további része lehetőséget adott a fiataloknak, hogy különféle vetélkedőkön és játékokon vegyenek részt.

„Az esti körmenet során imádkoztuk a rózsafüzért, megemlékeztünk az elhunyt katonákról, és kértük Istent, hogy fogadja be lelküket. Ezzel zárult a napunk. Összességében elmondható, hogy ez a nap tele volt vidámsággal és azzal a különleges érzéssel, hogy Jézus velünk volt. Mintha Ő is részt vett volna a játékainkban, a közös énekléseinkben és együtt étkezett volna velünk. Ez egy rendkívüli élmény volt, amiért őszintén hálásak vagyunk minden résztvevőnek és egyházi személynek. Az új ismeretségek és a vidám pillanatok mellett még jobban megtapasztaltuk Isten szeretetét, és úgy éreztük, hogy megérintette a szívünket” – osztotta meg élményeit Viktória Petrovci.

Bérmálkozás Visken

Krisztus Király ünnepe az egyházi év utolsó vasárnapján arra emlékeztet bennünket, hogy Jézus az egész világmindenség Ura, az Élet Királya, aki a halál fölött is győzedelmeskedik. E mély tartalmú ünnep különös jelentőséget kapott idén Visken. November 23-án három fiatal – egy felolvasó, egy ministráns és egy korábbi ministráns – részesült a bérmálás szentségében, melyet Lucsok P. Miklós OP a Munkácsi Római Katolikus Egyházmegye püspöke szolgáltató ki számukra.

A bérmálás a katolikus egyház egyik szentsége, amely megerősíti a hívőt a Szentlélek ajándékaival, és érett, felelős kereszténnyé teszi. A keresztségben kapott hitet elmélyíti, és segít abban, hogy a hívő tudatosan vállalja Krisztushoz tartozását. A fiatalokat az egyházközség plébánosa, Kvascsuk András atya készítette fel a szentség vételére. A templom megtelt rokonokkal és hívekkel, akik imádkoztak a bérmálkozókért.

Miklós püspök prédikációjában a bérmálkozókat és a híveket arra szólította fel, hogy gondolkodjanak el a következő kérdéseken: Mit jelent az életemben, hogy Krisztus a Király? Hogyan élem meg, hogy Jézus a Király? Átadom-e az életemet Jézus uralma alá? Bízom-e Jézusban? Ő-e az életem vezetője? Kinek az uralma alatt élek valójában? A püspök atya hangsúlyozta, hogy ha számunkra Jézus az Ur, a Király, akkor az Ő útját járjuk; Jézus az út, csak nála van az igazság és Ő az élet.

Rámutatott, hogy olyan kapcsolatot kell kialakítanunk Jézussal, amelyben Ő a Mesterünk, mi pedig a tanítványai vagyunk. Nemcsak kérünk Jézustól, hanem tanulunk is tőle a mindennapi életünkben. Figyelmesen hallgatjuk tanítását és törekszünk arra, hogy azt meg is éljük.

A bérmálás szentségének kiszolgáltatása előtt a püspök atya elmondta a fiataloknak, hogy a bérmálás kegyelme csak akkor fog működni, ha tudatosan mély kapcsolatot építenek személyesen Jézussal. Ezért arra kérte a híveket, tartsanak egy perc csendet, és együtt kérjék a Szentlélek eljövételét, hogy nyissa meg a bérmálkozók szívét.

Az ünnepi szentmise püspöki áldással ért véget. A bérmálkozás napjának emléke örökké a viski katolikus közösség szívében marad. A hívek hálát adtak Istennek ezért az ajándékért, Miklós püspöknek a szentség kiszolgáltatásáért, valamint Kvascsuk András atyának a felkészítésért és azért, hogy szeretettel kísérte a fiatalokat a keresztény nagykörűség felé vezető úton.

Ifjúsági lelkipyakorlat Pósházán

„A fiatalság kihívásai” címmel ifjúsági lelkipyakorlatot tartottak Pósházán, a Szent József Nővérek lelkipyakorlatos házában. 2025. november 14. és 16. között mintegy 80 résztvevő gyűlt össze a Munkácsi Egyházmegye plébániáiról, hogy csendben, imádságban és közösségben felismerjék, miként szól Isten a mai fiatalok szívéhez.

A mai világban gyakran halljuk a népszerű mondást: „Tedd azt, amit a szíved mond!” Ám ritkán tesszük fel a valóban fontos kérdést: „Ki tölti meg a szívemet?” Ezekkel a gondolatokkal indult a lelkipyakorlat.

Tematikus konferencia-sorozatában Jurij Holotyuk atya segített a fiataloknak felismerni azokat a mély lelki

alapelveket, amelyek a „probléma” és a „kihívás” szavak mögött állnak. Rámutatott arra, hogy a probléma lefelé húz, míg a kihívás a növekedés útját nyitja meg.

Ahhoz, hogy egy fiatal túljusson lelki vagy életbeli válságán, nem menekülnie kell, hanem új nézőpontot kell találnia. Ebben pedig a hit nyújt igazi segítséget.

A fiataloknak mindennap lehetőségük volt a szentgyónásra, a szentmisén való részvételre, valamint arra, hogy elmerüljenek a csend, az ima és a bizalom légkörében.

Az estéket különösen meghitt pillanatok jellemezték. Pénteken keresztemádás volt: csendben, gyertyafényben a fiatalok Krisztus lába elé helyezhették sebeiket, félelmeiket és személyes történeteiket. Szombaton szentségimádásra került sor, amelyet

a Szent József Nővérek lágy éneke és zenei szolgálata kísért. Ezek a lelkipyakorlat egyik legmeghatóbb pillanatai voltak – az az idő, amikor Isten megérintette mindazok szívét, akik bizalommal érkeztek.

Az ifjúsági lelkipyakorlat záró szentmiséjét Lucsok Miklós OP munkácsi megyéspüspök celebrálta.

A pósházai lelkipyakorlat az egyházmegye fiataljainak találkozóhelyévé vált: az őszinte kérdések helyszínévé, az ima és a béke idejévé, valamint lehetőséggé belső kihívásaik mélyreható újragondolására.

A mai fiatalok mindenben az értelmet keresik. Ez a lelkipyakorlat ismét megmutatta: az értelem ott születik, ahol a szív engedi, hogy Isten töltsen meg.

Loscsák Osztpán írása alapján

Akik vállalták a Hazához való tartozásukat

A 90. zsoltár elénekülésével vette kezdetét a Malenykij robot áldozataira való megemlékezés november 16-án Bulcsú község központjában található emlékműnél. A rendezvényt a helyi római katolikus és református közösség szervezte. Az ószövetségi imádság által Isten mindenhatóságát, örökkévalóságát hirdették, ez segített az elmélyülésben, a megemlékezésre való ráhangolódásban.

Ezt követően felcsendült a nemzeti imádság, mely által a jelenlévők megvallhatták Isten előtt nemzetükhöz, anyanyelvükhöz való hűségüket.

„Ma közösen hajtunk fejet a történelem egy fájdalmas fejezete, a málenykij robot áldozatainak emléke előtt. Nyolcvan év távlatából is fájdalmasan él bennünk az a veszteség, amely Bulcsút és egész Kárpátalját érte” – hangzott el a rendezvény bevezetőjében.

Azoknak a férfiaknak és fiataloknak az emlékét idézték, akik a háromnapos munkára lettek elküldve és ehelyett kényszermunkára ítéelve embertelen körülmények között veszítették életüket.

Iván Gusztáv bulcsúi református lelkipásztor Jeremiás siralmainak részletét osztotta meg a jelenlévőkkel:

„Szeret az Úr, azért nincs még végünk, mert nem fogyott el irgalma”.

Elmondta, hogy több szempontból hasonlóság van 1944 novembere és a jelenkor között. A málenykij robot áldozatai ma azt üzenik az itt élő magyaroknak, hogy tartsanak ki.

„Elfogytunk vagy elfogyóban vagyunk, de 1944 novemberének mégis van egy üzenete számunkra: hogy ők vállalták és mi is vállaljuk. Kerül, amibe kerül. Vállalták a hazájukat, vállalták a népüket, vállalták a Hazához való tartozásukat. Keressük hát azt az Istent, aki valamilyen céllal helyezett bennünket ide. Az Isten irgalma, kegyelme szeretete átsegít bennünket azon az időszakon, ami nem könnyű” – mondta biztatón a lelkipásztor.

Molnár János püspöki helynök, beregszászi esperes-plébános, aki a bulcsúi egyházközségben is szolgál, szintén reményt öntött a jelenlévők szívébe:

„1944-ben, amikor elhurcolták ezeket a férfiakat, akkor együtt voltak katolikusok, reformátusok, mint mi is ma ezen a megemlékezésen. Amikor együtt szenvedtek, akkor testvérként élték meg ezt a szenvedést. Egymást támogatták, segítettek. Ma is együtt kell, hogy emlékezzünk. Megemlékezésünkben együtt kérjük Istentől a vigasztalást. Isten szava az, ami vigasztal, ami erőt ad. Mondják, hogy az idő gyógyít. Az idő nem gyógyít. Az Úr, az Isten Szentlelke az, aki gyógyít, – hangsúlyozta. Végül hozzátette: „Az Isten magyarnak látott bennünket örök tervében, magyaroknak teremtett bennünket, ez az ő ajándéka, ezért kötelességünk nemzetünkhöz ragaszkodni és azt megőrizni.”

Iván Ádám, bulcsúi református gyülekezet ifjú tagja előadta a Hit által című dalt, majd a Messze földön távol című dalt Kisgyőri Attila előadásában hallhatta a közönség, melyet a bulcsúi Kelnik Lajos bácsi hozott magával a fogságból. A Csak a jók mennek el című szerzeményt a Beregszászi Szent Kereszt kórus tagjai adták elő.

A kulturális műsor után a résztvevők elhelyezték az megemlékezés koszorúit és mécseseit az emlékműnél, majd közösen elénekelték a Szózatot.

Az emléknapi üzenete tehát: nagyon fontos akár kis közösségben is megemlékezni azokról, akik életüket adták nemzetükért, hitükért, nem csak a múlt miatt, hanem a jövő nemzedékért, hogy a múlt sebei ne váljanak feledéssé, hanem tanítássá. Vinni kell tovább az üzenetüket, hogy az emberi jószág, közösség ereje és az összetartozás minden időben erősebb legyen a kényszernél és a félelemnél.

Fehér Rita

Adventi gyermekzarándoklat Máriapócsra

A tavalyi évhez hasonlóan, a Beregszászi Keresztény Értelmiségiek Szövetsége ismét megszervezte a beregszászi és környékbeli katolikus hitanosok, ministránsok és hitoktatók részére az adventi zarándoklatot.

Azokat a gyermekeket, akik nem utazhattak egyedül elkísérte édesanyjuk, ami egy kis családi meghittséget is kölcsönzött az együtt töltött időnek. Az egynapos program keretén belül a csoport ellátogatott Nyíregyházára, ahol megtekintették a Magyarok Nagyasszonya társszékes-egyházát, a Szent Miklós-templomot. Mindkét templomban azok történetéről is hallhattak tájékoztatót. Ellátogattak a Nyíregyházi Görögkatolikus Múzeumba, ahol egy Kárpátaljáról elszármazott festőművész tárlatát is megtekinthették. A Szent vonzásában címmel Puskás László életművét bemutató emlékkiállítás a kárpátaljai származású görögkatolikus áldozópap, festő és mozaikalkotó életműve előtt

tiszteleg. Végigsétáltak az adventi vásáron, majd a Szent Miklós Gimnázium étkezdéjében ebédeltek.

A kirándulás igazi fénypontja, a Máriapócsi Kegyhely meglátogatása volt, ahol az ifjú keresztények csoportja szívvel és hittel mondott fohászt a békéért, Szűz Mária oltalmába ajánlva közösségeinket. A délután folyamán még ellátogattunk a Pócspetri Szent Kereszt felmagasztalása templomba, ahol Szenes István tartott bemutatót a templom történetéről és azokról az ereklyékről, amelyek templomukban találhatóak. Többek között II. János Pál pápa, Krisztus keresztje, Szent Erzsébet, valamint az anyaság védőszentjének, Szent Jannának ereklyéjét.

A gyermekek eközben egy interaktív játéktérben eleveníthették meg a pócspetri koncepció per eseményeit. 1948. június 3-án a kommunista hatalom egyházi iskolákat államosító törekvése körüli politikailag légkörben

a pócspetri község háza előtt az egyik intézkedő rendőrnek a kezéből egy helyi lakos kicsavarta a fegyvert, majd lövés dördült, kioltva Takács Gábor rendőr örveztető életét. Ezért a korabeli kommunista hatalom 72 óra alatt döntött egy vélhetően koncepció eljárással és Királyfalvi Miklóst, a falu akkori adóügyi segédjegyzőjét kivégezték. A falu többi lakosát is számos atrocitás érte, melynek következtében később hárman belehaltak sérüléseikbe. 1992-ben perújrafelvétel következtében rehabilitálták a Pócspetriben jogsérelmet szenvedőket.

Ez az anyaországi kirándulás elősegítette a gyerekek nemzet- és hit-történelmi ismereteinek elmélyítését. Köszönet a kirándulás megvalósulásához nyújtott segítségükért támogatóinknak a Magyar Kormány Nemzetpolitikai Államtitkárságának és a Bethlen Gábor Alapnak.

Jakab Eleonóra

Szent Miklós-napi búcsú Viskén

Szent Miklós – az ajándékozó szeretet szentje – emlékét ma is őrizzük és évről évre megünnepeljük. Mikulásként ellátogat templomainkba, otthonainkba és nagy szeretettel megajándékozta gyermekeinket.

Igy történt ez idén is, december 6-án, Viskén, a templombúcsú napján. A szentmise elején ünnepélyesen bevonultak a papok és a ministránsok. Gyönyörű, napsütéses idő volt, és az ablakokon át beáradó fény beragyogta a templom belső terét. A hívek arcán öröm tükröződött, ahogy a Szentlélek kiáradása betöltötte szívüket. A szentmise kezdetén Kvascsuk András atya, a helyi plébános nagy szeretettel köszöntötte Rácz István atyát, benei plébánost, aki bemutatta a búcsúi szentmisét. Jelen voltak a görögkatolikus hívek is helyi parókusukkal, Szopkó József atyával, valamint Jenei Károly tiszteletes úr a református testvérekkel.

Különös örömet jelentett a búcsú napján a sok Husztról, Bustyaházáról és Técsőről ide zarándokló hívő számára, hogy együtt ünnepelhetek a helyiekkel. Beregszászról is érkeztek zarándokok, akik Molnár János püspöki helynök, esperes, beregszászi plébános atya buzdítására érkeztek a közös ünneplésre.

A búcsúi szentmisén jelen volt Hajovics János László polgármester úr is, a viski nagyközség képviselőjeként. A polgármester úr hagyományosan minden évben részt vesz templomunk búcsúján, és mindenben támogatja az egyházközséget a viski önkormányzat részéről.

Rácz István atya a prédikációban arra buzdította a híveket, hogy tegyenek jót a testvéreikkel, anélkül, hogy viszonzást várnának érte. Tegyük ezt szeretettel, ahogyan Jézus tanított minket: „Arról ismeri meg mindenki, hogy tanítványaim vagytok, ha szeretettel vagytok egymás iránt” (Jn 13,35). Példát vehetünk templomunk védőszentjéről, Szent Miklós püspökről, aki titokban tette a jót, amint az evangélium tanítja: „Ne tudja a bal kezéd, mit tesz a jobb.” (Mt 6,3)

A búcsú szentségi áldással fejeződött be. Ezután a plébánia udvarán közös agapéra várták az ide zarándokló híveket, amelyen a viski asszonyok vendégszeretetét tapasztalhatták meg. Az alkalom lehetőséget adott ismerkedésre és testvéri szeretettel folytatott beszélgetésekre.

Istennek legyen hála és köszönet a lelki feltöltődésért, valamint a közös ünneplésért!

Gyurcsák Erika beszámolója és fotói alapján

A Munkácsi Egyházmegye szerzeteseinek jubileumi zárándoklata

December 1-jén, hétfőn a 2025-ös szentév keretében tartották a Munkácsi egyházmegye szerzetesnővéreinek és a megszentelt életet élőknek jubileumi zárándoklatát. A program előadást, szentségimádást, valamint szentmisét tartalmazott, ez utóbbit a Munkácsi Római Katolikus Egyházmegye püspöke, Lucsok P. Miklós OP mutatta be.

Nagyova Marietta, a Congregatio Jesu közösség tagja a következőképpen nyilatkozott az eseményről: „A zárándoktalálkozó elején Mikulaninec Mihajlo atya, a Munkácsi Görögkatolikus Egyházmegye biblikusa tartott előadást a jelenlévő szerzetesnővéreknek. Előadását a szőlősgazdáról szóló példabeszédre alapozta, amelyet rendkívül érdekes nézőpontból közelített meg: hogyan lépünk át mindannyian a szolgaság állapotából a fiúság állapotába, végül pedig Isten Országának örökösévé. Az előadás több mint egy órán át tartott, de szinte észrevétlenül elszállt az idő.”

A Mária Nővérei Rendből Vaszilenko Katerina nővér is megosztotta gondolatait: „Jubileumi zárándoklatunkat egy érdekes és sokatmondó előadás meghallgatásával kezdtük. Előadásában Mihajlo atya a Lukács evangéliuma 20,9-19. verse alapján, a szőlősgazdáról szóló példabeszéden keresztül irányította lépteinket arra az útra, amely a szolgálai állapottól a rabszolgaságon át az istenfiúsághoz vezet. Sok olyan gondolat hangzott el, amelyek hatására új felismerésekre ébredtem rá. Az atya világosan elmagyarázta, ki a szolga, ki a rabszolga és ki az örökös. Hangsúlyozta, hogy a szolgák a termésért dolgoztak. Ám önmagunkat pusztán termést hozó munkásként látni nem elég. Fontos, hogy a Szőlőskert Urához tartozunk. A rabszolga az, aki hozzá tartozik. Nem feltétlenül kell dolgoznia, de a gazda tulajdona. A példabeszédben a rabszolgák a termésért érkeztek, ám nem a termés volt a fontos. A legfontosabb, hogy ki vagy te. Küldetésünk nem csupán az eredményekben látszódik. Hivatásunk az, hogy Istenhez tartozunk. Végül az a gondolat, amellyel az atya összefoglalta az elmélkedést: Csak akkor válunk a Szőlőskert – vagyis az Egyház – valódi tagjaivá, amikor tudatosítjuk magunkban, hogy a Fiú helyén vagyunk, aki meghalt.”

A csendes szentségimádásra a székesegyház melletti Szent József kápolnában került sor. Érdemes megjegyezni, hogy ebben a kápolnában immár több mint öt éve minden nap van szentségimádás. A reggeli szentmisétől az esti miséig bárki betérhet ide, amely egy XIV. századi műemléképület, az imádság szent helye, ahol a hívek évszázadok óta viszik könyörgéseiket Isten elé.

„A szentségimádás alatt lehetőségünk volt Jézus előtt lenni azokkal a gondolatokkal, amelyek megérintettek, inspiráltak és erőt adtak a további szolgálathoz” – mondta Katerina nővér.

A zárándoklat fontos része volt a szentmise, amely során Miklós püspök a Munkácsi egyházmegye különböző plébániáin szolgáló nővérekhez szólt. A püspökkel koncelebrált Gerzánics Szerhij atya, püspöki irodaigazgató, Fizer Jevhen atya, az előadást tartó Mikulaninec Mihajlo atya a Munkácsi Görögkatolikus Egyházmegyéből, valamint velük szolgált Rohozsán József állandó diakónus.

A szentmise alatt Miklós püspök a jelenlévők figyelmét a szó fontosságára irányította. Szavai mély elmélkedésre készítettek. Mindaz, amit prédikációjában mondott, a szívünkig hatolt. Különösen az, hogy „arra vagyunk meghíva, hogy befogadjuk Isten Igéjét, hordozzuk Isten Igéjét és szeressük Isten Igéjét”. Vajon beszélünk-e Isten Igéjéről? Mikor? A püspök felhívta a figyelmet arra, hogy az Ige hatalmas erőt hordoz. Milyen szavakat viszünk a világba? Néhány további gondolat a prédikációból: „Nagyon fontos észrevenni, hogy Isten Igéjét hordozzuk-e vagy sem. Ha Isten Igéjét hordozzuk, akkor kinek a szavát hordozzuk? Amikor nem őröm a szívemet, a gyümölcs sem lesz olyan. Akkor nincs erőm. Azt kívánom mindnyájatoknak, hogy elsősorban Jézussal legyetek eltelve.”

„Miután beteltünk az Igével, ebéd mellett folytattuk a beszélgetést a Szent István Líceumban – teszi hozzá a nővér. – Hálát adtunk Istennek ezért a megújulási időért és a kapott kegyelmekért!”

A zárándoklat Nobilis Kinga, az Istennek Szentelt Szüzek Rendjének tagja kezdeményezésére, Nagyova Marietta CJ nővér szervezésével valósult meg. A munkácsi Szent Márton-székesegyházba összesen 26 résztvevő érkezett az egyházmegye különböző egyházközségeiből.

Az ukrán nyelvű szerkesztőség anyagai alapján

Karácsonyváró ünnepség a Szent István Líceumban

A Munkácsi Szent István Líceumban meghitt, ünnepi hangulatban került sor az idei karácsonyváró ünnepségre december 19-én, amelyen a líceum diákjai, pedagógusai és meghívott vendégei együtt emlékeztek meg Urunk, Jézus Krisztus születéséről. Az ünnepség elején Mihalovics Attila igazgató üdvözölte a résztvevőket, kiemelve, hogy a karácsony jóval több egy hagyományos ünnepnél: a szeretet, a béke és az egymás iránti figyelem megélésének ideje, amely különösen fontos a keresztény szelvényben nevelkedő fiatalok számára.

Az ünnep fényét emelte Lucsok Péter OP, a Munkácsi egyházmegye püspökének karácsonyi üzenete, amelyben hangsúlyosan emlékeztetett arra, hogy Jézus Krisztus nem hiányozhat a karácsony ünnepéből, hiszen valójában az Ő születését ünnepeljük. Kiemelte, hogy a karácsony lényege nem merülhet ki az ajándékozásban és az ünnepi asztal bőségében. Krisztus nélkül nincs karácsony, ne feledkezzünk meg az Ünnepeletről! Arra buzdította a közösséget, hogy a készülődés és az ünneplés közepontjában mindig Jézus álljon, aki szeretetével, békéjével és reményével tölti meg a szíveket, nélküle a karácsony elveszítené valódi értelmét.

Az ünnepség folytatásában Magyarország Ungvári Főkonzulátusának képviselőjében Gombor Bence konzul úr üdvözölte a jelenlévőket kiemelve a közösség összetartozásának fontosságát, valamint az oktatás és a keresztény értékek megtartó erejét Kárpátalján a nehéz időkben is.

Ezt követően a Szent István Líceum diákjai karácsonyváró műsorral ajándékozták meg a közönséget. Az ünnepi előadás során gitárkísérettel fel-

csendülő karácsonyi énekek, valamint a betlehemes játék segítettek elmélyíteni az adventi várakozás hangulatát, és közelebb hozták a jelenlévőkhöz Jézus születésének örömhírét.

Az ünnepség egyik legmeghatóbb része Pajerszka Katalin segélyszolgálati önkéntes tanúságtétele volt. Elmondta, hogy már gyermekkorától kezdve arra nevelték szülei, hogy minden nap tegyen valami jót embertársaiért, ami különösen fontos karácsony időszakában. Megosztotta tapasztalatait a háborús övezetekbe irányuló segélyszállításokról, valamint beszélt az ott élő emberek nehéz soráról is. Tanúságtétele arra hívta fel a figyelmet, hogy a karácsony üzenete a szeretetben, az önzetlen segítségnyújtásban és a másik ember iránti felelősségvállalásban válik igazán élővé. Mindezekben fontos éreznünk: Jézus velünk van, kísér bennünket mindennapjainkban, különösen a nehéz és embert próbáló időkben.

Az ünnepség további részében sor került a Szent István-ösztöndíj ünnepélyes átadására. Oljuszec Katalin igazgatóhelyettes ismertette annak a 18 diáknak a nevét, akik a félév során nyújtott kiemelkedő teljesítményük, valamint példamutató magaviseletük

alapján elnyerték az ösztöndíjat. Ezután kihirdette a karácsonyi tanteremdíszítő verseny győztesét is, amely idén a 8. osztály lett. Beszéde végén áldott ünnepet, jó pihenést és lelki feltöltődést kívánt a líceum pedagógusainak és tanulóinak. Az ösztöndíjakat és a tanteremdíszítésért járó kupát az intézmény igazgatója adta át.

Az ünnepség zárásaként a líceum iskolalelkésze, Hortobágyi Arnold OSB atya áldását adta a jelenlévőkre, imádságával is megerősítve a közösséget a karácsony lelki üzenetében.

Ezt követően a líceum hagyományos „angyalkázása” következett, amely során a diákok apró ajándékokkal lepték meg egymást, kifejezve figyelmességüket és szeretetüket.

A karácsonyi készülődés részeként adventi vásárt is szerveztek, ahol a diákok saját készítésű mézeskalácsait és gyertyáit lehetett megvásárolni. A vásár bevételét, valamint az egész héten zajló karácsonyi gyűjtés során összegyűlt tartós élelmiszereket, tisztálkodási szereket, ruhákat és játékokat a háborús övezetben élő gyermekek és családjaik támogatására ajánlották fel. A kezdeményezés célja az volt, hogy számukra is jusson egy kis melegség és remény karácsony ünnepén. Az adományokat Pajerszka Katalin segélyszolgálati önkéntes személyesen juttatja majd el a rászoruló családokhoz.

Az ünnepi alkalom közös agapéval zárult a líceum ebédlőjében, ahol a kötetlen beszélgetések és az együtt-lét öröme erősítette a közösséghez tartozás élményét.

Lautner Gabriella

Ha valaki emlékszik **Károlyi Lajos** atyára és szívesen osztja meg emlékeit, kérjük, jelentkezzen Bacsó Róbert állandó diakónusnál a +380663355377 telefonszámon vagy a bacho.robert@gmail.com e-mail címen.

Szóbeli és írásbeli emlékezésen kívül szívesen fogadunk fényképeket, videókat, emlékképet stb.

A kutatás apopója Károlyi Lajos atya halálának 20. évfordulója. Szeretnénk méltó módon megőrizni emlékét a sokak által tisztelt és szeretett lelkipásztorról, aki Kárpátalja számos településén szolgált.

Kárpátaljai résztvevői is voltak az Édesanyák imái jubileumi találkozójának

Kárpátalja számos településén már régóta működnek az édesanyák imacsoportjai, melyek a nagy Édesanyák imái családnak a kis közösségei. A mozgalom a világ 128 országában már jelen van. A csoportok tagjai egy nagyon egyszerű, de nagyszerű indíttatás miatt csatlakoznak, gyűlnek egybe: hogy együtt imádkozzanak gyermekeikért, családjaikért. Otthon mindenki imádkozik, de tudjuk, hogy hogy ha ketten vagy hárman összegyűlnek, akkor Jézus teljesíti ígését, mely szerint Ő is ott van közöttük. A csoportok általában 2-8 tagból állnak és egy kis füzet szerint végzik el az imádságot. Heti egy alkalommal találkoznak és megtartják az imaórát.

November 15-én az imacsoportok tagjainak nagy találkozójára került sor Budapesten, az Egyetemi Kisboldogasszony-templomban, ahol nagyon sok éléménnyel gazdagodtak az édesanyák. A rendezvényre minden évben sor került, de a 2025-ös egy különleges alkalom volt. Az idei találkozón ünnepelték a mozgalom fennállásának 30. évfordulóját.

A találkozó témája az Édesanyák reménye az Önátadás volt. A program során angol, francia, szlovák, magyar, ukrán nyelven is felszólaltak, imádkoztak, hiszen több nemzetiség és ország is képviseltette magát a rendezvényen. Jó volt látni, hogy egy-egy településen több csoport is működik, vannak egész fiatal anyukák, középkorúak és idősebbek is.

A résztvevők elmondták, hogy a találkozón sok szívhez szóló tanúságtételt hallhattak. Általában családi problémák, nehézségek, betegségek leküzdéséről, csodás elmúlásáról számoltak be. Az édesanyák a gyermekeiken kívül imádkoznak a kereszty gyermekeikért, unokáikért, férjekért, szülőkért. Gyakori eset, hogy mások megkérik őket, imádkozzanak egyéb szándékra is az imaórán.

A találkozó keretében megfogalmazhatták, hogy miért adnak hálát és mi az, amit átadnak Jézusnak. Az édesanyák kiscsoportos beszélgetéseken vettek részt, bemutathatták saját csoportjukat, valamint lehetőség volt a szentgyónás elvégzésére.

A találkozó fénypontja a szentmise volt, melyet Puskás Antal, a Magyar Pálos Rend tartományfőnöke celebrált.

A beregszászi édesanyák most kivülállóként vettek részt a találkozón, hiszen Beregszászban még ezelőtt nem volt Édesanyák imái csoport, de most, tapasztalatot szerezve, azzal a vágygal érkeztek haza, hogy csatlakoznak a mozgalomhoz.

Nagy élmény volt az Árpád-házi Szent Erzsébet templombúcsúján való részvétel a 20. kerületben. A karitászmunkatársai és önkéntesei külön áldásban részesültek.

Reménnyel tölt el mindenkit, hogy az édesanyák csoportjai mellett megjelenjenek az édesapák csoportjai is, akik ugyanúgy gyermekeikért, családjaikért tárják imára kezeiket. Habár most Ukrajnában nehezebb férfit, különösen imádkozó férfit találni, mégis hisszük, hogy Isten számára nincs lehetetlen, és lesz annyi édesapa, hogy imaközösség keretében erősítsék a világban Isten jelenlétét.

Knoblok Erzsébet beszámolója alapján

Huszonöt éves évfordulót ünnepel a Munkácsi Kamilliánus Család

A Kamilliánus Család fennállásának 25. évfordulóját ünneplő hálaadó szentmisét Szent Miklós emléknapján a munkácsi székesegyházban tartották. A közösség tagjai és a hívek együtt imádkoztak azért, hogy növekedjen a betegek és szenvedők iránti szeretet, hogy mindannyian felismerjük Krisztus arcát azokban, akik fájdalmat hordoznak. Amikor Szent Miklósról és Szent Kamilláról emlékezünk, életük példája áll előttünk: ők voltak azok, akik reményt gyújtottak a sötétségben. Ők azok a szentek, akik az Isteni irgalom élő jeleiként mutatták meg, hogy a szeretet képes felemelni a szenvedőt, megerősíteni a megtörtet és békét vinni a szívekbe.

Az ünnepi szentmisét Hortobágyi Arnold OSB atya celebrálta. Homíliájában hangsúlyozta, hogy Szent Miklós ünnepén olyan szentnek az emlékét ápoljuk, aki csendben, titokban gyakorolta a jót. Ez a nap ezért a titokban

végzett jócselekedetek ünnepe is. Az atya kiemelt szeretettel köszöntötte a Kamilliánus Család tagjait, akik közösségünkben példát mutatnak az önzetlen szolgálat gyakorlásában. Prédikációjában kiemelte, hogy Szent Kamill nem csupán ápoló volt, hanem Isten gyöngédségének élő jele is. Érintése képes volt meggyógyítani testet és lelket egyaránt. Tanítása szerint a gondoskodásban maga Isten jár közöttünk, és a szeretet mindig út a feltámadás felé. „A sebek Isten kapui, amelyen Isten lép az ember életébe” – hangsúlyozta az atya.

A homília után elimádkozták a Szent Kamill litániát, majd sor került a Kamilliánus Család tagjainak fogadalmújítására. A közösség Szent Kamill közbenjárását kérte, hogy mindenki készséges szívvel tudja megtenni a jót.

Lautner Gabriella

Szent Erzsébet ünnepe – szentmise a szeretet és irgalmasság példaképének tiszteletére

Árpád-házi Szent Erzsébet tiszteletére tartottak szentmisét a Szent Márton-székesegyházban november 19-én. A szentmisét Pogány István plébános atya celebrálta, koncelebrált Hortobágyi Arnold OSB atya.

A templomot megtöltő közösség együtt emlékezett a szeretet és irgalmasság nagy szentjére, aki életét teljesen Istennek és a rászorulóknak szolgálatának szentelte. Szent Erzsébet nem csupán a jótekonyság jelképe, hanem tanúsága annak, miként lehet Krisztus szeretetét a mindennapok csendes, alázatos szolgálatával továbbadni.

A szentmisén részt vettek a Munkácsi Szent Erzsébet Karitászmunkatársai is, hogy megemlékezzenek névadójukról. Imádságukban közösen kérték Szent Erzsébet közbenjárását, hogy életük minden területén – a családban, a munkahelyen és a rászorulóknak között – Isten szeretetének hiteles eszközeivé válhassanak.

Prédikációjában Hortobágyi Arnold atya arról elmélkedett, hogy Szent Erzsébet ünnepe hol talál ma meg bennünket. A válasz – fogalmazott – egyszerű: ott, ahol éppen vagyunk, Ukrajnában, a háború árnyékában. Mindez alapvetően meghatározza az emberek élethelyzetét, körülményeit és közösségeinek állapotát is. Ebben a világban különösen is vigasztaló felismerni, hogy Szent Erzsébet jelen van reményeinkben és félelmeinkben, az egymásért érzett aggodalomban és a szívünk mélyén élő békevágyban. Úgy lép be Kárpátalja otthonaiba és templomaiba, mint Isten halk vigasza, azt üzenve: „Ne féljete, mert a szeretet még mindig elég.”

Az atya rámutatott arra is, hogy Szent Erzsébet megszólítja a kételkedőket, a dühösöket, az elkeseredetteket, a reményvesztetteket és a szomorúakat egyaránt. A szeretetben találunk erőt – ezt sugallja számunkra.

De – tette hozzá az atya – nemcsak a szenvedőket szólítja meg, hanem a háború mellett még mindig elkötelezetteket is. Szent Erzsébet tőlük azt kérdezné: „Látod-e a sebesülteket? Látod-e a félelmet? Látod-e a gyerekeket, az özvegyeket? Látod-e a másik ember arcát?”

Az atya rámutatott, hogy ezek a kérdések mind ugyanabba az irányba mutatnak: fel kell ismerni, hogy a szeretet nem teljesítmény és nem csupán feladat, hanem csendes forrás a szívünk mélyén. Isten szeretete bennünk él, hordoz, megtisztít, lassan átjárja gondolatainkat és érzéseinket. Amikor az ember belemerül ebbe a szeretetforrásba, újra rátalál arra a belső térre, ahol nem a félelem, hanem a bizalom uralkodik. Hangsúlyozta, hogy a karitásosok valódi mesterek abban, hogyan lehet a szeretetben erőt találni. Ők azok, akik képesek feléleszteni szívükben a szunnyadó szeretetet. A szeretet ereje segít megőrizni az emberséget, a szelidséget és a figyelmességet.

A szeretetben élni azt is jelenti, hogy bízni tudunk még akkor is, amikor a körülmények ijesztőek. A szeretet lehetővé teszi, hogy felismerjük: Isten velünk van, és a jövő nem félelemmel, hanem reménnyel teljes.

A hívek együtt imádkoztak azért, hogy Szent Erzsébet szellemisége – az önzetlen szeretet, az egyszerűség és az elesettek felé forduló irgalom – ma is erősítse egyházme gyénk közösségeit és minden jó szándékú ember szolgáló lelkületét. Imádkoztak a Munkácsi Szent Erzsébet Karitászmunkatársaiért, önkénteseiért és az adományozókért.

A szentmise végén – a régi hagyományt követve – megáldották a „Szent Erzsébet-kenyereket”, majd szétosztották a híveknek.

Az ünnepség a szeretetkonyha udvarán, a Szent Erzsébet-szobornál tartott rövid litániával folytatódott, majd ünnepi agapéval zárult a Szent Erzsébet Karitászmunkatársai szervezésében, amelyre meghívták a jelenlévő munkatársakat, önkénteseket és vendégeket.

Lautner Gabriella
Fotó: Kiss Erika

Afréka Kárpátalján

Afrika tisztas távolságban található Kárpátaljától. Épp annyira van távol, hogy talán eszünkbe se jut, s lehetőségünk sincs arra, hogy kirándulásainkat oda szervezzük. A tévé, internet által kényelmesen a fotelből alapismereteket szerezhetünk a távoli kontinensről. Onnan ismerjük a szavannákban élő állatokat, a sűrű erdőket, a hatalmas sivatagokat, a nagy hőséget, a sötétbőrű embereket és a gyerekeket, akiről időnként azt halljuk, hogy nagy szegénységben élnek és éheznek. Mivel távol vannak tőlünk, emiatt esetleges együttérzésünk, jóakarásunk, szolidaritásunk hiteltelenné válhat a személyes kapcsolat hiánya miatt.

Afréka, azaz Dr. Fodor Réka december 18-án és 19-én azért jött Kárpátaljára, hogy elhozzon nekünk egy cseppnyi Afrikát, hogy előadásai által átéljük, átérezzük az ott élő emberek helyzetét, legalább egy órára belecsöppenjünk egy rengeteg nehézséggel küzdő, de mégis csodával tele világba.

Az orvosnő először az ungvári Szent György-templomban, majd a Beregszászi Bethlen Gábor Líceumban tartott előadást missziójáról.

Először arról mesélt, hogy évtizedeken át vágott Afrikába, míg egyszer vette a bátorságot és jelentkezett egy felhívásra, melyben orvosokat kerestek afrikai gyerekek gyógyításához. Azóta 22 alkalommal vett részt misszióban, mely során leginkább maláriás gyerekek gyógyításával fog-

lalkozott ingyen. Azt is megtudhattuk, hogy az afrikai országokban nem ingyenes az egészségügy, minden pénzbe kerül és sok család nem tudja kifizetni ezeket a költségeket. Ezért Afréka szolgálata rendkívül fontos és rengeteg életet mentett meg az elmúlt 10 év során. Ezenkívül a gyerekek oktatásának biztosításával is foglalkozik. Sokan nem tudnak iskolába járni, mert azért is fizetni kell. Nagyon sok 13-14 éves lányt férjhez adnak, vagyis pénzért eladják őket a férjük számára, ezáltal valamelyest javítják a többi gyerek és a család anyagi helyzetét, ami sokszor menekülés az éhhaláltól. A gyerekek, fiatalok és a maláriás betegek megmentéséért dolgoznak és ezért hozták létre a nemzetközi Afréka Alapítványt.

Nagy problémát okoz ezen kívül több országban a muszlimok keresztényüldözése, melynek sokszor halálos áldozatai is vannak.

Mindennek ellenére az orvosnő elmondta, hogy az emberek vidámak, örvömteljesek, mindig mosolyognak, mert náluk a boldogság valahogy nem a szenvedés hiánya... A templomok pedig tele vannak. Hetente van bérnálás. Az emberek bíznak az Istenben, belé kapaszkodnak és minden nap megtapasztalják gondviselését.

A végén a résztvevők feltehették kérdéseiket, ezáltal is sok érdekességet tudhattak meg az orvosnőtől. Kérdezték őt arról is, hogy hogyan tudja megszervezni a kiutazásait, a budapesti munkája mellett megoldani a sok hetes hiányzást, és a támogatás megszerzését. Erre csak annyit válaszolt, hogy Isten szervez meg mindent, ő pedig csak egyszerűen igent mond.

A rendezvény egyben könyvbemutató is volt. Dr. Fodor Réka elhozta missziójáról szóló könyveit és hozzátette, hogy egy könyv ára egy maláriás gyermek gyógyításának az ára. Reméljük, hogy az ukrainai nem könnyű helyzet ellenére a könyvek fogytak, így minél több gyermek gyógyul meg és találja meg a tanulás lehetőségét. Mert nincs annál magasztosabb, ha saját gondjaink közepette segítő kezet tudunk nyújtani azoknak, akik még keservesebb helyzetben vannak.

Fehér Rita

Nők számára szervezett adventi lelkigyakorlat Szinyákon

December első hétvégéjén, a 2025-ös jubileumi év keretében, nők számára tartottak lelkigyakorlatot Szinyákon a Szent József-nővérek szervezésében. A lelki kíséretet Fizer Jevhen atya, munkácsi káplán, valamint Gerzánics Szerhij atya, püspöki irodaigazgató biztosították.

Az adventről és a karácsonyi ünnepekre való felkészülésről szóló lelkigyakorlaton 52 nő vett részt Munkácsról, Ungvárról, Szolyvárról, Frigyesfalváról, Perecsenyből és Sztorozsnicáról. Az előadásokat Timursina Krisztina SJSM nővér tartotta, míg Marusinec Erika és Fencsik Tadea nővérek a dicsőítő imádságot vezették.

A lelki megújulás napjairól egy munkácsi résztvevő, Turcsin Ilona osztotta meg gondolatait:

„Mit jelent számomra a lelkigyakorlat? Sokkal többet egy kis szabadságnál. Krisztina nővér több bibliai szakaszt is érintett, melyek csodálatosan kapcsolódtak össze és mindig szívhez szólóak voltak. Elemeztük a szegény özvegyasszonyról, a meggörnyedt asszonyról és az alkalmatlankodó barátról szóló példabeszédet, valamint azt, hogyan lehet imádkozni és dicsőíteni Istent akkor is, ha úgy érzed, „tűzkemencében vagy”. Az előadás után csoportfoglalkozáson vettünk részt, ahol meg kellett nevezni „két fillérünket”, valamint azt, mi miatt görnyedünk, és hogyan lehetünk kitartóak. Mindig könnyebb meglátni mások hibáit. Saját hibáinkat nehéz észrevenni, beszélni pedig még nehezebb róluk. Felismertük, hogy ezzel a problémával nem vagyunk egyedül, és ez arra ösztönöz minket, hogy belenézünk a szívünkbe és őszinték legyünk.

Számomra különös élmény volt megtapasztalni, hogy lehet dicsőíteni Istent akkor is, amikor problémáink, sebeink vannak, amikor szenvedünk és úgy érezzük, „tűzkemencében vagyunk” és nincs kiút... Hogyan dicsőíthetem Istent a háború idején? Számomra a legfontosabb, hogy ne forduljak el Tőle, hogy az Ő szemével nézzek mindenre magam körül, és észrevegyem a jót.”

A lelkigyakorlat napjai Szent Miklós ünnepére estek. Ilona mosolyogva emlékezett vissza, hogy eljött hozzájuk a Mikulás; újra gyerekeknek érezték magukat, és szívből örültek.

Advent idején négy gyertyát gyújtunk: a remény, a béke, az öröm és a szeretet jelképeit. Ezeket az ajándékokat csak Istentől kaphatjuk meg, mi pedig továbbadhatjuk őket. Vigyük el a családjainkhoz! Mária pedig apró lépéseinken, erőfeszítéseinken és kitartó hűségünkön keresztül vezet minket az Atyához.

„Hálát adunk Istennek, hogy részt vehettünk ezen a lelkigyakorlaton” – mondta Irina. – „Köszönöm a szervezőknek, a papoknak, külön köszönet a nővéreknek a humorukért, valamint a résztvevőknek ezért a nem nagy, de értékes „szabadságért”. Még sok mindenről lehetne beszélni, de ahogyan Jézus mondta a tanítványoknak: «Jöjjetek, és nézzétek meg!» Kívánom, hogy mindenki átélhesse ezeket az élményeket.”

Az egyházmegye ukrán nyelvű szerkesztőségének írása alapján

„Minden elsőpéntek egy különleges nap”

Interjú Rácz István atyával, benei plébánossal

Ukrajna Római Katolikus Püspöki Konferenciájának 62. plenáris ülésén 2026-ot Jézus Szentséges Szíve évének nyilvánították.

Jézus Szíve ünnepét IX. Piusz pápa terjesztette ki az egész Egyházra, melynek időpontja a püskösd utáni második vasárnapot követő péntek lett.

Kárpátalján két római katolikus templomot szenteltek Jézus Szentséges Szívének tiszteletére, melyek nagyobb figyelmet kapnak az új évben. Egyikük a benei templom. Rácz István, benei plébános örömmel osztja meg gondolatait, terveit a 2026-os évvel kapcsolatban, valamint felidézi a templom történelmének fontosabb eseményeit.

– Mióta viseli a benei templom a Jézus Szentséges Szíve titulust?

– 1934-ben épült fel a templom és már abban az időben a hívek ezt a titulust választották, ami annak a jele, hogy az itt élők már több évtizede is nagy tisztelői voltak Jézus Szent Szívének. A Historia Domus szerint akkoriban római- és görögkatolikus szertartású liturgiát is tartottak a templomban. A két felekezet hívei közösen építették fel. 2024-ben ki is adtunk egy könyvet, mely a benei templom történetéről szól, melyben nagyon sok érdekes történelmi tény tárul fel előttünk. Ebben Jézus Szentséges Szívének tiszteletéről is szó van. Azt olvashatjuk, hogy 1943-ban a Jézus Szíve ünnepi búcsúján a szentbeszédet Pásztor Ferenc beregszászi plébános főesperes tartotta, ő celebrálta az ünnepi szentmisét, amelyen Erni Ferenc sárosoroszi

plébános, valamint Szólics Bálint és Tóth József sárosorszi kispapok segédkeztek. A szentmise után Prófus Péter egyházközség az egész egyházközséget felajánlotta Jézus Szentséges Szívének. Egy másik feljegyzésben azt olvashatjuk, hogy 1942-ben dr. Scheffler János püspök váratlanul érkezett a plébániánkra karácsony másnapján. Arra buzdította a híveket, hogy ragaszkodjanak az Oltáriszentséghez és a közöttük lakó Szent Szívhez, s onnan várják a szeretetet, amelyről megismerik az Úr követőit.

**– Jelenleg milyen módon él a hívekben Jézus Legszen-
tebb Szívének a tisztelete?**

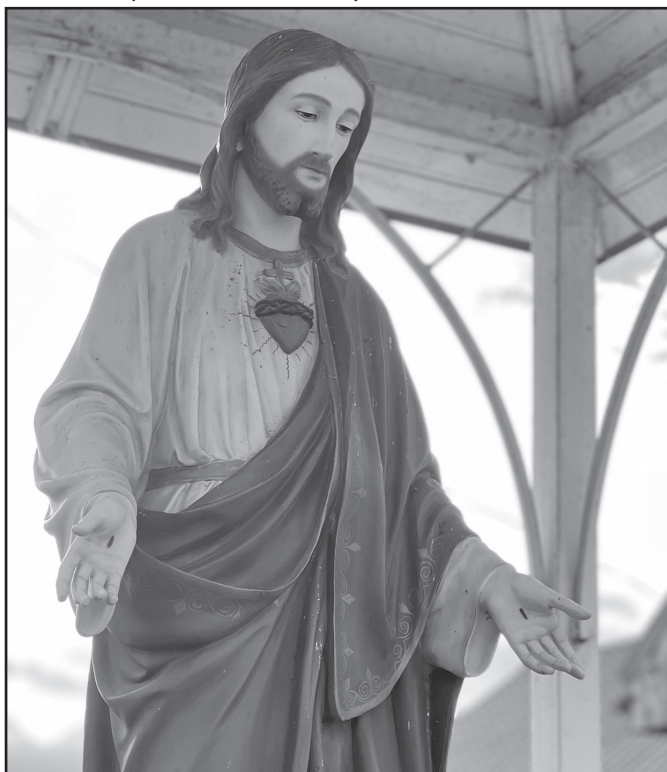
– Számunkra minden elsőpéntek egy különleges nap, hiszen többen azon a napon jönnek gyónni, járulnak szentáldozáshoz. Jézus Szentséges Szívéről mutatom be a szentmisét. Ezt soha nem hagyjuk el. Ha valami okból kifolyólag én nem tudok jelen lenni, akkor mindig gondoskodik arról, hogy egy másik pap helyettesítsen engem. Az első pénteki ájtatosságról már 1935-ből is van feljegyzésünk.

Ezen kívül létrejött a Jézus Szíve család, melyet Varga Erzsébet hitoktatónk irányít nagy buzgósággal.

A templombúcsúnk egyik legnagyobb ünnepünk, ami előtt mindig közösen elvégezzük a Jézus Szíve kilencedet.

– Hogyan fogadták a hírt, hogy a 2026-os év Jézus Szent Szívének éve lesz?

– Nagy örömmel fogadtuk. Nyitottak vagyunk egy egyházmegyei búcsú megszervezésére. Ha a templom nem is olyan nagy, de van egy nagy plébániánk. Ott meg tudjuk szervezni június 12-én a nagylétszámú szentmisét. Ezenkívül szeretettel várunk mindenkit, aki 2026-ban, Jézus Szentséges Szívének évének bármelyik napján el sze-

retne zárándokolni hozzánk. Szívesen fogadunk egyházközségi csoportokat, közösségeket.

– Miért fontos az Egyháznak, hogy 2026 Jézus Szent Szívének éve legyen?

– Úgy gondolom, hogy a szív az ember legmélyebb érzéseinek a jele, szimbóluma, az ember középpontja, a lényege. Jézus Szívében is a lényegét találjuk – Jézus emberek iránt érzett végtelen szeretetét, amelybe mindig bízhatunk, az a mi menedékhelyünk.

– Amikor elhaladunk a benei plébánia előtt, láthatunk egy nagyméretű Jézus Szíve szobrot is.

– Már 2014-ben, amikor idekerültem, Ferkó Sándor egyházközségünk egykori tagja, aki sajnos azóta elhunyt, elmondta, hogy van egy álma: legyen Jézus Szíve szobor Benében, mégpedig köztéren. Szerette volna a Borzsa folyó hídjánál elhelyezni, viszont a református templom közelsége miatt ez nem valósult meg. Elsősorban szobrot kellett találnunk. Egy alkalommal Técsőn jártam. Korábban ott is szolgáltam. Az ottani kurátor megmutatta nekem az

új kazánt. A kazánházban megláttam egy becsomagolt nagyméretű Jézus Szíve szobrot. Megkérdeztem, hogy került ide. A kurátor elmondta, hogy a técsői görögkatolikusok ajándékozták nekik, mert ők nem helyezhették el a templomukban. Nem gondolkodtam sokáig, megvásároltam tőlük. Ferkó Sándor nagyon örült, teljesült az álma. Eldöntöttük, hogy a felújított plébánia udvarán, az utcára nézve méltó helyen lesz elhelyezve, hiszen így valamelyest köztéren található.

Felavatásához egy nagyszabású búcsút tartottunk. A szobrot elvittük a szentmisére a templomba, a szertartás után férfiak felváltva vállukon vitték a szobrot a plébániához. Az emberek olyan lelkesek voltak, mindenki ki szeretne volna venni a részét a szoborhordásban. Magyar népviseletbe öltözött gyerekek is kísérték a menetet. Rengeteg ember vett részt az ünnepen. Azóta sokan jönnek a szoborhoz imádkozni, hoznak virágot, ezáltal is tisztelve Jézus Legszentebb Szívét. Itt mondják el legfontosabb könyörgéseiket, kéréseiket, itt teszik le vállukról a terheket, itt mondanak hálát minden kapott segítségért!

Fehér Rita

Varga Erzsébet a benei Jézus Szíve családról

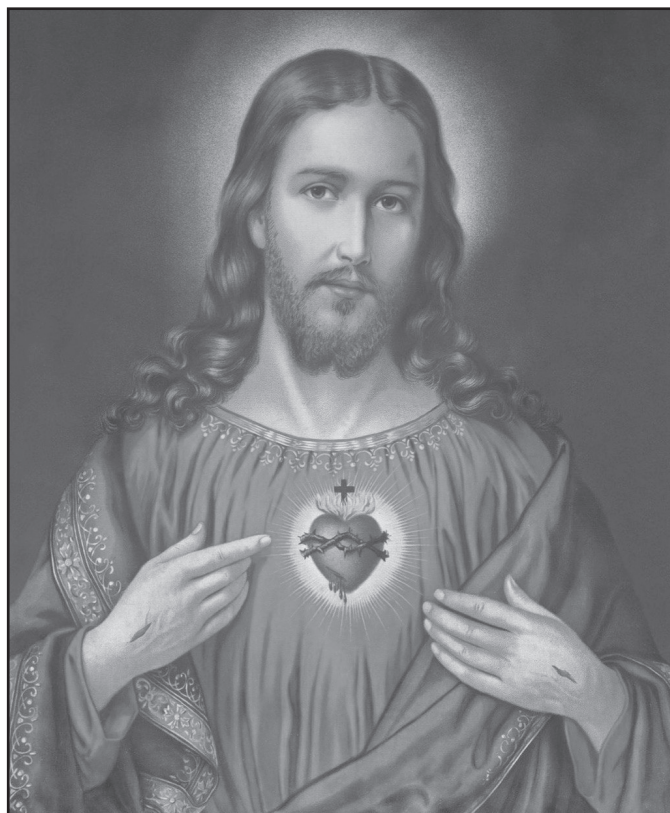
„Nagyon megörültünk a Jézus Szíve év hírének, hiszen ez közelebből érint bennünket. Jól eső érzés.

Jézus Szíve családjáról szólva elmondható: egy olyan közösségről van szó, mely lehetőséget ad arra, hogy a hívek egy lelki család keretében egymásra találjanak a rendszeres közös ima által, Jézus Szívére támaszkodva és benne bízva merítsenek erőt a mindennapokhoz.

Nálunk 2001-ben alakult, ha jól emlékszem, még Pap Sándor atya szolgálata idején. Akkor egyből két család is létrejött. Még egyet sikerült alakítani a fiatalokból, de az később felbomlott, mert a fiatalok szétszéledtek, kevesen maradtak itthon. A két első Jézus Szíve család azóta is megmaradt és szépen működik. Mindenki van imakönyve, amiben olvasható a kilenced. Az imádság az év minden napjára ki van osztva a tagok között, tehát egy tag minden nap évente háromszor mondja el a kilencedet. Kilenc napon át imádkozik Jézus Szent Szívéhez. Ha a tagok közül valaki kiesik vagy meghal, akkor igyek-

szünk azonnal keresni helyére másvalakit. Reméljük, nem lesz olyan idő, amikor már ne tudnánk valakivel pótolni a távozókat. Mondjuk vannak olyan tagjaink is, akik valaha beneiek voltak és elköltöztek, de mégis folytatják az imát, hiszen a kilenced végzése nem helyhez kötött. Mindkét család 14 tagból áll, és minden családnak van egy apostola. Az egyiknek én vagyok, a másiknak egy másik hölgy a templomból. Mi írjuk be minden tag kiskönyve utolsó lapjára, illetve az apostoli naptárba a 3 dátumot, amikor végeznie kell az imádságot. Nekünk kötelességünk figyelemmel kísérni, hogy éppen ki következik és szólni annak a személynek, hogy el ne felejtse a kilencedet.

Régebben voltak Jézus Szíve családok találkozói. Akkor nagyon sok helyen működött ez a mozgalom. Jó lenne tudni, hogy jelenleg hányan vagyunk, hány család tevékenykedik. Egy ilyen találkozót szívesen meg is szerveznénk akár 2026-ban, a Jézus Szíve évében. Van egy szép nagy plébániánk, ahol van egy Jézus Szíve szob-

runk és meg lehetne hívni egy előadót is erre az alkalomra.

Még hozzátenném, hogy minden elsőpénteket megelőző csütörtökön szentségimádást végzünk Jézus Szíve tiszteletére és ehhez is van egy könyvünk. Elmondjuk az imákat és a Jézus Szíve litániá-

ját. Az a teljes, ha még azután szentmisén is részt tudunk venni. Nem vagyunk nagyon sokan, de azért még az a néhány ember összejön.

Reméljük, a Jóisten megsegít és sikerül méltóképpen megünnepelni a 2026-os Jézus Szentséges évét.”

„Azóta minden nap itt vagyok”

Interjú Szalay Józseffel,
az ungvári római katolikus egyházközség sekrestyésével

„Egész tudatos felnőttkorát az egyház és mások szolgálatára áldozta. A jelenlegi és korábbi plébánosok egybehangzó véleménye szerint mindenben lehetett rá számítani... Segítőképz, pontos és felelősségteljes embernek ismerik, akit humorérzéke sosem hagy cserben. Hite, templomszeretete, a közösséghez való ragaszkodása bizonyítja, hogy a szolgálatot hivatásként éli, Istenért és az emberekért él... Erős a felelősségtudata. Ha valamit megígér, azt biztosan megcsinálja.” – hallhattuk Szalay József laudációjában 2025. november 11-én a munkácsi Szent Márton-székesegyház búcsúján. Ugyanis idén ő részesülhetett a Szent Márton Palástja-díjban, ő kapta a Pro Ecclesia emlékérmét az Egyházban több éven át végzett kimagasló tevékenységéért.

– Hogyan fogadta a díjat?

– Nagyon meglepődtem, amikor Miron atya mondta. Itt a templomudvarban találkoztunk és mondta, hogy kapok egy díjat. Elmesélte, hogy miről van szó. A díj átadása után egy héttel is úgy éreztem, hogy nem tudom ezt elhinni. Egy rendkívüli esemény volt az életemben.

– Milyen tevékenységéért kapta a díjat?

– 2004. március 26-án választottak meg egyháztanács tagnak. Akkoriban Domonkos atya szolgált itt. Egy kis idő múlva rám bízta azt a feladatot, hogy legyek az egyházközség pénztárosa.

Később, körülbelül 2012 őszén, amikor Pogány István atya szolgált nálunk, a sekrestyés egy idősebb néni volt, akinek már nehezebb esett végezni a feladatokat, elesett, eltört a lábát. Így nem tudta vállalni már a szolgálatot. István atya megkért, hogy vállaljam el a sekrestyés szerepét is. Körülbelül 2 hétig tanulgattam ezt a feladatot és azóta minden nap itt vagyok.

– Azelőtt hogy került az egyházközségbe? Hogyan kezdett el aktívan részt venni a közösségben?

– Domonkos atyával nagyon jó kapcsolatban voltunk, a barátságunk még a mai napig is tart. Ő nagyon szeretet kirándulni, hegyet mászni. Jobban ismerte a kárpátjai hegyeket, mint én. Abban az időben volt két autóbuszom és személyszállítással foglalkoztam. Domonkos atya gyakran kérte, hogy szállítsam őt és a kirándulótársait. Sokszor mentünk a Perecseny közelében lévő vízeséshez. Húsvéthétfőn az Öröm útját jártuk a hegyekben: hajnali 3-kor indultunk sötétben. Amikor felértünk a tisztásra, természetesen imádkoztunk, vittünk magunkkal egy kis beharapnivalót. Télen pedig szánkózni mentünk a gyerekekkel, fiatalokkal.

– Mivel tudta Domonkos atya vonzani a híveket?

– Valahogy olyan ember volt, hogy testvérként tekintet mindenkire, jó volt a közelében lenni, és örültünk annak is, hogy kimehetünk a természetbe, a hegyekbe. Most nemrégiben meghívására el is mentünk az aranymiséjére.

– Egy néhány szót mondjon a gyerekkoráról. Vallásos családban nőtt fel?

– Igen, Viskén születtem, négyen voltunk testvérek. Kisebbségi koromban is vittek templomba, de leginkább már attól kezdve vannak emlékeim, amikor 7 éves koromban elkezdtem ministrálni. Azután volt egy időszak, amikor elköltöztünk Grúziába. Édesapám otthagyta a munkahelyét és el kellett menekülnie az országból egy időre. Körülbelül nyolc hónapot laktunk ott. Kisfiúként már dolgoznom kellett, lóhátra ültettek és egész nap tapostam a sarat. Amikor hazajöttünk, akkor mentem iskolába. Minden vasárnap mentünk templomba, az kötelező volt, nem lehetett elhagyni. Negyedik vagy ötödik koromban a tanítók jöttek a templom elé, lesték, hogy ki jár templomba és felírták a nevünket. Hétfőn reggel az iskolában azok, akik voltak a szentmisén, kaptak egy pár körmöst vagy a fenekünkre ütöttek a térképmutató pálcával, de mi akkor is mentünk templomba. Volt olyan eset, hogy eléggé elvertek a fenekemet, nagyon fájt és anyám észrevette, amikor fürdetett. Kérdezte, hogy mit csináltam, hol jártam? Nem akartam elmondani, hogy a tanítók vertek meg, de végül el kellett mondanom. Apám eljött az iskolába leszidta az igazgatót, így többet nem bántottak, viszont akármilyen jól feleltem, hármasnál jobb jegyet sosem adtak.

– Hogy került Ungvárra?

– A feleségem itt tanult Ungváron és ide szeretett volna jönni, ezért 1980-ban ideköltöztünk, itt találtunk munkát. El is kezdtünk járni templomba, már a kezdetektől részt vettünk az egyházközség szentmiséin. Lassan kialakultak ismeretségek. Még rendszeres szolgálatot nem tudtam vállalni, de jöttem, ha meg kellett valamit javítani, például zárat cserélni vagy a karácsonyfákat díszíteni.

– **Mi az, ami erre ösztönözte?**

– Jöttem, mert meg kellett csinálni és én értettem hozzá.

– **Jelenleg milyen feladatai vannak az egyházközségben?**

– Hat körül érkezek a templomba, kinyitom és belépek. Ilyenkor az embernek a szíve is, a lelke is megnyugszik. Olyan jó csend van itt bent. Elfelejttem a problémákat. Majd elkészítem a szentmiséhez szükséges dolgokat: gyertyákat, kelyheket, miseruhákat. Lassan megérkeznek a hívek, hogy rózsafüzért imádkozzanak. Fél nyolckor elkezdődik a szentmise. A templomban és templom körül mindig van mit tenni. Amit kell, azt megcsinálom.

– **Melyik imát, imaformát szereti a legjobban?**

– Legjobban azt szeretem, ha bejövök reggel az üres templomba és akkor imádkozom, de a közös imákat is szeretem. Otthon is rendszeresen imádkoztunk. Emlékszem, még gyerekkorban oda kellett térdelni az ágyhoz és úgy imádkoztunk az egész családdal reggel és este is. Ilyen családban nőttem: nagypapám, dédapám, ükkapám, mind imádkoztak.

– **Van-e kedvenc szentje?**

– Igen. Szent Márta, aki Lázárnak volt a testvére. Olvastam az életéről és nagyon megfogott. Szeretek olvasni, sok szent életét elolvastam.

– **Vannak-e tervei a jövőre nézve?**

– Nagy és hosszútávú terveim nincsenek. Amíg bírok, szeretnék még ide járni a templomba. Számomra már az is ünnep, ha fel tudok állni az ágyból, de otthon még mindent meg tudok csinálni. Nem nagyon van segítség. A fiam felesége még ott lakik velünk, de gyakran nincs otthon, mert a családja Magyarországon van. Épp most is elutazik hosszabb időre, mert szülni fog a lánya.

– **Akkor ez lesz az első dédunokája?**

– Igen, igen, hála Istennek. Remélem, én is meg tudom őket látogatni.

Fehér Rita

„Isten tenyerébe helyezzük” Interjú Szász Istvánnal és Mariannával

Házasság Hete közeledtével idén is felkerestünk egy házaspárt, akik már több évtizeden át jóban-rosszban példásan kitaranak egymás mellett, és nem csak egymással vannak összhangban, hanem Istennel együtt élnek meg örömeiket, nehézségeiket, az ő tenyerén élnek az életüket. Ismerjük meg Szász István és Marianna történetét!

– **Mikor és hogyan ismerkedtetek meg?**

– Bár mindketten Dédában élünk, személyesen 1992-ben ismerkedtünk meg Istvánnal, egy táncmulatságon, ahogyan akkor nevezték, „diszkóban”. Nagyon kitaróan udvarolt, ami imponáló volt számomra.

– **Fontos volt számotokra a szentségi házasság?**

– Miután elmélyült a kapcsolatunk, egyértelművé vált, hogy együtt szeretnénk családot alapítani. Keresztény neveletésünkéből fakadóan, nem is volt kérdés, hogy közös utunkat szentségi házasság által kezdjük el.

– **Hány éve vagytok házasok?**

– 32 éve vagyunk házasok, s járunk közös úton, jóban, rosszban.

Az esküvőre 1993. október 30-án, a Beregszászi Szent Kereszt Felmagasztalása templomban került sor, a szertartást Papp Sándor, római katolikus és Szabó Konstantin görögkatolikus lelkész közösen végezte, mivel én görögkatolikus családból származom. Erről a napról minden évben megemlékezünk a házassági évfordulónkon, amit régebben barátokkal s a rokonokkal ünnepeltünk meg, az utóbbi években pedig kettesben. Így sem marad el a megemlékezés egy finom vacsora, egy jó hangulatú beszélgetés keretein belül. Szívesen emlékezünk vissza arra a napsütéses október végi napra, ami a közös életünk kezdete volt, s viszonyítjuk az aktuális év időjárását is azokhoz a napokhoz, hiszen kemény fagyok kezdődtek azon az éjszakán.

– **Milyen áldásokat tapasztaltatok meg az évek során és hogyan küzdöttek meg a nehézségekkel?**

– Házasságunk legnagyobb áldása, hogy 2 csodálatos fiúgyermek szülei lehetünk, akik már kirepültek a családi fészekből. Az évek során sok mindent megéltünk. Böven kaptunk áldásokat és megpróbáltatásokat, volt, hogy a házasságunk is veszélybe került, hiszen „ahol fény van, ott az ár-

nyék is megjelenik”. Az élet útvesztőiben, s a nehézségekben, az egymás iránti szeretet, hűség, valamint az Istenbe vetett feltétel nélküli hit segített át bennünket, mivel közös életünk, családjunk alappillére az Úr, akiben bizalmunk sohasem lankad.

– **A gyermekeiteknek hogyan sikerült átadni az értékeket, melyek elősegítik a hűséget a kitarást?**

– Fiainkat is ebben a hitbéli meggyőződésben, nemzetünk iránti hű-

ségben neveltük, neveljük, a magunk tárháza szerint biztosítva számukra az alapokat a saját útjukhoz, mely Isten által megtervezett.

– Jelenleg hogyan erősítitek a házasságotokat a mindennapokban?

– A mindennapokban ma is ugyanúgy formálódunk egymás által, mint évekkel ezelőtt. Vannak szokásaink, amikhez ragaszkodunk, de az újdonságoktól sem riadunk meg. Minden nap tartogat számunkra meglepetéseket, s ezekre nyitottak vagyunk.

– Van-e közös hobbitek? Mivel töltitek együtt az időt?

– Közös hobbink volt éveken keresztül a sielés, amit az utóbbi években felváltott a kerékpározás. Erre a hobbinkra szeretnénk több időt fordítani az új évben, hiszen ez a tevékenység, a kapcsolódáson kívül, amit a friss levegőn a természetben tudunk tölteni, egyben sport is, ami testi-lelki feltöltődést ad számunkra.

Az utóbbi években közös hobbinká vált a kertészkedés, ahol Isten ál-

dása mutatkozik meg kezünk munkájának gyümölcseiben.

Ahogy gondozzuk a növényeket a kertünkben nap mint nap, Isten is gondoskodik rólunk, s formál bennünket a közös tervek, megvalósításának folyamatában.

Mindketten szeretünk utazgatni. Sok szép helyen megfordultunk a házasságunk éve alatt. Ahogy gyarapodott a családjunk, egyre több olyan közös programot terveztünk be, ami a fiainknak is élményt nyújtott. István remek sofőr, így legszívesebben autóval utaztunk külföldre is, míg tehetjük, de a repüléstől sem riadunk vissza, ha egy távolabbi országba szeretnénk eljutni. Utazásaink során is fontos szempont, hogy megkeressük Isten házát, s ne mulasszunk Szentmisét.

– Szoktatok-e közösen imádkozni?

– Fiainktól megtanultuk, milyen szép élmény a rózsafüzért közösen imádkozni útközben, bárhová is tartunk. Külföldi útjaink legszebb, legmeghittebb pillanatait is az Isteni gondviselésben élhettük meg. Szép

ezt megélni ma is, lehetőség szerint gyermekeinkkel, hiszen a közös Szentmise, Szentségimádás, csodálatos része életünknek, s öröm, hogy az ő mindennapjaik alappillére is a Hit, s híven szolgálják az Urat világi teendők közepette is. István fiunk szentségi házassága által, feleségével gyarapodott családjuk az elmúlt évben, akit gyermekünként (lányunkként) szerethetünk Isten kegyelméből.

– Mi az, amire jelenleg leginkább vágytok? Van-e egy közös célotok, álmotok?

– A jelenlegi helyzetben nincsenek hosszútávú célkitűzéseink, de vannak álmunk, amiknek a megvalósulását a legjobb helyre, Isten tenyerébe helyezzük, s imádkozunk értük minden nap. Hiszszük, hogy Ő szeretettel munkálkodik, s álmunk valóra váltása mellett, elhozza a világ számára is az áhított békét.

„Én vagyok a világ világossága: aki engem követ, nem jár sötét-ségben, hanem övé lesz az élet világossága.” (János 8,12)

Fehér Rita

Hírmorzsák

XIV. LEÓ PÁPA EGY DEDIKÁLT PILEÓLUST AJÁNLOTT FEL AZ ADOMÁNYGYŰJTÉSHEZ

XIV. Leó pápa is segítette a magyar közmédia Jónak lenni jó! akcióját. A jótékonyági ügy mellé állva, egy dedikált pileólust (pápai sapkát) ajánlott fel a kárpátaljai árva és félárva gyermekek javára, amely hárommillió forintért kelt el. Az értékes tárgyat a ráti gyermekotthonban helyezik el.

RENDKÍVÜLI IRODALOMÓRA

A MUNKÁCSI SZENT ISTVÁN LICEUMBAN

Az intézményben a Kárpátaljai Magyar Irodalmi Napok keretében különleges irodalomórára került sor, melyen az Együtt-író karaván neves tagjai mutatkoztak be. Részt vett dr. Dupka György író, történész, az Együtt irodalmi folyóirat lapigazgatója, Marcsák Gergely költő, énekmondó, a Kovács Vilmos Irodalmi Társaság (KVIT) elnöke, valamint Shrek Tímea és Sz. Kárpáthy Kata költők, írók, a KVIT vezető tisztségviselői. Szemere Judit, a Kárpáti Hírmondó főszerkesztője is gazdagította az eseményt.

A program során Marcsák Gergely megzenésített balladát és verset adott elő, az Együtt folyóirat szerzői pedig írásaik felolvasásával nyújtottak bepillantást alkotói munkájukba. A résztvevők így közelebbről is megismerkedhettek az író karaván sokszínű tevékenységével és a kárpátaljai irodalom színes világával.

A BETLEHEMI LÁNGOT IDÉN IS ELHOZTÁK CSERKÉSEINK KÁRPÁTALJÁRA ÉS A PÜSPÖKSÉGRE IS

Idén is cserkészek vitték el a Betlehemi Békélángot a Munkácsi Római Katolikus Egyházmegye püspöki épületébe, amit ott Gerzánics Szehij atya, püspöki titkár és Rohozsán József diakónus, irodavezető vett át. Lucsok Miklós, az egyházmegye megyéspüspökével és Luscsak Nílus, a Munkácsi Görögkatolikus Egyházmegye püspökével is találkozhattak, akik nagy szeretettel fogadták a lángot és a lángot hozókat is.

KARITÁSZ-MEGLEPETÉS OVISOKNAK

Angyalbatyukkal érkezett a Katolikus Karitás Kárpát-aljára, melyben beregszászi és munkácsi óvodások részeseülhettek.

KARÁCSONYI KÉSZÜLŐDÉS

Adventi koszorúk készítésével, rorate misékkal, kézműves foglalkozásokkal, különböző lelki programokkal készültek a hittanosok és a hívek egyházmegye szerte a karácsony szent ünnepéhez, Urunk születéséhez.

ORVOSMISSZIÓK KÁRPÁTALJÁN

87. alkalommal érkezett a Katolikus Karitás orvosmissziós csapata Kárpátaljára, az orvosi vizsgálatok elvégzését a Szent Mihály Gyermekotthonban szervezték meg.

A Gálóczi Kalkuttai Szent Teréz Idősek Otthonába is elátogatott a Máltai Szeretetszolgálat Szent Miklósa, ahol szépkorúakkal, de gyerekekkel is találkozhatott, hiszen a helyi óvodások és a kisiskolások is csatlakoztak a programhoz.

MEGTARTOTTA HAGYOMÁNYOS ŐSZI TALÁLKOZÓJÁT A KÁRPÁTALJAI FERENCES MISSZIÓ ALAPÍTVÁNY

Erre az alkalomra a kuratórium az adakozókat, az alapítvány szimpatizánsait, valamint a kedvezményezett szervezeteinek képviselőit hívta meg. Az alapító, Tálás Mária 1991 novemberében jegyeztette be a Kárpátaljai Ferences Misszió Alapítványt a Nagyszőlősen dolgozó ferences szerzetesek megsegítésére. A szervezet elsődleges célja a ferences misszió működésének és tevékenységének támogatása volt. Az évek során a misszió növekedésével párhuzamosan az alapítvány tevékenysége is egyre bővült. Létrejött szociális intézményrendszere, a folyamatosan növekvő és változó feladatokhoz igazodva kitűzött céljai megvalósítására partnerszervezeteket is bevont a munkába.

KARÁCSONYI KONCERT

A beregszászi római katolikus templomban a Beregszászi Kodály Zoltán Művészeti iskola december 26-án adott ünnepi koncertet, melyen növendékei és tanárai is felléphettek. A templom egyrészt nagyszerű akusztikát kölcsönzött a felcsendülő dallamoknak, másrészt még inkább Isten Fiának születésére irányította a jelenlévők figyelmét.

HUSZTON LÉPETT FEL A MUNKÁCSI FIÚKÓRUS

A felemelő eseményre december 28-án, Szentcsalád vasárnapján került sor a Szent Anna és Joakim római katolikus templomban.

CSALÁDOK MEGÁLDÁSA

Családok részesülhettek áldásban Szent Család vasárnapján egyházmegyének több templomában, mely által újra és újra Isten oltalmát, kegyelmét és bőséges áldását kérhették, valamint házasságuk szilárdságáért, Krisztus és az Egyház életükben való szentségi jelenlétéért is könyörgtek.

ZENÉS ÁHITAT UNGVÁRON

Karácsonyi zenés áhítatban volt részük a híveknek december 29-én, hétfőn az Ungvári Szent György templomban, mely során fellépet Urbanics Tamás orgonaművész és Földessz Gergely magánénekes (tenor).

Az előadáson több ország és különböző zenei korszakok karácsonyi énekei csendültek fel, valamint az ünnepkörhöz kapcsolódó, szóló orgonára írt kompozíciók és az oratorikus irodalom ritkán hallható zenei kincsei.

SZÜLETÉSNAPOK A HIT ÉS FÉNY KÖZÖSSÉGBEN

Huszdik születésnapját ünnepelte az év végén a Hit és Fény ungvári „Szőlőtő” közössége. A jubileumi alkalmon megünnepelheték, hogy egy olyan közösség tagjai lehetnek, ahol nem a tökéletesség, hanem a kölcsönös jelenlét az, ami számít.

LIGY NŐVÉRT FOGADTA XIV. LEÓ PÁPA

Ligy Payyappilly nővérnek lehetősége nyílt arra, hogy személyesen adja át könyvét XIV. Leó pápának. Ezzel a tettel nem csupán egy könyvet, hanem egész Ukrajna szívét tartotta kezében. Azok a nők, anyák, feleségek nevében szólt, akik férjei, fiai, apái nyomtalanul vesztek el. A pápától imát kért: könyörgjön azért, hogy Isten irgalma karolja át azokat az embereket, akiket nem ölhet emberi kéz. Ligy nővér azok fogságba ejtettek fájdalmát is elvitte a pápának, akik még nem térhettek haza. XIV. Leó nem csak szavaival, hanem szívével is megígérte, hogy imáival köti be ezt a sebet. Minden tőle telhetőt megtesz azért, hogy az igazságtalanság megszűnjön és ismét remény és szabadság legyen a szívekben.

A csodagyertya

„Imádkozzunk szüntelenül”

(Tessz. 1. levél 5,17)

Tüsi, a kis süni már órák óta izgatottan járkált fel-alá a kertkapu előtt.

– Ejnye, kisfiam, ne légy már ilyen türelmetlen! – hajolt ki az ablakon az édesanyja. – Inkább szaladj el Kamilla nénihez a gyógyteáért. Nózika nem érzi jól magát.

– De anyu! Miért éppen én?! Menjen Trózsai vagy Szurcsi! Nekem most fontosabb dolgom van! Tudod, hogy nagyika mennyire örül, ha a kapuban várom.

– De annak még jobban fog örülni, ha megtudja, hogy milyen szófogadó és szolgálatkész unokája van. A testvéreid pedig iskolában vannak! – válaszolt anyu ellenkezést nem tűrő hangon. Így aztán Tüsi, duzzogva bár, de útnak indult.

– Nózi is mindig csak nyavalyog!

„Anyu, fáj a fejem! Anyu, fáj a fülem! Anyu beteg vagyok!” Pfu!

Én meg majd megszakadok a sok munkától meg a szaladozástól! „Fussál el gyógyteáért! Szaladj Harkály doktorért! Hozz friss forrásvizet!” – Amíg így morgolódott, egyszer csak megbotlott valamiben. – Nini! Ez meg mi lehet? – emelte fel a fényes papírba csomagolt hosszúkás tárgyat. – Lehet, hogy valami varázsszerszám! Vagy valami titokzatos kincs! – izgatottan fejtette le róla a csomagolást. – Á! Hiszen ez csak egy közönséges gyertya! – motyogta csalódottan és zsebre vágta a sárga viaszgyertyát.

– Gyere csak, kedveském! – kiáltott oda neki a távolból Kamilla néni, aki a háza előtt matatott a fűben. – Odakészítettem a konyhaasztalra a gyógyfüveket, amit anyukád kért, vedd csak el nyugodtan. Nekem meg kell keresnem valamit – kiáltotta oda Tüsinnek. – Jaj nekem, ha elveszett! Mihez is kezdek nélküle?! – motyogta magában kétségbeesetten, és tovább keresgélt a fűcsomók között.

– Mit tetszik keresni? Elvesztetett valami fontosat? – kérdezte kíváncsian Tüsi, miközben a másik zsebébe gyömöszölte a gyógynövényes csomagot.

– Jaj, aranyoskám! Még hogy fontosat! Nélkülözhetetlent! Anélkül minden tudományom hasztalan! Most vettem a városban, be is csomagolták szép, fényes papírba. Biztosan kicsúszott a zsebemből!

Tüsi arca elvörösödött. Tudta ő nagyon jól, hol lapul az a nélkülözhetetlen szerzemény: a zsebében. De visszaadni sehogyan sem volt kedve. Különösen, mióta azt is megtudta, hogy nem akármilyen csecsebecse, hanem nélkülözhetetlen. Talán ebben rejti Kamilla néni a gyógytudományát!

– Kezét csókolom! – kiáltotta vissza Kamilla néni, és már szaladt is hazafelé. Odahaza egyenesen a pajtába futott, és a félhomályban elővette újdonsült kincsét. – Most már én leszek a leghatalmasabb az egész mezőn. Mindenki tőlem kér majd segítséget, én meg jól megkérem majd az árát! Akkor majd megvehetem a villanyvasutat meg a kisautópályát is.

Álmodozásából a nagyika hangja verte fel:

– Istenem, Istenem, gyógyítsd meg az én kis Nózikámat! – zokogta kétségbeesetten.

– Bízunk a Jóistenben! – hallotta édesanyja vigasztaló hangját. –

Tüsinnek is hamarosan meg kell érkeznie a gyógyfüvekkel. Hátha attól jobban lesz – Tüsinnek, mint a villám, hasított az agyába a felismerés: a gyógyfüveket elfelejtette odaadni. Helyette a saját önző álmaival volt elfoglalva, miközben Nózika odabent szenvedett. A gyertya most egyszerűben mintha égetni kezdte

volna a kezét. Gyorsan zsebre vágta és beszaladt a konyhába.

– Meghoztam a gyógyfüveket! – kiáltotta, majd egyenesen Nózika szobájába szaladt. – Nózika! Ne féj semmit! Hoztam neked Kamilla nénitől egy varázsgyertyát! – suttogta, miközben tömzsi ujjacskáival a gyertyát igyekezett meggyújtani. – Igaz, hogy nem lett volna szabad elhoznom, de ha már itt van, kipróbálhatnánk! – Amint táncolni kezdett a kis láng, fénye átjárta a szoba félhomályát és rávetődött a kis sünlány sápadt arcára. „Milyen fakó! Jaj Istenem, tényleg nagyon beteg lehet!” – gondolta magában Tüsi, és akaratlanul is összetette kezeit. – Gyógyítsd meg őt, Istenem, és én megígérem, hogy a gyertyát is visszaadom! Inkább nem kell a kisvasút sem, az autópálya sem, csak gyógyuljon meg a testvérkém!

– Tudod, kisfiam, igaz, hogy ez a gyertya nagyon hasznos – szólalt meg Tüsi háta mögött Kamilla néni mosolyogva –, de az igazi varázslat nem ebben lakik, hanem a szívedben és a belőle fakadó imában.

**"Nem bűneink szerint bánik velünk,
és nem vétkeink szerint fizet vissza.
Mert amilyen magas az ég a föld felett,
olyan nagy irgalma az igazak iránt."
(Zsolt 102, 10-11)**

